

2023

# Årsredovisning



Kristianstads  
kommun

## INLEDNING

Årsredovisningens struktur	4
Förord	5
Om årsredovisningen	6

## FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	14
Händelser av väsentlig betydelse	22
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	24
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	26
Värdering av god ekonomisk hushållning	28
Kommunkoncernens ekonomiska ställning och utveckling	29
Balanskravsresultat	34
Väsentliga personalförhållanden	35
Förväntad utveckling	39

## RÄKENSKAPER

Resultaträkning	42
Balansräkning	42
Kassaflödesanalys	43
Noter	44
Driftredovisning	54
Investeringsredovisning	55
Ord- och begreppsförklaringar	56

## VERKSAMHETSBERÄTTELSE

<u>Kommunen</u>	<u>58–93</u>
Ledning och styrning	58
Förvaltning och tillsyn	62
Risk och säkerhet	65
Barn och utbildning	68
Vård och omsorg	72
Arbete och välfärd	76
Teknik och infrastruktur	80
Kultur och fritid	84
Planering och samhällsbyggande	88
Miljö och hälsa	91
<u>Kommunala bolag</u>	<u>94-100</u>
AB Kristianstadsbyggen	94
C4 Energi AB	95
Kristianstads Renhållnings AB	96
Åhus Hamn och Stuveri AB	97
Kristianstad Airport AB	98
Krinova AB	99
Kristianstads Industribyggnads AB	100

# 1

## Inledning

I det första avsnittet beskrivs först årsredovisningens struktur och därefter ger de styrande partierna sin syn på det gångna året.

## Inledning

I det första avsnittet beskrivs först årsredovisningens struktur och därefter ger de styrande partierna sin syn på det gångna året.

## Förvaltningsberättelse

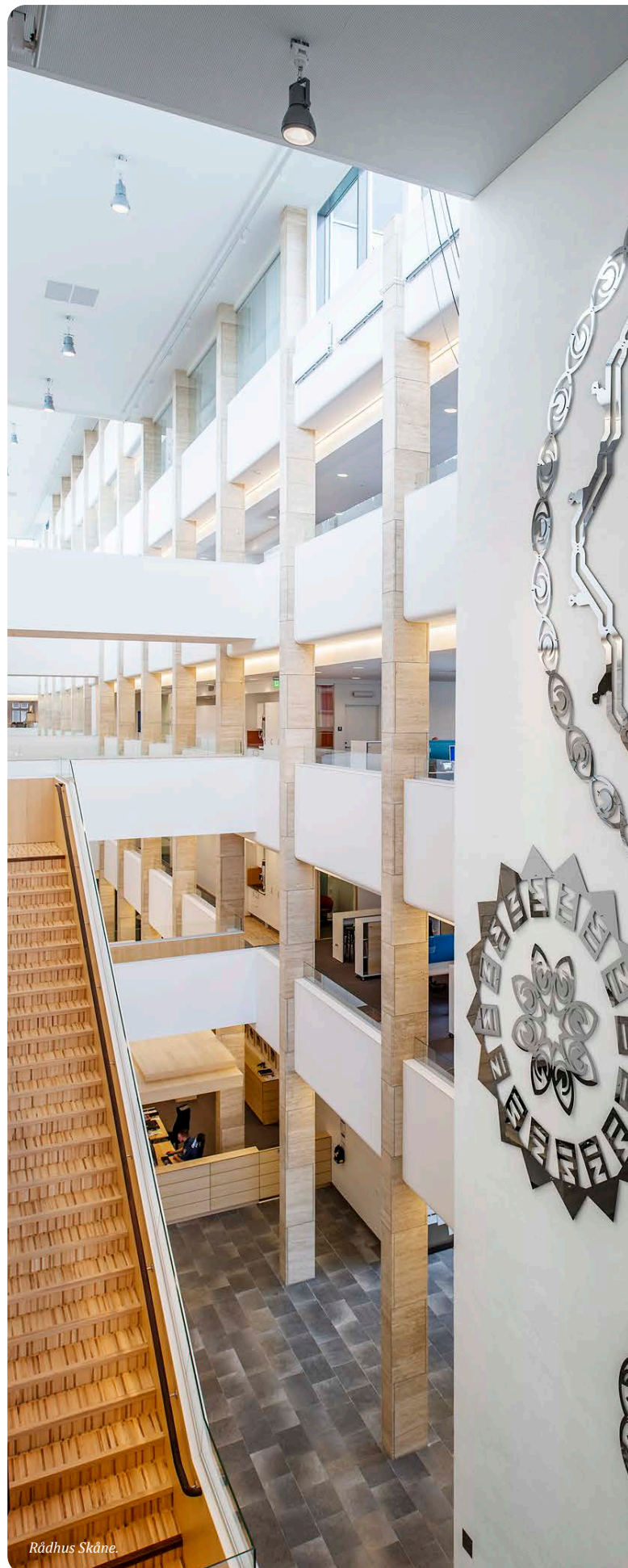
Det andra avsnittet innehåller förvaltningsberättelsen som enligt 4 kap i LKBR, Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, ska upprättas i årsredovisningen. Rådet för kommunal redovisning, RKR, normerar genom Rekommendation R15 vidare hur förvaltningsberättelsen ska se ut. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Kristianstads kommuns verksamhet det gångna året. I förvaltningsberättelsen är utgångspunkten hela den kommunala verksamheten, oberoende av organisationsform. Dock saknas vissa uppgifter för den kommunala koncernen då det pågår ett arbete med att besluta om gemensamma mätbara mål. Informationen i förvaltningsberättelsen, liksom årsredovisningen i sin helhet, är ett viktigt underlag för att bedöma hur kommunens och medborgarnas resurser förvaltas.

## Räkenskaper

Avsnitt tre redogör för det ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamhet (resultaträkning), verksamhetens finansiering (kassaflödesanalys) och den ekonomiska ställningen vid årets slut (balansräkning). Dessutom återfinns noter som ger ytterligare förklaringar till poster som återfinns i ovan uppräknade räkenskaper. Därefter redovisas utfallet för drift- och investeringsbudgeten. Vad som ska presenteras i årsredovisningen regleras i 4 kap i LKBR, Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, samt via Rådet för kommunal redovisning, RKR.

## Verksamhetsberättelser

I det fjärde och sista avsnittet beskrivs kommunens verksamhet lite mer utförligt sektorsvis. De tio sektorerna ledning och styrning, förvaltning och tillsyn, risk och säkerhet, barn och utbildning, vård och omsorg, arbete och välfärd, teknik och infrastruktur, kultur och fritid, planering och samhällsbyggande samt miljö och hälsa, beskriver sina uppdrag, kommenterar årets händelser, redovisar måluppfyllelse i både text och styrkort, samt ger sin syn på framtida utveckling. Även de kommunala bolagen kommenterar året på ett snarligt, men lite mer förenklat sätt.



Rådhus Skåne.

## Vi minns stormar och satsningar

Året 2023 blev ett stormigt år – både bokstavligen och bildligt. Vindar och vatten sargade vår kust. Krig, oroligheter och ekonomiska kriser skakade världen. Men vi upplevde också ljuspunkter och gjorde viktiga satsningar för framtiden.

Året som gick förde med sig många utmaningar. Svåra stormar orsakade stora erosionsskador längs vår kust och slog Åhusbryggan i spillror. Vi fick en påminnelse om de hot som väntas i klimatförändringarnas spår och om de insatser som krävs av oss alla.

Krig, oro och ekonomisk turbulens i världen får effekter även i vår kommun. Hög inflation med stora prisökningar och en svag svensk krona medför ökade kostnader i verksamheterna.

Vid årets slut kan kommunen ändå summera ett ekonomiskt resultat som blev betydligt bättre än väntat. Överskottet på nära 180 miljoner kronor motsvarar 2,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatet beror främst på att arbetsmarknaden klarade sig bättre än befarat och att skatteintäkterna därför blev högre. Överskottet går till investeringar och stärker den långsiktiga ekonomin. På så sätt kan vi hålla nere lån och räntor som annars riskerar att urholka de medel som behövs till driften.

För en kommun är det ekonomiska resultatet aldrig ett självändamål. Pengarna är bara ett medel och en förutsättning för att kommunen ska uppfylla uppdraget att förse medborgarna med en god, grundläggande service och att skapa förutsättningar för ett gott och tryggt liv. En av de viktigaste uppgifterna för oss politiker är att se till att skatteintäkterna används på ett effektivt och ansvarsfullt sätt.

När vi blickar tillbaka på 2023 finns mycket positivt att minnas. Charlottesborg kunde strykas från den nationella listan över utsatta områden, tack vare ett ihärdigt trygghetsarbete i god samverkan. IFK Kristianstad tog SM-guld i handboll. ABK:s köp av Galleria Boulevard ger skjuts i utvecklingen av stadskärnan.

Nya Milnerskolan invigdes. Pyntens pumpstation växer vidare, byggplanerna för Hammarslundsvallen väntar på klartecken i mark- och miljödomstolen och Sveriges modernaste reningsverk är nästan klart.

Miljö- och klimatarbetet går framåt och klimatkontrakt med företag ökar takten. Viktiga steg har också tagits på vägen mot ett stärkt totalförsvär.

Vi vill framföra ett varmt tack till alla medarbetare, förtroendevalda, företagare, föreningar, myndigheter, organisationer och medborgare som bidrar till kommunens verksamhet och utveckling.

Tack för ett gott samarbete under 2023!

*Camilla Palm (M)*  
*Ian Fernheden (SD)*  
*Christina Borglund (KD)*



# Om årsredovisningen

Kristianstads kommuns årsredovisning lämnas till kommunfullmäktige av kommunstyrelsen. Den vänder sig också till externa intressenter i form av medborgare, kreditgivare, leverantörer och andra offentliga myndigheter. Årsredovisningen produceras av kommunledningskontoret för kommunstyrelsen.

De delar i årsredovisningen som är obligatoriska enligt lag är förvaltningsberättelsen och räkenskaperna, vilka därför hålls ihop med olika nyanser av blått. Övriga delar ramar in och beskriver vad som görs i de olika verksamheterna och i bolagen.

Om du vill läsa mer om kommunens verksamheter och bolag finns separata bokslut. För vatten- och avloppsverksamheten finns separat särredovisning.



# 2

## Förvaltningsberättelse

Det andra avsnittet innehåller förvaltningsberättelsen som enligt 4 kap i LKBR (Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning) ska upprättas i årsredovisningen. RKR R 15 normerar vidare hur förvaltningsberättelsen ska se ut.

### INNEHÅLL

Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	14
Händelser av väsentlig betydelse	22
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	24
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	26
Värdering av god ekonomisk hushållning	28
Kommunkoncernens ekonomiska ställning och utveckling	29
Balanskravsresultat	34
Väsentliga personalförhållanden	35
Förväntad utveckling	39



# Översikt över verksamhetens utveckling

Resultatet för verksamhetsåret 2023 är 289,9 miljoner kronor för den kommunala koncernen och 179,5 miljoner kronor för kommunen. Jämfört med 2022 är resultatet lägre i både kommunen och kommunkoncernen. Soliditeten, med hänsyn till totala pensionsförpliktelser, är 27,1 procent i den kommunala koncernen respektive 32,2 procent i kommunen. Nivån på investeringarna är fortsatt hög i kommunkoncernen och kommunen. På grund av att resultatet 2023 är sämre jämfört med 2022 har andelen av årets investeringar som självfinansieras med egna medel minskat i förhållande till 2022. Den långfristiga låneskulden har under 2023 ökat med 664,6 miljoner kronor i kommunkoncernen respektive 494,6 miljoner kronor i kommunen.

## Fem år i sammandrag

	DEN KOMMUNALA KONCERNEN				
Ekonomi	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter, mnkr	7 768	8 048	8 514	8 953	9 315
Verksamhetens kostnader, mnkr	-7 555	-7 688	-7 955	-8 360	-8 872
Finansnetto, mnkr	-62	-62	32	-61	-153
Årets resultat, mnkr	152	299	591	532	290
Soliditet %	33 %	32 %	34 %	36 %	34 %
Soliditet inklusive pensionsåtaganden %	22 %	23 %	25 %	28 %	27 %
Investeringar, mnkr	1 504	1 371	1 194	1 556	1 810
Självfinansieringsgrad %	47 %	73 %	104 %	78 %	52 %
Långfristig låneskuld, mnkr	6 980	7 851	8 055	8 178	8 843

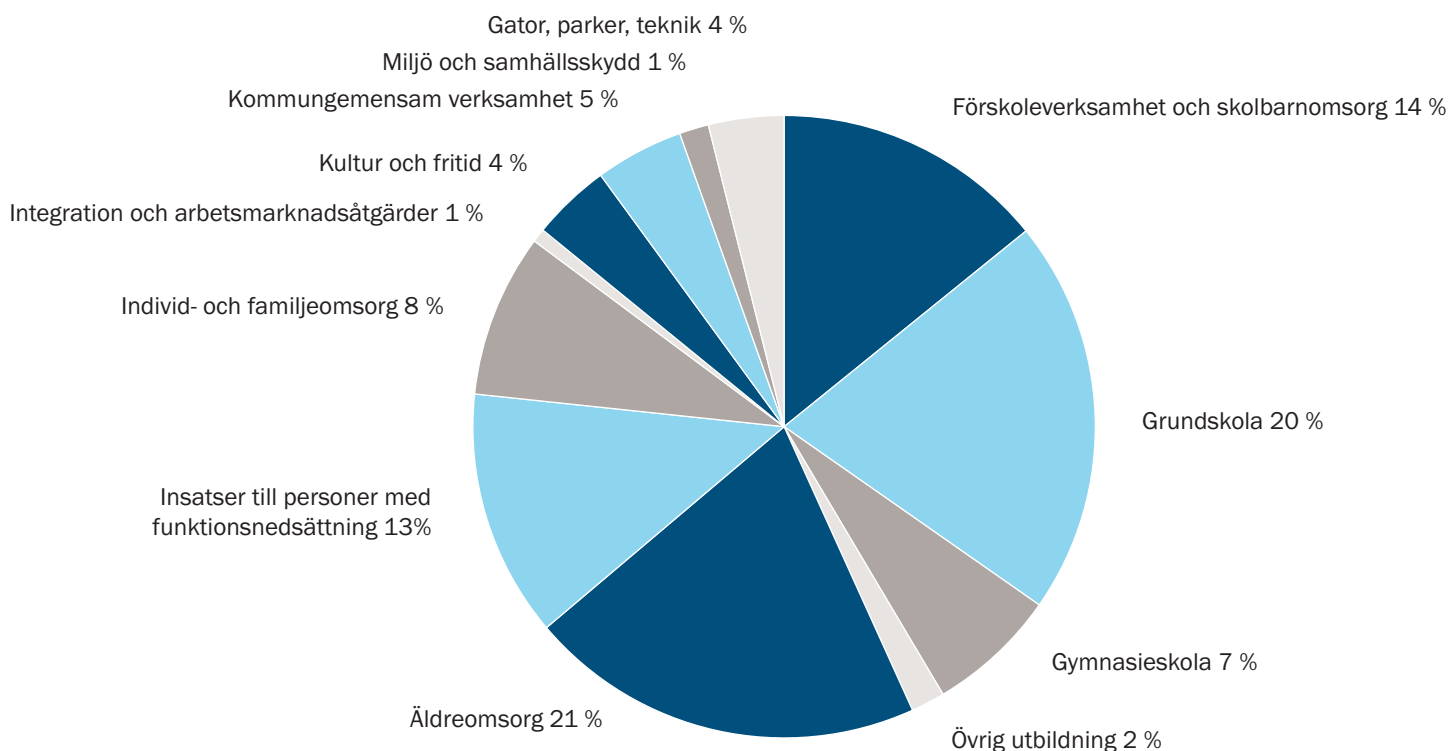
	KOMMUNEN				
Ekonomi	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter, mnkr	6 511	6 814	7 125	7 414	7 710
Verksamhetens kostnader, mnkr	-6 499	-6 580	-6 701	-6 973	-7 495
Finansnetto, mnkr	65	15	10	12	-35
Årets resultat, mnkr	77	249	434	453	180
Soliditet %	48 %	45 %	45 %	47 %	42 %
Soliditet inklusive pensionsåtaganden %	31 %	30 %	32 %	35 %	32 %
Investeringar, mnkr	1 038	1 088	860	1 025	1 170
Självfinansieringsgrad %	36 %	58 %	89 %	83 %	47 %
Långfristig låneskuld, mnkr	2 392	3 030	3 283	3 420	3 915

	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Folkmängd</b>					
Folkmängd	85 747	86 217	86 641	86 738	86 560
Folkökning	839	470	424	97	-178
Födda	885	925	957	819	864
Döda	773	869	824	859	872
<b>Födelsenetto</b>	<b>112</b>	<b>56</b>	<b>133</b>	<b>-40</b>	<b>-8</b>
Inflyttning	4 342	4 277	4 218	4 208	3 912
Utflyttning	3 653	3 877	3 990	4 099	4 090
<b>Flyttningsnetto</b>	<b>689</b>	<b>400</b>	<b>228</b>	<b>109</b>	<b>-178</b>
Flyttningsnetto från utlandet	324	157	188	91	17

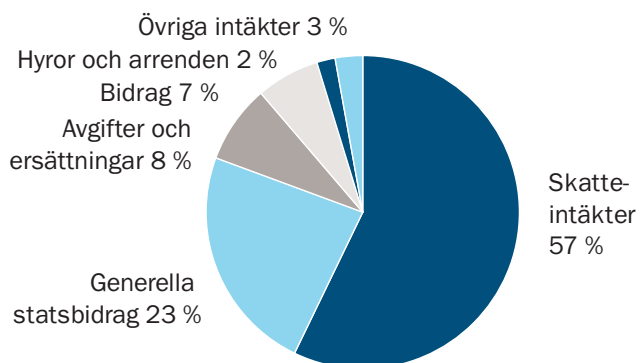
	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Skattesats</b>					
Primärkommunal skattesats	21,46	21,46	21,46	21,46	21,46
Total kommunal skattesats	32,64	32,64	32,64	32,64	32,64



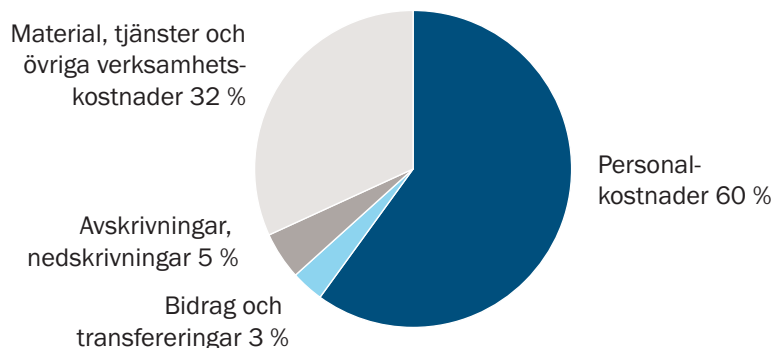
### Vad används pengarna till i kommunen?



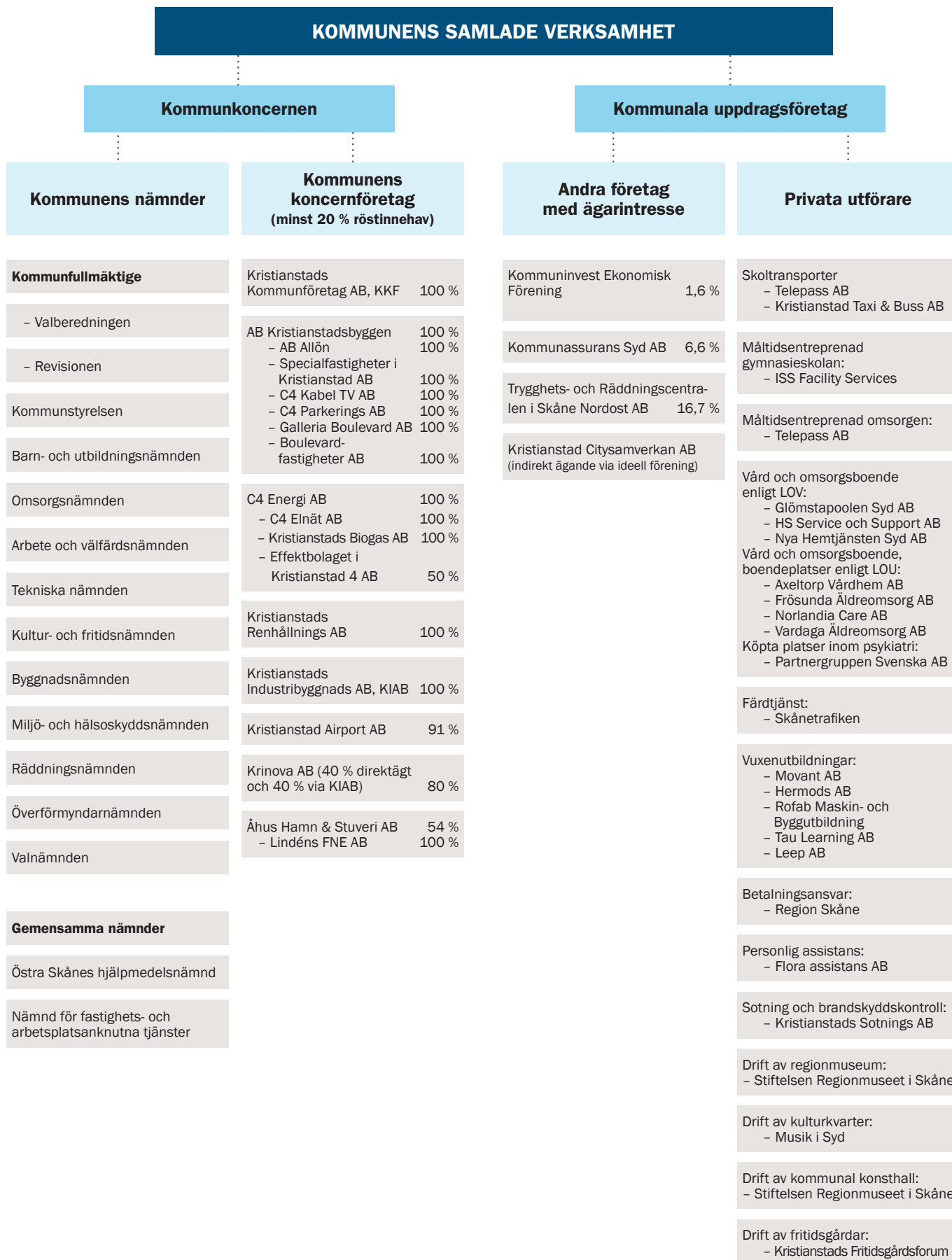
### Var kommer pengarna ifrån?



### Hur används pengarna?



# Den kommunala koncernen



# Kommunens samlade verksamhet

På föregående sida visas en översikt över kommunens samlade verksamhet. Kristianstads Kommunföretag AB (KKF) är moderbolag i en så kallad äkta bolagskoncern där de helägda dotterbolagen ingår. För definition av ord och begrepp hänvisas till sidan 56.

## Kommunens nämnder

### KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen har det politiska ansvaret att leda och samordna den totala kommunala verksamheten. Detta innebär att kommunstyrelsen driver strategiska frågor, har kontroll på den övergripande ekonomin och har uppsikt över nämnder och bolag.

### BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Barn- och utbildningsnämnden har det politiska ansvaret för utbildning inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, anpassad skola, vuxenutbildning, yrkeshögskola och musikskola. Nämnden ansvarar även för att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt de mål och riktlinjer som fullmäktige har fastställt. Verksamheterna är indelade i fem skolområden. Fyra skolområden ansvarar för förskola, grundskola och fritidshem. Det femte skolområdet ansvarar för gymnasieskola och vuxenutbildning.

### OMSORGSNÄMNDEN

Omsorgsnämnden har det politiska ansvaret för att äldre och funktionsnedsatta personer får individanpassad och professionell vård och omsorg. Nämnden ansvarar för stöd till äldre personer, personer med funktionsnedsättning och personer i behov av hemsjukvård som bor eller vistas i kommunen. Nämnden arbetar med information och förebyggande arbete och deltar i den långsiktiga planeringen i syfte att bevaka det hälsofrämjande arbetet. Uppdraget styrs av ett antal lagar så som socialtjänstlagen, SoL, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS och hälso- och sjukvårdslagen, HSL.



### ARBETE OCH VÄLFÄRDSNÄMNDEN

Arbete och välfärdsnämnden har det politiska ansvaret för individ och familjeomsorg i kommunen. Nämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fastställda mål förebygga och motarbeta utanförskap genom att ge medborgare möjlighet till delaktighet i samhället, främst genom tillgång till arbete, sysselsättning och utbildning.

### TEKNISKA NÄMNDEN

Tekniska nämnden har det politiska ansvaret för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser och byggnader. Detta innebär att nämnden tar beslut om kommunala lokaler så som skolor och underhåll av gator och grönytor. Nämnden har även uppdraget att ordna vatten- och avloppsförsörjning (VA) och är väghållningsmyndighet för de kommunala vägarna.

### KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Kultur- och fritidsnämnden har det politiska ansvaret för kultur- och fritidsverksamheten i kommunen. Nämnden ansvarar för biblioteken, teatern, kulturhuset Barbacka, konsthallen och Kulturkvartret samt kommunens idrottsanläggningar, friluftsbad och simhallar. Barn och ungdomar är en prioriterad grupp.

### BYGGNADSNÄMNDEN

Byggnadsnämnden har det politiska ansvaret för plan- och byggfrågor och geografisk information. Detta innebär att nämnden bland annat tar beslut om bygglov och detaljplaner. Nämnden ansvarar för fysisk planering, bygglov och tillsyn över byggandet och byggnadsbeståndet i kommunen. Uppdraget styrs i första hand av plan- och bygglagen, PBL.

### MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Nämnden har det politiska ansvaret för kommunens miljö- och hälsoskyddsarbete. Nämnden ansvarar för hälsoskydd, livsmedelshygien, alkohol- och serveringstillstånd, miljöskydd, naturvård och långsiktig planering i syfte att bevaka miljö- och hälsoskyddsintressen. Nämnden utfärdar tillstånd och kan även förelägga om olika åtgärder. Uppdraget styrs av ett antal lagar och förordningar som till exempel miljöbalken och livsmedelslagen.

### RÄDDNINGSNÄMNDEN

Räddningsnämnden har det politiska ansvaret för räddningstjänst i kommunen och är kommunens krisledningsnämnd enligt lagen om extraordinära händelser. Räddningsnämnden ansvarar bland an-

nat för uppgifter inom operativ räddningstjänst, tillsyn och tillstånd enligt lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarliga och explosiva varor.

### ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Överförmyndarnämnden har det politiska ansvaret att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godman- skap och förvaltar- skap. Nämndens tillsyn ska säkerställa att barn eller personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt eller sköta sin ekonomi får den hjälp och det stöd de behöver. Uppdraget regleras i föräldrabalken.

### VALNÄMNDEN

Valnämnden har ansvaret att genomföra allmänna val till riksdag, region- fullmäktige, kommunfullmäktige och EU-parlamentet. Nämnden genomför även folkomröstningar och extra val om kommunfullmäktige eller riksdagen beslutar om det.

### GEMENSAMMA NÄMNDER

Nämnd för fastighets- och arbetsplatsanknutna tjänster  
Nämnden har ansvar för att, utifrån överenskomna budgetförutsättningar, tillhandahålla och utveckla samverkan angående fastighets- och arbetsplatsan- knutna tjänster i fastigheten Kv. Kristian IV, Rådhus Skåne. Nämnden ska bidra till att ge kärnverksamheterna de bästa förutsättningarna för god och effektiv regional och kommunal verksamhet. Nämnden ska handha de servicetjänster och funktioner kring arbetsplatserna och fastigheterna som organisationerna behöver.

Östra Skånes hjälpmedelsnämnd  
Nämnden fullgör de elva samverkande kommunernas uppgifter beträffande försörjningen av tekniska hjälpmedel. Utöver vad som följer av lag ska nämnden tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutat reglemente och samverkansavtal. Nämnden ska till respektive kommun kvartalsvis rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är. Kristianstads kommun är värdkommun för samarbetet.

## Kommunala bolag

Bolagen leds av politiskt tillsatta styrelser och professionella företagsledningar.

### KRISTIANSTADS KOMMUNFÖRETAG AB

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Kristianstads kommun. Bolaget äger och förvaltar aktierna i de helägda dotterbolagen AB Kristianstadsbyggen, C4 Energi AB, Kristianstads Renhållnings AB, Kristianstads Industribyggnads AB samt 91 procent av aktierna i Kristianstad Airport AB. Bolaget svarar för finansiell och skattemässig samordning, men också viss operativ samordning inom kommunkoncernen. Syftet med samordningen är att driva en mer kostnadseffektiv verksamhet.

### AB KRISTIANSTADSBYGGEN

AB Kristianstadsbyggen (ABK) är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag vars uppgift är att bygga och förvalta hyresbostäder för alla boendegrupper. Målet är att erbjuda hyresgästerna tryggt och trivsamt boende med god service till en rimlig hyra. ABK äger och förvaltar 9 273 bostäder i kommunen. ABK förvaltar även 229 kommersiella lokaler, vilka främst är belägna i centrala Kristianstad. ABK är moderbolag i en koncern som omfattar sex helägda dotterbolag, AB Allön som förvaltar vård- och omsorgsboende i Kristianstads kommun, Specialfastigheter i Kristianstad AB som förvaltar fastigheter för kommunal verksamhet och C4 Parkerings AB som förvaltar fastigheter för parkeringsrörelse samt C4 Kabel TV AB som är vilande. I december 2023 bildades två nya dotterbolag, Galleria Boulevard AB och Boulevardfastigheter AB. Galleria Boulevard AB och Boulevardfastigheter AB har som verksamhet att inom Kristianstads kommun förvärva och förvalta fastigheter för kommersiella ändamål.

### C4 ENERGI AB

C4 Energis verksamhet omfattar produktion och försäljning av el, fjärrvärme, fjärrkyla, biogas och biogödsel. Bolaget erbjuder även tjänster och lösningar för solceller, elbilsladdning, energieffektivisering och telekommunikation. Uppdraget är att leverera miljövänliga produkter, tjänster och service med hög leveranssäkerhet till konkurrenskraftiga priser. I koncernen ingår de helägda dot-



terbolagen C4 Elnät AB och Kristianstads Biogas AB. Från och med 2023 ingår även det delägda bolaget Effektblaget i Kristianstad 4 AB i koncernen.

### KRISTIANSTADS RENHÅLLNINGS AB

Bolagets huvuduppdrag är att på ett effektivt sätt samla in och omhänderta kommuninvånarnas hushållsavfall med fokus på bästa miljö-, service- och kundnytta.

### KRISTIANSTADS INDUSTRIBYGGNADS AB

Bolaget ska uppföra, köpa och förvalta fastigheter för beredande av lokaler för hantverk, småindustri och arbetsbefrämjande åtgärder samt bedriva därmed jämförlig verksamhet. Bolaget har de senaste åren inte bedrivit någon verksamhet.



#### **KRISTIANSTAD AIRPORT AB**

Bolaget ägs av Kristianstads kommun till 91 procent. Hässleholms kommun äger 5 procent och Bromölla kommun samt Östra Göinge kommun äger vardera 2 procent. Bolaget bedriver flygplatsverksamhet på Kristianstad Österlen Airport i Everöd. Huvudinriktningen för bolaget, vilket också speglar trafiken, är att säkerställa en linje till och från Stockholm.

#### **ÅHUS HAMN & STUVERI AB**

Åhus Hamn & Stuveri AB är ett hamnbolag med delat ägarskap mellan Kristianstads kommun till 54 procent och Åhus Stuveriintressenter AB till 46 procent. Bolagets uppdrag är att förvalta och utveckla hamnanläggningen i Åhus och tillhandahålla effektiva hamntjänster.

I koncernen ingår också det helägda dotterbolaget G. Lindéns, Fritz Nilssons Eftr. AB som tillhandahåller mäklari- och speditionstjänster.

#### **KRINOVA AB**

Bolaget ägs av Kristianstads kommun till 40 procent, Kristianstads Industribyggnads AB till 40 procent och Högskolan Kristianstad Holding AB till 20 procent. Krinovas uppdrag är att öka nordöstra Skånes attraktionskraft och bidra till dess utveckling genom att arbeta för att skapa och erbjuda en mötesplats för stöd till kunskapsintensiva tillväxtföretag samt att vara en plattform för utvecklingsprojekt inom profilområdet Mat – Miljö – Hälsa.

#### **Kommunala uppdragsföretag**

Kommunala uppdragsföretag är dels företag där kommunens ägarandel understiger 20 procent, dels anlitade privata utförare där verksamheten drivs på entreprenad.

#### **PRIVATA UTFÖRARE**

Kristianstads kommun har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds. Kommunen ska också kontrollera och följa upp verksamheten samt tillse att det finns information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn. Om verksamheten inte hade bedrivits externt skulle kommunen utfört den i egen regi.

Bland de privata utförarna finns företag som bedriver hemtjänst samt boendeplatser inom äldreomsorg. Andelen hemtjänststimmar som tillhandahölls av externa utförare uppgick under 2023 till 22,9 procent (2022 23,0 procent). Andelen boendeplatser hos externa utförare var 24,0 procent (2022 22,6 procent).



## Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Under verksamhetsåret 2023 redovisar Kristianstads kommun ett ekonomiskt överskott. Överskottet förklaras främst av ökade skatteintäkter men även till viss del av ökade statsbidrag samt att reserverade medel för avskrivningar, volymökningar och lokalkostnader inte nyttjats fullt ut. Överskottet har motverkats av underskott avseende exploateringsintäkter, löneöversyn samt räntekostnader. Under året har kommunkoncernen också gjort flera insatser och aktiviteter för att stärka måluppfyllelsen för politikens satta mål i Strategisk färdplan.

### Hållbarhet

Målområde hållbarhet arbetar för att Kristianstad ska vara en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar kommun, med rik, välmående natur och klimatsmarta samhällen präglade av minskad segregation och hög medborgerlig delaktighet.

Inom verksamheten görs många insatser för hållbarhet. Inom social och ekonomisk hållbarhet sker ett omfattande arbete som kan kopplas till kommunens arbete med övriga mål. Med utgångspunkt i det ekologiska perspektivet återfinns en mängd aktiviteter som styr mot målen. Det finns även många positiva insatser utan målformuleringar som behöver uppmärksammas.

Exempel på insatser och aktiviteter under 2023:

- » Arbete och välfärdsförvaltningen har utökat samarbetet med Kvinnojouren och förändrat sitt arbetssätt vilket har lett till mindre behov av skyddsplacementer
- » I barn- och utbildningsförvaltningens arbete med hållbarhet skapades under 2023 en struktur där samtliga

skolornåden med ledningsgrupper har kopplats till den kommungemensamma hållbarhetsgruppen. I förvaltningsledningsgruppen, såväl som i samtliga skolornådens ledningsgrupper finns numera hållbarhetsambassadörer, vars uppgift är att i diskussioner inför beslut bevaka hållbarhetsperspektiven. Dessutom ska hållbarhetsambassadörerna bidra med förankring från skolornåden i det kommungemensamma hållbarhetsarbetet, samt driva arbetet



på områdesnivå och lyfta fram goda exempel att lära av.

- » Inom ramen för arbetet med Klimatneutrala Kristianstad 2030 genomfördes under hösten Transition Lab Forum, på temat "Ett hållbart livsmedelssystem för resilienta och klimatneutrala städer".
- » Inom omsorgsförvaltningen har ett arbete påbörjats för framtagande av en verksamhetsnära klimatinvesteringsplan för att nå klimatneutralitet 2030.
- » Inom måltidsavdelningen har det arbetats för den biologiska mångfalden med KRAV, andel ekologiska produkter, med svinn och andel koldioxidkvivalenter. Avdelningen har också påbörjat ett försök med att sälja klimatlådor där överbliven mat säljs i restaurangerna i medhavda matlådor.
- » Inom ramen för biosfärområde Kristianstad Vattenrike har 5 000 kvadratmeter ålgräs planterats, vilket är den största planteringen som gjorts i Hanöbukten. Ålgräsplanteringen bidrar till förutsättningar för ökad biologisk mångfald i havet.
- » Nya riktlinjer för direktupphandling antogs under 2023 med syfte att

tydliggöra hållbarhetsfokus även för mindre inköp.

- » Sommarlov och Lov i Kristianstad skapade möjligheter för barn och unga i hela kommunen till en meningsfull och likvärdig fritid med avgiftsfria aktiviteter. Ett exempel är festivalen We Are Gamlegården, som arrangerades av Youngstival med stöd av Kristianstads kommun.
- » Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag på en strategi gällande hantering av invasiva växter och har informerat om problematiken med invasiva arter i samband med publika arrangemang
- » Med anledning av kommande PFAS-förbud har all skumvätska för brandsläckning bytts ut mot ett mer miljövänligt alternativ. Den tidigare skumvätskan har skickats för destruktion via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- » Under året har en remissversion för strategi för hållbar utveckling tagits fram, vilket kommer att bidra till det fortsatta arbetet. Ett utökat samarbete och samordning av frågorna bedöms kunna ge bättre effekt framöver.

## Arbetsmarknad

Målområde arbetsmarknad arbetar för att Kristianstads kommun ska ha en bred, hållbar och tillgänglig arbetsmarknad som möter morgondagens utmaningar.

Exempel på insatser och aktiviteter under 2023:

- » Arbete och välfärdsförvaltningen har genomfört olika aktiviteter för att underlätta övergången till arbetsmarknaden, med positiva resultat för individer i arbetsmarknadsåtgärder.
- » Projektet "Innovativa Kristianstad" startade med målet att bygga en plattform för näringsliv och arbetsmarknad. Akademien, medborgare, idéburen sektor, näringsliv och offentlig sektor samverkar för att stärka kommunens attraktivitet och skapa en dynamisk arbetsmarknad samt ett livskraftigt näringsliv.
- » Arbetet med att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke påbörjades.
- » Attraktiva evenemang som skapat arbete som till exempel VM i handboll och VM i Lure Coursing.
- » Initiativ som "Matchning Kristianstad" för att erbjuda en plattform för möten



mellan arbetsgivare och arbetssökande, med stöd för att matcha rätt kompetens.

- » Specialisering och utveckling av kompetenser för näringslivshandläggare för snabbare och effektivare hantering av företagarenden. Det har bland annat gjorts genom utveckling av tjänsten företagslots som ska förenkla när företag kontaktar kommunen.
- » Framsteg inom digitalisering, inklusive användning av robotiserad automatisering, e-tjänster, uppkopplade enheter och AI-baserad teknik.
- » Bredbandsutbyggnaden har nått målet om att 98 procent av hushållen har tillgång till snabbt bredband, vilket även uppfyller det nationella målet för 2025.
- » Räddningstjänsten fortsätter med att förbättra tillståndsgivningsprocessen för att underlätta för företag och bidra till en förbättrad arbetsmarknad.
- » Framtidsmässan genomfördes under

hösten med syfte att locka unga att vilja jobba inom välfärdssektorn.

- » Pågående arbete med "Lyskraft, attraktion Kristianstad."
- » Planering inför FOOD Summit, en (inter)nationell samlingspunkt som startar hösten 2024 för att främja näringslivet och stärka Kristianstads attraktion.

### Utbildning

Målområde utbildning arbetar för det livslånga lärandet. Att arbeta med utbildningsmålet är brett och komplext. Sammanställningen av arbetet som sker inom nämnder och bolag indikerar att det är svårt att sätta upp gemensamma mål inom området för flera nämnder och bolag. Uppfattningen är att det genomförs en mängd insatser och aktiviteter som uppmuntrar och stimulerar det livslånga lärandet men att de inte nämns i målområdet för utbildning eller i styrkort.

Exempel på insatser och aktiviteter 2023:

- » En pågående insats är utvecklingsarbetet framgångsrik undervisning inom barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet är att ge en professionell utveckling av undervisningen med ökad måluppfyllelse för eleverna. Särskilt fokus ligger på att öka barn- och elevers matematik- och språkkunskaper.
- » Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med målområdesgruppen för utbildning identifierat och analyserat sambanden mellan frånvaro och låga resultat. Detta har lett till insatser med syfte att gynna närvaro och minska frånvaro såsom stöd i kartläggningsprocessen på skolan. Kartläggningen syftar till att identifiera och planera för insatser för att minska frånvaron. Elevhälsans funktion för ökad måluppfyllelse och tillgänglig lärmiljö utvecklas.



- » Gymnasieskolans program och inriktningar anpassas i stor utsträckning efter branschernas behov vilket gynnar såväl utbildningsmålet som arbetsmarknadsmålet. Vuxenutbildning är ett sätt att nå egenförsörjning. Godkända betyg efter SFI och yrkesutbildningar, som leder vidare till arbete följs upp. Målen är högt ställda och resultaten är lyckade.
- » Det genomförs punktinsatser genom utveckling av så kallade samarbets-skolor tillsammans med Högskolan Kristianstad. Skolorna får ett särskilt ansvar att ge lärarstudenter en kvalitativ praktik. Tillsammans med Högskolan Kristianstad finns också samarbetet med den arbetsplatsför-lagda utbildningen, kombimodellen, för studenter som läser till lärare.
- » Ett identifierat behov är att se över och strukturera redan pågående samarbeten över förvaltningsgränserna. Under året beslutades om samverkansmodellen SSPF, en modell där skola, socialtjänst, polis och fritid samverkar i syfte att förebygga och stödja barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet.

## Trygghet

Målområde trygghet arbetar för att Kristianstad ska vara en trygg kommun som präglas av tillit, jämlikhet och god tillgänglighet.

Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Kristianstads kommun innefattar samarbete med olika aktörer som den idéburna och privata sektorn samt akademien. För att möta de nya lagkraven på brottsförebyggande arbete planerar kommunen att implementera ett brottsförebyggande program. Programmet kommer att visualisera och konkretisera åtgärder för att nå långsiktiga mål om noll utsatta områden.

Exempel på insatser och aktiviteter under 2023:

- » Charlottesborg ströks från polisens lista över utsatta områden. Genom ett gott samarbete med många goda krafter i den kommunala verksamheten, de kommunala bolagen, polisen, andra myndigheter, fastighetsägare och idéburen sektor kunde utvecklingen vändas.
- » Tillsammans med Lunds universitet och Malmö Universitet har kommunen

- utvecklat ett index som beskriver livsvillkoren i Kristianstads kommun.
- » Användning av samverkansmodellen SSPF med skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamheter för brottsförebyggande arbete på olika nivåer.
- » Stadsutveckling Näsby utvecklades med fokus på belysningsplan och offentlig konst. Syftet med Stadsutveckling Näsby är att stärka de evidensbaserade förmågor som bidrar till en tryggare utveckling för både individen och för närområdet.
- » Inspirationsbesök på Drottninghög, Helsingborg för att utforska stadsomvandlingens roll i att skapa trygga samhällen, med fortsatt dialog med Helsingborg och Landskrona.
- » Olika råd för informationspridning, exempelvis BRÅ, interreligiösa rådet och landsbygdsrådet, ökar samverkan och delaktighet.
- » Flera förvaltningar samarbetar i olika trygghetsskapande åtgärder såsom riktlinjer för kamerabevakning, fysisk säkerhet samt utbildningar i pågående dödligt våld, exempelvis skolattacker.
- » Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har arbetat med åtgärder för att stärka tillit till myndighetsutövning och öka kundnöjdhet genom att ta fram informationsfilmer, informationsmaterial samt utforma verksamheternas sidor på webbplats efter besökarnas behov.
- » Parkerna Bastionsparken, Kanalön och kanalstråket i Kristianstad har byggts om för att bli tryggare.
- » Tekniska förvaltningen har utvecklat belysningsplanen.
- » Gamlegårdens bibliotek byggdes om för ökad trygghet.
- » Under året genomfördes nattfotboll för ungdomar på olika anläggningar.
- » För att förhindra vräkningar har arbete och välfärdsförvaltningen genomfört olika sociala insatser och projekt. Två exempel på detta är förstärkt samarbete med Stadsmissionen och arbetet med att minska tiden i försörjningsstöd för dem som bor på Gamlegården
- » Projektet Sociala insatser i utsatta områden avslutades och det har bland annat resulterat i föräldrautbildningen Trygga föräldrar och särskilda ungdomsteam hos förvaltningens handläggare.

- » Köpcentret på Gamlegården har trygghetsanpassats och flera åtgärder har genomförts i området för ökad trygghet och renhållning.
- » ABK har genomfört nattvandring och haft ordningsvakter på Gamlegården.
- » Gamlegården har fått bilfria gårdar.

## Attraktivitet

Målområde attraktivitet arbetar för att Kristianstad ska vara en kommun med god livskvalitet där invånare, näringsliv och organisationer ges utrymme att växa och utvecklas.

Vi konstaterar att det finns en stor förbättringspotential i arbetet med att öka Kristianstads attraktionskraft och här kan alla bidra.

Sammanställning av samtliga förvaltningar och bolags målsättningar kopplat till attraktivitet visar på en spretighet. Strategisk färdplans medborgarfokus behöver göras tydligare och det behövs ett större fokus på medborgarperspektiv i nämndernas och bolagens styrdokument.

Exempel på insatser och aktiviteter under 2023:

- » Kommunens digitaliseringsarbete skapar förutsättningar för att vara en modern och attraktiv kommun och myndighetsutövare. Med hjälp av digitala lösningar såsom robotiserad automatisering och AI-baserad teknik skapas ökad service och tillgänglighet för såväl kommunens organisation som för de tjänster våra medborgare, besökare och näringsliv behöver.
- » ny extern webbplats samt teknisk plattform
- » ständig utveckling av e-tjänster
- » projektet Digital samhällsbyggnadsprocess, där den första digitala detaljplanen enligt Boverkets regler utformades och laddades upp i den nationella databasen.
- » bredbandsutbyggnad.
- » Attraktiva kultur- och idrottsevenemang som både bygger stolthet och skapar arbete har genomförts, exempelvis musikalerna, VM i handboll och VM i i Lure Coursing.



## Befolkning

För första gången på 27 år minskade befolkningen i Kristianstads kommun. Den siste december 2023 var 86 560 personer folkbokförda i kommunen vilket är en minskning med 178 personer.

Kristianstads kommun har haft en stark befolkningsutveckling under 2000-talet. De senaste åren har dock utvecklingen mattats av och nu, för första gången sedan 1996, hade kommunen en befolkningsminskning.

Kristianstad är inte ensam om att

ha en befolkningsminskning. I 193 av landets 290 kommuner minskade befolkningen under 2023.

Minskad befolkning i Kristianstad beror på ett flyttningsunderskott, det vill säga fler personer väljer att flytta från kommunen än till kommunen. Även invandringen, som de senaste åren varit högre än utvandringen, är nu ungefär lika stora.

Under 2023 valde 3 912 personer att flytta till kommunen och 4 090 flyttade från kommunen. Samtidigt invandrade 499 från utlandet och 485 personer

utvandrade. Detta ger sammantaget ett flyttningsunderskott på 178 personer.

Kristianstads kommun har haft en långsamt nedåtgående trend på antalet födda barn sedan toppnoteringarna i mitten av 2010-talet. Under 2023 föddes 864 barn i kommunen. Även här följer Kristianstad rikstrenden. Antalet födda barn i Sverige minskade både under 2022 och 2023 och inte sedan 2003 har det fötts färre barn i Sverige.

Den demografiska utvecklingen i hela västvärlden går mot en ökande andel äldre. Snabbast ökar den allra äldsta de-



## Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

### Finansiella risker

Kommunfullmäktige fastställde i oktober en reviderad finanspolicy för Kristianstads kommun och dess kommunala bolag. Policyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i den kommunala koncernen. Den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, refinansieringsrisk, kreditrisk samt likviditetsrisk.

### RÄNTERISK

Ränterisk definierar risken för att förändringar i räntenivån påverkar kommunens finansnetto negativt genom ökade räntekostnader. Den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld uppgick på balansdagen till 8 842,7 miljoner kronor. Nettoskulden ökade under året beroende på en fortsatt hög investeringsvolym. Detta i sin tur medförde ett ökat upplåningsbehov.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen. På balansdagen hade den kommunala koncernen utestående swappar med ett sammanlagt nominellt belopp om 3 615 miljoner kronor, varav 1 110 miljoner kronor avsåg kommunen.

Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga räntebindningstiden på externa räntebärande skulder ligga inom intervallet 2–5 år. Per den 31 december 2023 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden för den kommunala koncernens upplåning till 0,9 år exklusive swappar och 3,3 år inklusive swappar. Den genomsnittliga räntebindningstiden för kommunens egen upplåning uppgick till 1,2 år exklusive swappar och 2,6 år inklusive swappar.

Kommunen- och bolagens, externa skuldportfölj ska ha en ränteförfallstruktur där maximalt 45 procent av ränteförfallen ligger inom 1 år. Andelen kort räntebindning i koncernen uppgick till 34 procent och till 33 procent i kommunen.

Genomsnittlig låneränta i koncernen uppgick till 1,9 procent inklusive swappar och till 2,8 procent exklusive

len av befolkningen. Den här utvecklingen ser vi även i Kristianstads kommun. Personer mellan 80 och 89 år är den åldersgrupp som ökade mest i Kristianstad under 2023, plus 183 personer. Samtidigt som åldersgruppen 40–59 år minskade med 115 personer.

Att fler människor lever ett långt liv är positivt, men en större andel pensionärer betyder samtidigt att den förvärvsarbete delen av befolkningen minskar. Färre ska försörja fler och det riskerar att bli brist på arbetskraft inom många yrken.

Den senaste redovisningen över åldersfördelningen visar att Kristianstads befolkning, består av 23 procent barn upp till 19 år. Befolkningen i åldern 20 till 69 år svarar för 60 procent medan 17 procent är över 70 år. Medelåldern i Kristianstad är 42,5 år jämfört med riksgenomsnittet som är 41,9. Befolkningen i kommunen består av ungefär lika många kvinnor som män.



swappar. För kommunen uppgick den genomsnittliga låneräntan till 1,9 procent inklusive swappar och till 2,3 procent exklusive swappar

### REFINANSIERINGSRISK

Refinansieringsrisk definierar risken för att koncernen eller kommunen vid varje tillfälle inte har tillgång till tillräcklig finansiering. Refinansieringsrisken ökar om koncernens eller kommunens kreditvärdighet försämras eller en stor del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen.

Enligt finanspolicyn får inte mer än 35 procent av låneskulden förfalla inom en och samma tolv månadersperiod. Givet skuldens sammansättning på balansdagen förföll totalt 18 procent av den kommunala koncernens låneskuld inom en tolv månadersperiod, medan motsvarande siffra för enbart kommunens låneskuld var 15 procent.

Kapitalbindning ska eftersträvas givet en avvägning mellan vilka kostnader det medför och hur portföljen ser ut riskmässigt. Den genomsnittliga kapitalbindningen ska inte understiga två år. Koncernens genomsnittliga kapitalbindningstid uppgick till 2,7 år medan kommunens uppgick till 2,8 år.

Strategin under året har varit att löpande sprida kapitalförfallen för att minska refinansieringsrisken. I samband med en växande låneportfölj kommer en blandning av låne- och derivatstrategi att eftersträvas framöver.

### Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 1 896,8 miljoner kronor.

För kommunen är åtagandet 1 889,4 miljoner kronor. De pensioner som intjänats fram till 1998 uppgår till 1 279,4 miljoner kronor. Denna del minskade i förhållande till 2023 med 0,9 miljoner kronor.

Pensionsförpliktelsen avseende kommunen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen. Det betyder att pensioner som är intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. För mer information se vidare under avsnittet redovisningsprinciper.

### AVSÄTTNINGAR

Visstidspension kan utgå till förtroendevalda enligt pensionsreglementet för förtroendevalda. För närvarande omfattas två förtroendevalda av detta reglemente

och denna förpliktelse ingår i posten avsättningar. Övrig del av avsättningsposten i balansräkningen består av intjänad pensionsrätt, särskild ålderspension för räddningspersonal och efterlevandepensioner.

### PENSIONSUTBETALNINGAR OCH KOSTNADER

De pensionsmedel som intjänats från 1998 utbetalas för den anställdes egen placering hos pensionsförvaltare. Kommunen har även tecknat en särskild försäkring hos kommunens pensionsförvaltare (KPA), som innebär att pensionsförvaltaren svarar för utbetalning av den förmånsbestämda ålderspensionen och efterlevandepensionen. Genom pensionsavtalet (KAP-KL) relateras den förmånsbestämda pensionen till inkomstbasbeloppet, vilket dämpar kostnadsökningen för denna del.

Kommunens pensionskostnader uppgick till 547,4 miljoner kronor för 2023. Pensionskostnaderna är 7,4 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det är framför allt kostnaderna för årets förändring av avsättningen som avviker från budget. Denna motverkas dock av en negativ avvikelse för pensionsutbetalningar. Kommunen förfogar inte över någon



finansiell placering av pensionsmedel, vilket innebär att pensionsförpliktelsen i sin helhet har återlånats i verksamheten.

## Borgensåtagande

Kommunens policy är att nytteknande av borgen endast sker till majoritetsägda kommunala bolag. Kommunens totala borgensåtaganden ökade netto med 159,6 miljoner kronor under året och uppgick till totalt 5 009,7 miljoner kronor vid årsskiftet.

Borgen för AB Kristianstadsbyggen ökade med 170,0 miljoner kronor till följd av nyupplåning. Borgen för Åhus Hamn AB minskade med 8,0 miljoner kronor till följd av amorteringar på lån. Risknivån för borgen till kommunägda bolag är låg.

Övrig borgen avser bostadsrättsföreningar och ideell föreningsverksamhet med högre risknivå. Till följd av amorteringar på lån minskade borgen till bostadsrättsföreningar och ekonomiska föreningar med 2,0 miljoner kronor. Två engagemang mot föräldrakooperativet Magleladan upphörde helt under året.

Det samlade borgensåtagandet motsvarade drygt 57 000 kronor per invånare.

	KOMMUN-KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2023	2022	2023	2022
Pensionsförpliktelse, mnkr				
<b>Total pensionsförpliktelse i balansräkningen</b>				
- Avsättning inkl. särskild löneskatt	96,1	101,7	88,7	94,1
- Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	1 279,4	1 280,3	1 279,4	1 280,3
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	521,3	414,6	521,3	414,6
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)</b>	<b>1 896,8</b>	<b>1 796,6</b>	<b>1 889,4</b>	<b>1 789,0</b>
<b>Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde</b>				
Totalt pensionsförsäkringskapital	639,9	492,4	639,9	492,4
-varav överskottsmedel	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt kapital pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Summa förvaltade pensionsmedel</b>	<b>639,6</b>	<b>492,4</b>	<b>639,9</b>	<b>492,4</b>
<b>Finansiering</b>				
Återlånade medel	1 257,2	1 312,2	1 249,5	1 296,6
Konsolideringsgrad	33,7 %	27,3 %	33,9 %	27,5 %

### KOMMUNEN

	2023	2022	2021	2020
Pensioner, resultatposter, mnkr				
Avgiftsbestämd ålderspension	210,8	136,7	138,5	137,6
Pensionsavsättning	-11,7	8,5	-5,3	3,0
Pensionsutgifter	86,0	78,3	80,1	75,6
Förmånsbestämd ålderspension	143,3	47,8	46,5	44,9
Löneskatt	109,4	66,2	64,0	64,0
Förvaltningsavgifter	0,5	0,5	0,4	0,4
Ränta på pensionsavsättning	9,1	2,2	1,2	1,4
<b>Total pensionskostnad</b>	<b>547,4</b>	<b>340,2</b>	<b>325,4</b>	<b>326,9</b>

### KOMMUNEN

Borgensåtaganden, mnkr	2023	2022	2021
<b>Kommunala företag</b>	<b>4 978,7</b>	<b>4 816,7</b>	<b>4 839,0</b>
Kristianstads Kommunföretag AB	708,3	708,3	708,3
AB Kristianstadsbyggen	3 538,6	3 368,6	3 368,6
C4 Energi AB	620,0	620,0	620,1
Åhus Hamn & Stuveri AB	111,8	119,8	142,0
<b>Egna Hem</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>
<b>Bostadsrättsföreningar</b>	<b>22,2</b>	<b>23,4</b>	<b>27,5</b>
<b>Övriga föreningar och organisationer</b>	<b>8,8</b>	<b>10,0</b>	<b>10,4</b>
<b>Totala borgensåtaganden</b>	<b>5 009,7</b>	<b>4 850,1</b>	<b>4 877,0</b>



## Händelser av väsentlig betydelse

### KÖP AV GALLERIA BOULEVARD

Kommunen köpte Galleria Boulevard, via ett av AB Kristianstadbyggens dotterbolag, av företaget Sten och Ström och gick in som ägare vid årsskiftet 2023/2024.

Köpesumman blev 470 miljoner kronor. Fastigheten ska ligga i två nybildade dotterbolag inom ABK-koncernen. Placeringen möjliggör en flexibel utveckling av fastigheten och medför bland annat att bolagets hyresgäster inte påverkas ekonomiskt av köpet. Kommunen kommer att utforma ett finansiellt upplägg som inledningsvis täcker förväntade underskott, en investering som ska kunna betalas tillbaka på sikt.

Köpet är ett strategiskt drag i utvecklingsarbetet för en levande stadskärna i Kristianstad. Alla partier i kommunfullmäktige ställde sig vid fullmäktiges möte den 12 december bakom besluten som möjliggjorde galleriaköpet. Den debatt som fördes mellan partierna handlade inte om affären som sådan, utan om hur den demokratiska processen kring fortsätta planer och visioner bör utformas.

I gallerian fanns vid köpetillfället 23 aktiva verksamheter. Förutom butiker,

biograf, gym, caféer och restauranger ingick drygt 1 000 parkeringsplatser.

### LOKALA KLIMATKONTRAKT

Under året har Kristianstads kommun signerat klimatkontrakt med 12 lokala företag. Detta är en del i kommunens arbete för minskad klimatpåverkan. Genom klimatkontrakten ansluter sig det lokala näringslivet till arbetet för en snabbare klimatomställning.

Kristianstads kommun har, som en del av Viable Cities, antagit missionen "Klimatneutrala Kristianstad 2030 – med ett gott liv för alla inom planetens gränser". Det betyder att 2030 ska varje kommuninvånare kunna leva ett gott liv med hög livskvalitet och minimal klimatpåverkan.

Syftet med de lokala klimatkontrakten är att öka tempot i klimatomställningen. Parterna som skriver under synliggör med kontrakten vad de vill och vad de lovar att göra. Genom klimatkontrakten visar kommunen och företagen tillsammans att vi är i framkant i omställningsarbetet till ett mer hållbart samhälle. Tillsammans utvecklas samarbeten, innovativa lösningar och nya affärsmöjligheter.

Följande företag skrev under klimatkontrakt under 2023

- » Smekab Citylife
- » Länsförsäkringar Göinge Kristianstad
- » Skanska Hus Syd, distrikt Östra Göinge
- » Knauf Danogips
- » Consid AB
- » The Absolut Company
- » Arkitekterna Krook och Tjäder Uulas AB
- » Lyckeby
- » Malmberg
- » Skånemejerier
- » T-kartor Group

### GEMENSAM ÖVERFÖRMYNDARE SKÅNE NORDOST

I december tog Kristianstads kommun över uppdraget för överförmyndarverksamheten i Östra Göinge kommun, Osby kommun och Hörby kommun. Kristianstads kommun genomför och ansvarar för respektive kommuns överförmyndarverksamhet och rutiner, processer och personal. Överförmyndarverksamheten arbetar för respektive överförmyndare alternativt överförmyndarnämnd. Verksamheten är placerad i lokaler på Östra kommunhuset i Kristianstads kommun.

# Viktiga händelser 2023

## – ett axplock för kommunkoncernen

- » Charlottesborg ströks från polisens lista över utsatta områden.
- » I slutet av oktober förstörde stormen Babet delar av stranden längs med Åhuskusten och även åhusbryggan skadades kraftigt.
- » Kristianstad stod som värd för Viable Cities årliga konferens.
- » Kristianstad klättrade och intog plats 15 i Sveriges miljöbästa kommun.
- » Nyrenoverade Milnerskolan invigdes. Skolan ger plats till 500 elever i årskurs 4–9.
- » IFK Kristianstad tog SM-guld i handboll och kommunen firade guldlaget i Tivoliparken.
- » Flera nya gruppboendestäder och dagliga verksamheter öppnades. Kommunen öppnade även en korttidsvistelse och korttidsstillsyn för vuxna.
- » Statsministern och finansministern besökte Tätörtsvägens demensboende.
- » Flyktingar från Ukraina fick möjlighet att gå utbildningen svenska för invandrare, SFI.
- » Kristianstad fick en topplacering när Suicide Zero rankade de skånska kommunernas arbete med suicidprevention.
- » En ny e-tjänst togs fram för att göra det enklare att anmäla misstanke om att barn far illa. Ungefär en tredjedel av alla gjorda anmälningar kom in via e-tjänsten.
- » 5 000 kvadratmeter ålgräs planterades utanför Åhus kust i WWF-projektet Återskapa Östersjöns livskraft.
- » Naturresevat Ekenabben invigdes med en dag full av friluftaktiviteter.
- » Över 600 chefer från kommunerna i Skåne Nordost samlades på Totalförsvarsdagen.
- » Räddningstjänst, flygledning, sjukvård och polis övade tillsammans i ett simulerat flyghaveri på Kristianstad Österlen Airport
- » Nytt riskklassningssystem för kommunens 850 registrerade livsmedelsverksamheter infördes.
- » Strandskyddstillsyn av fastigheter kring Råbelövssjön genomfördes tillsammans med Miljösamverkan Skåne.
- » Renhållningen, som är Sveriges äldsta renhållningsbolag, fyllde 130 år och höll kalas på Returum för kommunens invånare.
- » Under sommarens C4-läger besökte 450 barn och ungdomar Returum och fick lära sig mer om avfall och sopsortering.
- » Innovationstävlingen Food Hack by Krinova arrangerades med 200 deltagare från 30 olika länder.
- » Krinova öppnade Kristianstads första co-working miljö.
- » ABK fortsatte bygget av 157 lägenheter, parkeringsgarage, skyddsrum och lokaler i det nya centrala kvarteret Östermalms Park och färdigställde även 44 nya lägenheter i Tollarp och i Åhus.

# Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Kristianstads kommun ska den kommunala koncernen vara den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, moderbolaget Kristianstads kommunföretag samt kommunens nämnder och bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrning och uppföljning är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetsart och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. Dock kan det konstateras att Kristianstads kommun inte har en styrning och uppföljning som mer än i vissa delar gäller för såväl kommunen som de kommunala bolagen. Detta är ett viktigt utvecklingsområde som tar ett tag att få på plats. I detta avsnitt beskrivs därför i stort enbart utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Kristianstads kommun. Där det gäller hela kommunkoncernen påpekas detta. Den ekonomiska styrningen och redovisningen i kommunen och de kommunägda bolagen regleras ytterst av:

- » kommunallagen
- » aktiebolagslagen
- » lag om kommunal bokföring och redovisning
- » bokföringslagen
- » årsredovisningslagen

Den ekonomiska redovisningen styrs även av rekommendationer och anvisningar från exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt Rådet för kommunal redovisning (RKR). Dessutom styrs kommunens verksamheter av en mängd lagar och förordningar inom områden som socialtjänst, skola, energi, miljö med flera. Utöver lagar och förordningar finns policys, program, planer, riktlinjer, principer, regler, anvisningar med mera som reglerar olika verksamheter.

## Styr- och ledningsmodellen

Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten och systematisk process för att påverka kommunens samlade verksamhet mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning. För en kommun, där verksamheten är målet och pengarna medlet, innebär god ekonomisk hushållning mycket mer än en balanserad ekonomi. I budgeten fastställer därför kommunfullmäktige de finansiella och verksamhetsmässiga

mål som tillsammans ska säkra en god ekonomisk hushållning.

Styrningen ska präglas av ett helhetstänk, vilket innebär att, Kristianstads kommuns bästa är överordnat verksamhetsmässiga särintressen. Styrning sker genom dialog med inriktning på samsyn och samförstånd.

Styr- och ledningsmodellen i Kristianstads kommun utgår från kommunallagens krav på att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det högst styrande dokumentet som finns i kommunen är den beslutade Visionen. Kristianstads kommuns vision är Vi lyfter tillsammans och sträcker sig fram till år 2030.

### VISION KRISTIANSTAD 2030

#### Vi lyfter tillsammans Tillväxt – Tanke – Trivsel

En vision beskriver ett önskat framtida tillstånd och behöver inte kunna mätas eller vara helt realistisk. Visionen beskriver hur vi vill att samhället ska vara, vad kommunen ska satsa på och vilken riktning vi ska ta. Tidsperspektivet är långsiktigt och sträcker sig över flera mandatperioder.

Nuvarande vision antogs av kommunfullmäktige i juni 2014. Med visionen som grund gör kommunfullmäktige en beställning av kommande års verksamhet och anger mot vilka mål och med vilka medel den ska bedrivas inom kommunkoncernen (grunduppdrag och strategiska mål). Nämnder och styrelser fastställer sedan resultatmål som syftar till att nå de strategiska målen och utveckla grunduppdraget. Förvaltningars och bolags uppdrag är att styra verksamheten genom att göra rätt insatser och ha rätt kompetens för att nå målen.

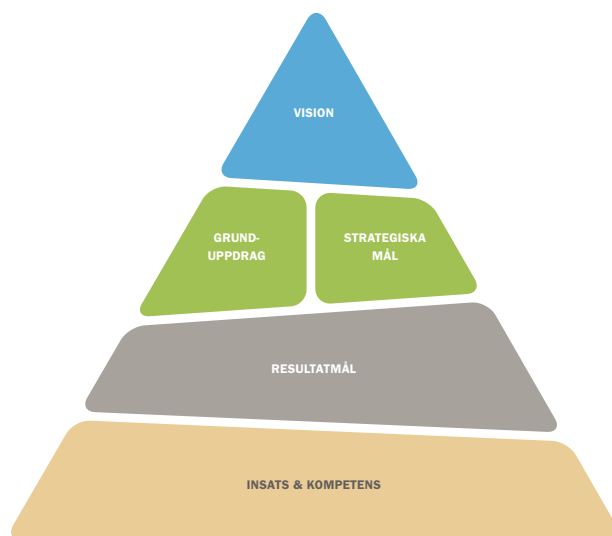


Illustration av Kristianstads kommuns styr- och ledningsmodellen



## Strategiska mål

**Strategisk färdplan** – ett koncernövergripande dokument med syfte att precisera och konkretisera Vision 2030 och prioritera bland utmaningarna som kommunen står inför. Den strategiska färdplanen gäller för hela kommunkoncernen och är en gemensam kraftsamling kring våra strategiska målområden. Den strategiska färdplanen har en tidsaspekt på fyra år och beskriver de särskilt prioriterade målområdena som kommunfullmäktige pekade ut. För varje målområde finns resultatindikatorer och indikatorvärde för respektive år. Varje år fastställs målnivån för dessa och presenteras i ett övergripande styrkort. Utöver detta sätter kommunfullmäktige även ekonomiska mål och medarbetarmål. Dessa beskrivs mer i detalj i kommande avsnitt.

**Medarbetarmål** – kommunen i rollen som arbetsgivare, hur kommunen är som arbetsgivare och arbetsplats, på vilket sätt kommunen arbetar, rutiner, processer, förhållningssätt med mera.

**Ekonomiska mål** – hur kommunen uppfyller kraven på en god ekonomisk hushållning, hur kommunen uppfyller kraven på en sund och uthållig ekonomi samt hur kommunen använder och förvaltar gemensamma resurser.

## Uppföljning

Uppföljning, analys och utvärdering är av central betydelse i styr- och ledningsmodellen. Kristianstads kommun har en röd tråd från planering i budget till uppföljning och utvärdering i delårsrapport och årsredovisning. Ett av grundkraven är att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Motiven till detta är bland annat:

- » långsiktig konsolidering av ekonomin
- » skapa utrymme för reinvesteringar
- » täcka ökningen av hela pensionsåtgärdet
- » riskexponering och osäkerhetsfaktorer

Undantag från grundkravet om att intäkterna ska överstiga kostnaderna får bara göras om det finns synnerliga skäl. Förvaltningsberättelsen i delårsrapport och årsredovisning ska innehålla en avstämning av god ekonomisk hushållning. Om en avstämning visar på ett negativt resultat ska fullmäktige anta en särskild åtgärdsplan. Nämnder och styrelser

förutsätts inte bara följa kommunfullmäktiges inriktning och resultatkrav, utan förutsätts också följa alla de lagar och regler som påverkar verksamheten. Ekonomin utgör alltid en gräns för verksamhetens omfattning. Om en nämnd befarar att befintlig verksamhet inte ryms inom anvisad budget är nämnden skyldig att omgående vidta åtgärder. Ansvar för att ta fram förslag som ger nämnden möjlighet att nå anvisad budgetnivå vilar på respektive förvaltningschef. Om nämnden finner att åtgärderna står i strid med kommunfullmäktiges uppsatta mål för verksamheten, ska fullmäktige pröva åtgärderna.

## Styrprocessen

Styrprocessen syftar till att få en bättre koppling mellan budget, delårsrapport och bokslut. Detta innebär att bokslutsberedning, budgetberedning och ekonomiska ramar tydligt kopplas samman. Uppföljning och analys av det gångna året är utgångspunkten för de ekonomiska ramar som sedan fastställs för det kommande året. Ur nämndernas synvinkel bör ett budgetbeslut fattas tidigt på året så att de får en rimlig tid att utarbeta sina internbudgetar. Detta i sin tur förutsätter att nämnderna har god kännedom om vilka resurser som finns att disponera.

## Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunkoncernen. Uppsiktspliktens innebörd regleras i reglementet för intern kontroll och i företagspolicyn. Intern kontroll är också en del av kommunens styr- och kvalitets-system. Reglementet för intern kontroll omfattar all kommunal verksamhet inom Kristianstads kommunkoncern, oavsett i vilken driftsform verksamheten bedrivs.

Det samlade intrycket är att arbetet med intern kontroll kommit långt men på olika håll återstår moment som identifikation av processer och dokumentation. Kommungemensamma kontrollområden som efter riskbedömning valdes ut för 2023 var momshantering och en kartläggning av hur kommunen följer lagen om skydd för personer som rapporterar missförhållanden (visselblåsarlagen). Genomgång av tidigare räkenskapsår tillsammans med extern konsult resulterade

i att kommunen kunde återsöka moms från Skatteverket. Kommunen genomförde också i slutet av året en grundutbildning för de anställda som på något sätt kommer i kontakt med momsfrågor.

För 2023 lämnade samtliga nämnder, styrelser och bolag in uppföljningsrapporter för intern kontroll. I rapporten gjorde varje nämnd och bolag en självskattning av intern kontrollarbetet under året. De olika enheterna har kommit olika långt i arbetet och utvecklingsarbete pågår.

## Uppsiktsplikten

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över kommunens samlade verksamheter, för såväl nämnder som kommunala företag.

Budget, flerårsplan och verksamhetsplaner med styrkort är viktiga styrdokument som ger underlag för planerad verksamhet och ekonomi.

Under 2023 rapporterade varje nämnd löpande sin ekonomi till kommunstyrelsen. Syftet med rapporteringen är att tidigt upptäcka eventuella avvikelser och därmed möjliggöra åtgärdsinsatser för att nå en budget i balans.

Den årliga bokslutsberedningen är mycket värdefull för uppsiktsplikten. Under en vecka i februari 2023 träffade kommunstyrelsens arbetsutskott samtliga nämnds- och förvaltningsledningar var för sig. Under samtalen rapporterade nämnderna sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löpt på för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år. Två gånger om året genomförs ägardialoger med de kommunala bolagen.

Utöver planerade möten sker också ett flertal mer informella möten i syfte att samla information om kommunens och de kommunala bolagens verksamhetsområden.

# God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Varje år i samband med budget, fastställer kommunfullmäktige i Kristianstad de finansiella och verksamhetsmässiga målen. Målen fastställs i form av ett övergripande styrkort, som ligger till grund för uppföljning och värdering av kommunens ekonomiska hushållning för nästkommande år. Varje nämnd ska också fastställa sitt styrkort på liknande sätt.

I detta avsnitt redovisar Kristianstads kommun på ett öppet och systematiskt sätt måluppfyllelsen för kommunens övergripande mål, vilket är en del av bedömningen om god ekonomisk hus-

hållning. Vid delårsrapporten görs det en prognos för varje resultatindikator huruvida man tror att den uppnår sitt målvärde för året eller inte. I årsredovisning fastställs det om kommunen nått

målen för året eller inte. På liknande sätt görs det en värdering för de nio sektorsvisa nämndstyrkorterna, där mer information finns i nämndernas verksamhetsberättelser.

## Mål i Strategisk färdplan

ÖVERGRIPANDE MÅL	RESULTATINDIKATOR	INDIKATORVÄRDE 2023	RESULTAT HELÅR 2023
Kristianstad ska vara en ekologiskt, ekonomisk och socialt hållbar kommun, med rik, välmående natur och klimatsmarta samhällen präglade av minskad segregation och hög medborgerlig delaktighet	Växthusgasutsläpp ifrån transporter, minskning från 2010	28 %	24,1 %
	Antal insatser för att stärka den biologiska mångfalden	73	78
	Mängd insamlat kommunalt avfall, exkl trädgårdsavfall (kg/person)	375	361
	Låg ekonomisk standard, barn	23 %	24 %
I Kristianstads kommun finns förutsättningar för ett livslångt lärande och kompetensutveckling i samklang med arbetsliv och akademi	Kommunens invånares uppfattning att ha ett arbete inom rimligt avstånd från där man bor	63	**
	Nöjd kund index (NKI)	80	78
I Kristianstads kommun finns förutsättningar för ett livslångt lärande och kompetensutveckling i samklang med arbetsliv och akademi	Genomsnittligt meritvärde grundskolan	221	216
	Genomsnittlig betygspoäng gymnasieskolan	14,8	14,2
	Andel med godkända betyg efter avslutad SFI-kurs	100 %	100 %
Kristianstad är en trygg kommun som präglas av tillit, jämlikhet och god tillgänglighet	Konkret känsla av otrygghet (LPO)	2,4	2,25
	Trygghetsindikator	50	*
	Utsatta områden, enligt polisens definition	1	1
Kristianstad är en kommun med god livskvalitet där invånare, näringsliv och organisationer ges utrymme att växa och utvecklas	Andel som kan rekommendera andra att flytta till vår kommun	67	**
	Attraktionsindex	57	49
	Vad tycker du om vår kommun som en plats att leva och bo på	65	**

\* Trygghetsindikator mäts inte längre på samma sätt, jämförbart värde saknas.

\*\* Medborgarundersökningen görs vartannat år, värde för året saknas.

## Måluppfyllelse

Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av de målområden som återfinns i strategisk färdplan.

### HÅLLBARHET

Hållbarhet utifrån ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv ska genomsyra hela Kristianstads kommun. Det övergripande målet är ett grönt och inkluderande samhälle, som tar avstamp i Brundtlandskommissionens definition av hållbar utveckling – att tillgodose dagens behov utan att kompromissa med kommande generationers förmåga att tillgodose sina behov.

De indikatorer som satts upp för att mäta måluppfyllelse är växthusgasutsläpp från transporter, insatser för att stärka den biologiska mångfalden, insamlat kommunalt avfall, valdeltagande samt låg ekonomisk standard avseende barn.

Den breda målformuleringen medför att det är svårbedömt om målet i det breda perspektivet uppfylls. De för året valda indikatorerna uppfylls delvis.

### ARBETSMARKNAD

Alla kommuninvånare ska ha goda möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och ha förutsättningar till ett långt och hållbart arbetsliv. Arbetsmarknaden ska kännetecknas av såväl bredd som spets genom innovation och kreativitet. Kommunen ska ha en inkluderande arbetsmarknad som även omfattar framgångsrik matchning av ungdomar och utrikesfödda. Det övergripande målet är en hög sysselsättningsgrad för hela kommunens befolkning, litet behov av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet samt en god kompetensförsörjning för arbetsgivare. Kommunen ska vara en tillväxtmotor i regionen med gott företagsklimat inom kommunens gränser. Ett gott företagsklimat främjas också av goda pendlingsmöjligheter.

De indikatorer som satts upp för att mäta måluppfyllelse är att kommunens invånare uppfattar att de har ett arbete inom rimligt avstånd från där de bor samt nöjd-kund-index, NKI.

Under 2023 klättrade Kristianstad

27 placeringar i Sveriges kommuner och regioners, SKR, undersökning Öppna jämförelser. Kristianstads NKI var 78.

En medborgarundersökning görs vartannat år, varpå svar på frågan om invånarna uppfattar att de har ett arbete inom rimligt avstånd från bostaden inte finns för 2023.

### UTBILDNING

All utbildning, för såväl barn och ungdomar som vuxna, ger grundläggande värden samt kunskaper och förmågor att kunna leva och verka i samhället. Utbildning stärker såväl kommuninvånarnas individuella förmågor som de sociala, att kunna arbeta både självständigt och tillsammans med andra. Utbildning sker, förutom i olika skolformer, även inom anställningens ram. De grundläggande studierna stärker grunden för det livslånga lärandet. Förändringar i arbetslivet, ny teknologi, internationalisering och miljöfrågors komplexitet ställer nya krav på människors kunskaper och sätt att arbeta. Alla stimuleras av att med kreativitet, nyfikenhet och självförtroende pröva och omsätta nya idéer till handling.

De indikatorer som satts upp för att mäta måluppfyllelse uppfylls delvis genom att andelen godkända betyg för SFI, svenska för invandrare, uppnås. Övriga mål uppfylls inte för 2023 och bedöms inte heller vara realistiska att nå i sin helhet vid slutet av 2024. Resultatmålet för grundskola, att genomsnittligt meritvärde ska vara 221 poäng, uppnås inte utan stannar vid 216 poäng (exklusive lovskola). Trenden sett över tid är försiktigt positiv. Resultatmålet för gymnasieskolan, att genomsnittlig betygspoäng ska vara minst 14,8 poäng, uppnås inte då resultatet för 2023 hamnade på 14,2.

### TRYGGHET

Kommunens medborgare, oavsett kön, ålder och etnisk eller kulturell bakgrund, ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Att arbeta för ökad jämlikhet är att verka för att alla människor ska kunna forma sina liv som individer. Med utgångspunkt från Trygghetskommissionen – ska alla

utan oro för att drabbas av brott eller olyckor kunna gå ut i samhället, kunna promenera hem på kvällen och kunna lita på att familjemedlemmar har en säker och trygg vardag. Detta är viktiga delar i den livskvalitet som kommunen vill skapa. Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete behöver bedrivas tillsammans med flera aktörer med olika ansvarsområden för att öka tryggheten där människor bor och verkar.

De indikatorer som satts upp för att mäta måluppfyllelse utgår delvis ifrån polisens resultat. Resultatmålet för utsatta områden, enligt polisens definition, uppfylls genom att utsatta områden minskat från 2 till 1. Resultatmålet för konkret känsla av otrygghet genom polisens trygghetsmätning uppfylls också. Däremot mäts inte längre trygghetsindikator i SCB:s medborgarundersökning.

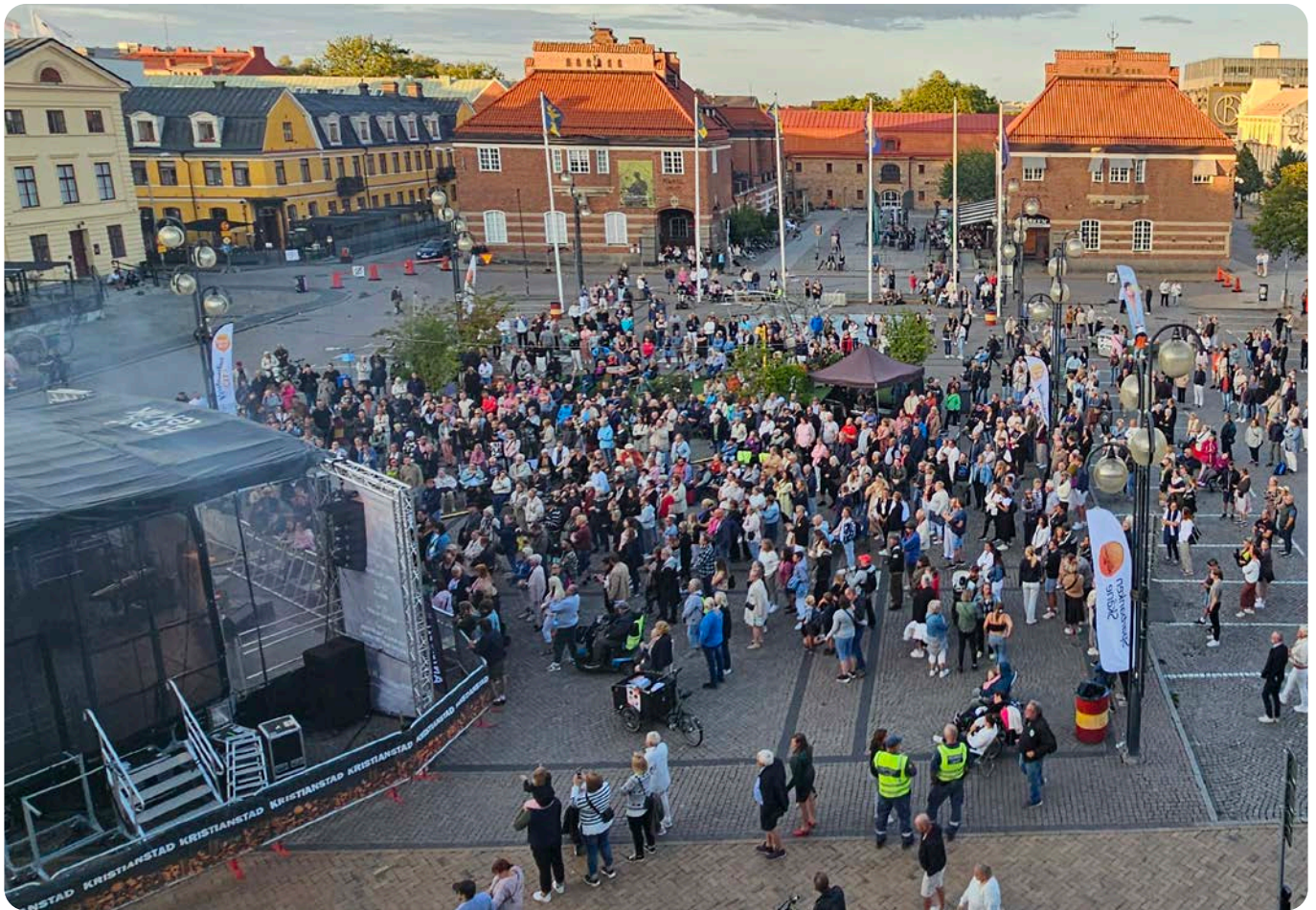
### ATTRAKTIVITET

Genom den livskvalitet Kristianstads kommun erbjuder, attraherar vi besökare och framtida kommuninvånare. Vi sätter fokus på ett rikt, brett och tillgängligt utbud av kultur, föreningsliv, natur och mat. Attraktiviteten drar till sig människor, kompetens och idéer, vilket är en förutsättning för ett bra näringslivsklimat, en expansiv högskola och satsningar på infrastruktur. Tillväxt skapar också en stark arbetsmarknad, vilket ger ett ökat skatteunderlag och är positivt för folkhälsan.

De indikatorer som satts upp utgår från SCB:s medborgarundersökning samt en kvantitativ attitydundersökning, Tendensor, som visar i vilken utsträckning regionen är känd och vad som förknippas med den.

Resultatmålen som mäts i medborgarundersökningen är andelen som kan rekommendera andra att flytta till vår kommun och andelen som anger en positiv upplevelse om vår kommun som plats att leva och bo på. Medborgarundersökningen görs vartannat år, varpå svar för 2023 uteblir.

Resultatmålet för attitydundersökningen Tendensor blev 49 procent. Målet på 57 procent, uppnåddes inte.



## Värdering av god ekonomisk hushållning

Många indikatorer ger oundvikligen en subjektiv bedömning, bland annat för att olika målsättningar och perspektiv väger olika tungt, beroende på vilka styrkor och svagheter kommunen har. Måluppfyllelsen kan vara tillfredställande, trots att vissa utvalda indikatorer uppvisar svaga mätvärden, eller tvärtom. Indikatorerna ger just indikationer om måluppfyllelsen och får ses i sitt eget sammanhang, men kan inte anses ge en heltäckande bild av måluppfyllelsen.

Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen i grunden haft en stabil ekonomi och finansiell ställning under många år. Kommunen måste även framöver vara vaksam på den ekonomiska utvecklingen. Det är viktigt att följa och vid behov åtgärda eventuella obalanser i grunduppdragen som kan uppstå bland annat genom volymökningar, demografiska förändringar, ökade behov och bristande förmåga till omställning. Även höga investeringsnivåer, med ökande låneskuld och kapitalkostnader, kan urholka det ekonomiska handlingsutrymmet som krävs för en sund ekonomi. Det är viktigt att sysselsättning och skatteunderlag ökar och att de generella statsbidragen värdesäkras med en uppräknings för

demografiska förändringar, för att garantera finansieringen av välfärden.

Kommunens mål i det övergripande styrkortet om ekonomisk kontroll under verksamhetsåret uppnås inte då nämndernas budgetavvikelse är negativ. Resultatindikatorerna över tid uppnås dock varför bedömningen är att utfallen 2023 är förenliga med fullmäktiges finansiella mål.

Ur ett verksamhetsperspektiv lägger kommunen stort fokus på att göra verksamheterna mer attraktiva, serviceinriktade, tillgängliga, miljöanpassade och effektiva för medborgarna, ofta i samverkan med andra parter. Det finns många insatser och resultat att glädjas åt

och som ligger helt i linje med kommunens strategiska färdplan.

Den samlade bedömningen är därför att Kristianstads kommun har en god ekonomisk hushållning 2023.

Det finns många saker att förbättra och ett ständigt klimat för utvecklingsarbete måste finnas. För att nå en god ekonomisk hushållning även framöver måste kommunen arbeta i visionens anda, med avstamp i den strategiska färdplanens utmaningar. Kristianstads kommun ska kraftsamla för att hitta nya arbetssätt, samordna resurser och samverka med andra aktörer, genom trovärdighet, brett engagemang och långsiktigt hållbart arbete.

# Kommunkoncernens ekonomiska ställning och utveckling

## Ekonomiska mål

ÖVERGRIPANDE MÅL	RESULTATINDIKATOR	INDIKATORVÄRDE 2023	RESULTAT HELÅR 2023
Ekonomisk kontroll över tiden	Resultatet ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.	Ja	Ja
	Självfinansieringsgraden av investeringar (årets resultat + avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) ska sett över en femårsperiod uppgå till minst 50 procent.	Ja	Ja
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	Avvikelse mot budgeterat resultat*	5 %	-1 %

\* Avvikelse mot budgeterat resultat avser nämnderna.

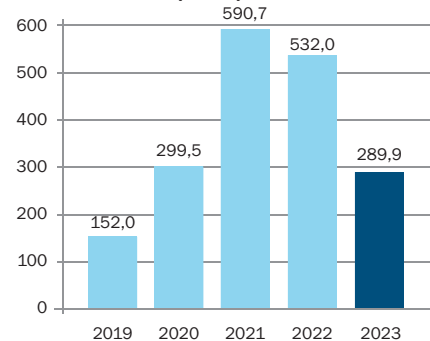
## Resultat och kapacitet

En bedömning av kommunens finansiella situation grundar sig på flera aspekter. Ofta läggs fokus på enbart resultatet, men andra lika viktiga aspekter är kapacitetsutvecklingen på lång sikt, riskförhållanden samt kommunens förmåga att styra och kontrollera den ekonomiska utvecklingen. Bedömningen måste även göras utifrån hela kommunkoncernens perspektiv. Analysen och bedömningen i detta avsnitt omfattar kommunkoncernen samt den kommunala förvaltningen främst utifrån en analys av räkenskaper. För att läsa mer om riskförhållanden och styrning hänvisas till kapitlet viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning samt styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.

### RESULTAT

#### Kommunkoncernen

##### – Årets resultat (mnkr)

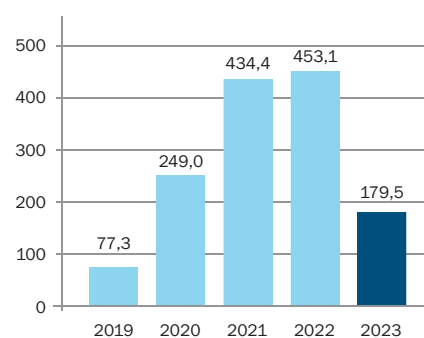


Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 289,9 miljoner kronor, vilket är 242,1 miljoner kronor lägre än 2022 då resultatet var 532,0 miljoner kronor. Orsaken till minskningen är att kommunens resultat har minskat med 273,6 miljoner kronor medan de kommunala bolagens gemensamma resultat är 31,5 miljoner kronor bättre jämfört med 2022.

Samtliga enheter inom koncernen visar ett positivt resultat, förutom Renhållningen Kristianstad och Kristianstad Airport AB.

#### Kommunen

##### – Årets resultat (mnkr)



För kommunen uppgick årets resultat till 179,5 miljoner kronor vilket är försämring med 273,6 miljoner kronor jämfört med 2022. Främsta orsaken till det försämrade resultatet är att kommunens nettokostnader ökat med 483,9 miljo-

ner kronor eller 8,7 procent på grund av stigande inflation och kraftigt ökade pensionskostnader medan skatteintäkter och generella statsbidrag bara ökat med 257,9 miljoner kronor eller 4,3 procent.

#### JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER OCH POSTER AV ENGÅNGSKARAKTÄR

Inga jämförelsestörande poster redovisas för 2023.

#### ÅRETS RESULTATS ANDEL AV SKATTEINTÄKTER OCH STADSBIDRAG

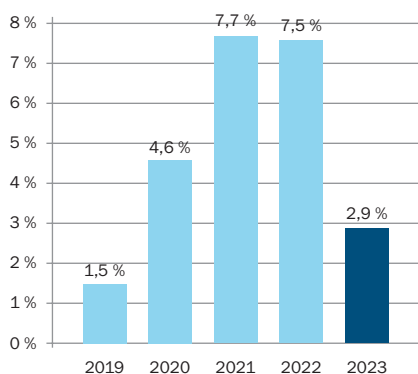
En grund för god ekonomisk hushållning är att det råder balans mellan intäkter och kostnader.

Den långsiktiga ekonomiska målsättningen är att kommunens resultat ska utgöra minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag sett över en femårsperiod. För 2023 var det budgeterade resultatet 1 procent vilket innebar 60,9 miljoner kronor. Motsvarande mål finns ännu inte för kommunkoncernen.

Redovisat resultat för 2023 utgör 2,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag, vilket innebär att genomsnittresultatet för perioden 2019–2023 blir 4,8 procent. Det betyder att kommunens målsättning om minst 2 procent i resultat för den senaste femårsperioden är uppfylld.



**Kommunen – Årets resultat andel av skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)**



**INTÄKTER**

De totala intäkterna i kommunkoncernen, inklusive skatteintäkter och generella statsbidrag, uppgick till 9 315,0 miljoner kronor, vilket är en ökning med 362,0 miljoner kronor eller 4,0 procent jämfört med 2022.

Skatteintäkterna uppgick till 4 444,1 miljoner kronor vilket motsvarar 47,7 procent av kommunkoncernens intäkter. Intäkternas storlek är beroende av skattesatsens nivå och skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster. Sedan 2014 har Kristianstads kommun en kommunalskatt på 21,46 procent, vilket är högre än riksgenomsnittet för 2023 som var 20,67 procent. Räknas även landstingsskatten in är kommunalskatten 32,64 procent.

En annan väsentlig inkomstkälla är de generella statsbidragen som uppgick till 1 823 miljoner kronor, vilket motsvarar 19,6 procent av kommunkoncernens intäkter. Intäkter i övrigt uppgick till

3 047,6 miljoner kronor vilket motsvarar 32,7 procent av kommunkoncernens intäkter. Intäkterna utgjordes framförallt av de kommunala bolagens nettoomsättning samt verksamhetsanknutna avgifter som tas ut av medborgarna för tillhandahållna tjänster.

**KOSTNADER**

Bruttokostnaderna (exklusive avskrivningar) 2023 uppgick för kommunkoncernen till 8 218,3 miljoner kronor vilket är en ökning med 540,4 miljoner kronor eller 7,0 procent jämfört med 2022.

Verksamheten i kommunkoncernen är personalintensiv och av bruttokostnaderna utgjorde personalkostnaderna 59,8 procent.

**FINANSIELLA POSTER**

Finansnettot för koncernen är negativt och uppgick till minus 153,3 miljoner kronor vilket är en försämring jämfört med 2022 då finansnettot uppgick till minus 61,2 miljoner kronor. Den främsta orsaken till försämringen är de stigande marknadsräntorna i kombination med att kommunkoncernen ökat sin upplåning med 664,6 miljoner kronor. Genomsnittlig låneränta för kommunkoncernen var 1,9 procent under 2023 att jämföra med 0,9 procent under 2022. Detta innebär att genomsnittsräntan mer än fördubblats från föregående år.

Finansnettot för kommunen uppgick till minus 35,3 miljoner kronor, jämfört med 12,3 miljoner kronor under 2022.

**ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

Inventarier, fastigheter och anläggningar upptogs till ett värde av 15 812,1 miljoner kronor i kommunkoncernen. I kommunen var motsvarande tillgångar upptagna till 8 937,5 miljoner kronor.

Finansiella anläggningstillgångar uppgick i kommunkoncernen till 84,0 miljoner kronor. I kommunen uppgick de till sammanlagt 1 356,3 miljoner kronor, varav 930,6 miljoner kronor utgjorde lån till kommunala bolag och 355,7 miljoner kronor aktier i bolagen.

Kommunen har en så kallad äkta bolagskoncern där Kristianstads Kommunföretag AB (KKF) är moderbolag och äger aktierna i de helägda dotterföretagen.

Finansiella anläggningstillgångar, aktier och utlämnade lån (mnkr)		
Kommunala bolag	Aktier	Utlämnade lån
Kristianstads Kommunföretag AB	344,0	0,0
Specialfastigheter i Kristianstad AB	0,0	165,7
AB Allön	0,0	563,2
Kristianstads Renhållnings AB	0,0	191,7
Åhus Hamn & Stuveri AB	11,7	0,0
Kristianstad Airport AB	0,0	10,0
<b>Totalt</b>	<b>355,7</b>	<b>930,6</b>

## INVESTERINGAR OCH SJÄLVFINANSIERINGSGRAD

Investeringarna för kommunkoncernen uppgick under året till 1 809,6 miljoner kronor vilket är 254,1 miljoner kronor högre än under 2022. Kommunkoncernens investeringar har under de senaste åren legat på en hög nivå till följd av ett omfattande investeringsprogram i både kommunen och de kommunala bolagen. Prognosen är att nivån kommer att vara hög även under de närmaste åren.

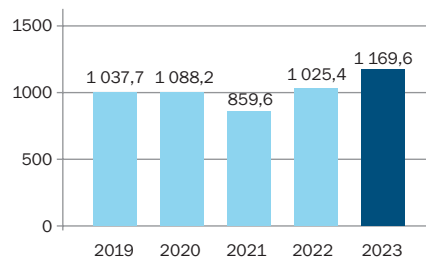
Av kommunkoncernens investeringsvolym kunde 52,1 procent självfinansieras med egna medel jämfört med 78,0 procent under 2022. Försämringen i självfinansieringsgraden beror på att de totala investeringarna ökat jämfört med 2022 samtidigt som resultatet i koncernen minskat.

Årets investeringar i kommunen uppgick till 1 169,6 miljoner kronor vilket var 144,2 miljoner kronor mer än 2022. Exempel på stora investeringsposter under året är pågående byggnationer av skyddsvallar, utbyggnad av VA-anläggningar och det nya centrala reningsverket. Genomförandegraden av investeringarna uppgick till 67,9 procent av årets budgeterade medel jämfört med 67,3 procent 2022.

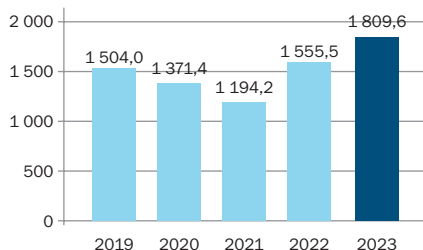
Kommunens självfinansieringsgrad av investeringarna uppgick till 46,8 procent jämfört med 79,0 procent 2022. Investeringarna har finansierats med kassaflöde från den löpande verksamheten men också med nettomässig nyupplåning på 494,6 miljoner kronor. Främsta anledningen till den sjunkande självfinansieringsgraden är att kommunens kassaflöde minskat på grund av att resultatet är betydligt lägre för 2023 samtidigt som investeringarna i kommunen ökat jämfört med 2022.

Likviditeten i kommunkoncernen uppgick vid årsskiftet till 820,2 miljoner

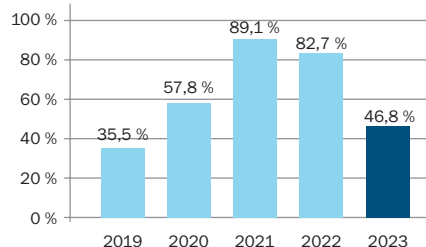
**Kommun – Investeringar (mnkr)**



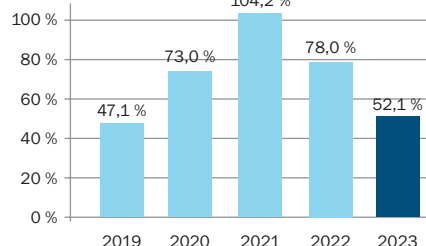
**Kommunkoncernen – Investeringar (mnkr)**



**Kommunen – Självfinansiering, årets investeringar (%)**



**Kommunkoncernen – Självfinansiering, årets investeringar (%)**



## KORTFRISTIG BETALNINGSFÖRMÅGA

Kommunkoncernen	2019	2020	2021	2022	2023
Likvida medel, mnkr	193,8	562,8	873,0	478,1	820,2
Kassalikviditet, procent	44,8 %	83,2 %	101,6 %	97,9 %	89,9 %
Kommunen	2019	2020	2021	2022	2023
Likvida medel, mnkr	173,5	552,3	854,1	475,7	806,3
Kassalikviditet, procent	50,9 %	69,7 %	80,9 %	85,2 %	87,7 %

kronor vilket är 342,1 miljoner kronor högre än föregående år. I kommunen har likviditeten ökat med 330,6 miljoner kronor och samtidigt har låneskulden ökat. I likviditeten ingår 500 miljoner kronor som kommunen lånat upp i december via en tillfällig kortfristig bankkredit och som har använts för att betala köpeskillingen för Galleria Boulevard i januari 2024.

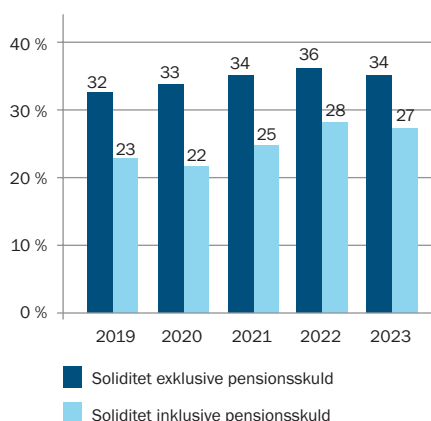
Kassalikviditet är ett mått som mäter

kortfristig betalningsförmåga. För beredskap mot variationer i betalningsflödena har kommunen och dess bolag en kreditlimit hos banken på 250 miljoner kronor med förmånliga villkor. En aktiv samordning av de likvida flödena har medfört finansiella besparingar för kommunkoncernen. Sammantaget bedöms den finansiella beredskapen på kort sikt vara tillräcklig.

**SOLIDITET**

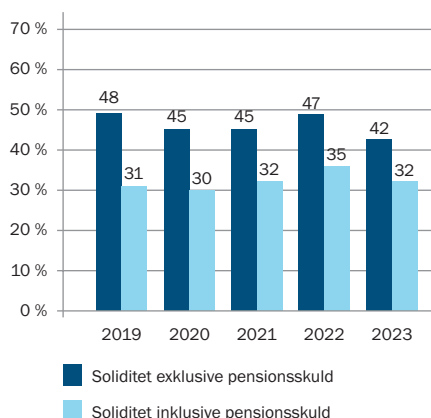
Soliditeten beskriver kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger i vilken grad kommunen finansierat sina tillgångar med eget kapital. Förändringarna i detta finansiella mått är därmed beroende av investeringstakt, nyupplåning, andra skuldförändringar samt det ekonomiska resultatet. Ju högre soliditet desto större är andelen av tillgångarna som finansieras med eget kapital. En jämn och hög soliditet verkar stabiliserande i ekonomin och ger förutsättningar för låga finansieringskostnader.

**Soliditet (%) – Kommunkoncernen**



Vid utgången av 2023 var soliditeten för kommunkoncernen exklusive pensionsskuld 34,3 procent och inklusive pensionsskuld 27,1 procent. Soliditeten har varit förhållandevis konstant under den senaste femårsperioden.

**Soliditet (%) – Kommunen**



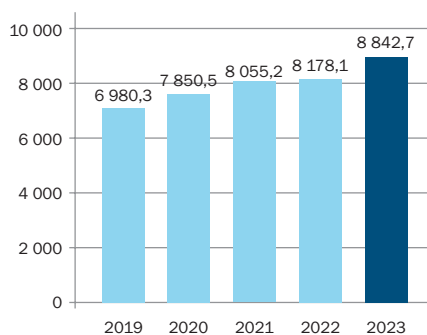
För kommunen var soliditeten exklusive pensionsskuld 42,4 procent och soliditeten inklusive pensionsskulden uppgick till 32,2 procent.

Soliditeten i kommunen exklusive pensionsskulden har, trots stora investeringar och ökad låneskuld, legat på

en relativt stabil nivå under de senaste åren, tack vare goda resultat. Soliditeten minskar dock något för 2023 på grund av ett lägre resultat och en ökad låneskuld. Soliditeten inklusive pensionsskulden har även den legat på en stabil nivå de senaste åren.

**FINANSIELL UPPFÖLJNING**

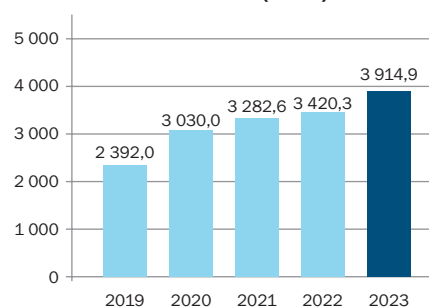
**Kommunkoncernen – Låneskuld (mnkr)**



Kommunkoncernens långfristiga låneskuld uppgick vid årsskiftet till 8 842,7 miljoner kronor. Låneskulden har ökat till följd av ett fortsatt omfattande investeringsprogram och under 2023 skedde en nettoökning med 664,6 miljoner kronor. Långgivare för kommunkoncernen var Kommuninvest med 100 procents andel av lånen. Största derivatmotpart var SEB med 68,0 procents andel av derivaten (räntebindningsinstrument). Genomsnittlig låneränta för koncernen var 1,9 procent (kommunen 1,9 procent). Räntebindningen uppgick i genomsnitt till 3,3 år för koncernen (kommunen 2,6 år). Nyckeltalet relaterar till risken för ökade räntekostnader. Tillåtet intervall enligt finanspolicyn utgör två till fem år. Fördelningen av ränteförfall är spridd

över ett antal löptider, vilket ger en stabilare portfölj, det vill säga det tar längre tid innan högre räntor slår igenom i portföljen. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden på den samlade externa låneskulden för koncernen uppgick vid årsskiftet till 2,7 år (kommunen 2,8 år). Nyckeltalet som relaterar till risken för ökade lånemarginaler och svårigheter att refinansiera befintliga lån ska enligt finanspolicyn vara större än två år. Som en följd av ett fortsatt omfattande investeringsprogram kommer kommunkoncernen successivt under 2024-2027 att behöva öka upplåningen ytterligare.

**Kommunen – Låneskuld (mnkr)**



Kommunens låneskuld har ökat de senaste åren och uppgick vid årsskiftet till 3 914,9 miljoner kronor, varav 931,2 miljoner kronor är vidareutlånade till kommunala bolag.

Tabellen nedan illustrerar ett antal nyckeltal för koncern och kommun 2023.

Portföljdata	Policy	Kommunen dec. 2023	Koncernen dec. 2023
Låneskuld (mnkr)		3 914,9	8 842,7
Derivatvolym (% av låneskuld)		28,4	40,6
Genomsnittlig låneränta inkl. derivat (%)		1,9	1,9
Räntekostnad lån 12 mån (mnkr)		109,3	253,6
Räntebindningstid (år)	2 -5 år	2,6	3,3
Räntebindningstid mindre än 1 år (%)	< 45%	33	34
Kapitalbindningstid (år)	> 2 år	2,8	2,7
Kapitalbindningstid mindre än 1 år (%)	< 35 %	15	18
Antal lån		41	102



### AVSTÄMNING AV AVKASTNINGSKRAV

För vissa av de kommunala bolagen finns ekonomiska avkastningskrav som kommunfullmäktige har fastställt i ägardirektiven. C4 Energi AB uppfyller 2023 målet för avkastningskravet medan AB Kristianstadsbyggen inte uppnår målet. För Kristianstads Renhållnings AB finns avkastningskrav för den konkurrensutsatta verksamheten som avser hämtning av material med producentansvar. Här har avkastningskravet inte uppfyllts.

Bolag	Avkastningskrav	Redovisat värde 2023	Redovisat värde 2022
ABK	Bolagets avkastning ska uppgå till minst 4 % av det egna kapitalet.	2,6 %	4,0 %
C4 Energi	C4 Energi-koncernens avkastning, beräknat som avkastning på sysselsatt kapital, ska uppgå till minst 7 % i genomsnitt för de senaste fem åren.	8,1 %	8,1 %
Renhållningen	Nettomarginalen för den konkurrensutsatta verksamheten ska uppgå till 5 %.	negativ	negativ

### Budgetavvikelser

En förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna. Budgetavvikelsen för nämnderna visar ett underskott på 55,9 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt 1 procent av nämndernas budget. Störst avvikelser har omsorgsnämnden på 26,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,3 procent av nämndens budget samt arbete och välfärdsnämnden på 13,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,5 procent av nämndens budget.

Budgetavvikelsen för finansförvaltningen visar ett överskott på 174,6 miljoner kronor. Den största positiva avvikelsen är ökade skatteintäkter samt generella statsbidrag om 107,0 miljoner kronor respektive 33,3 miljoner kronor jämfört med budget. Detta möts av minskade intäkter för realisationsvinster och exploatering om 23,1 miljoner kronor. Finansnettot visar en negativ avvikelse på 7,2 miljoner kronor där finansiella kostnader avviker negativt mot budget med 64,8 miljoner kronor och finansiella intäkter avviker positivt med 57,6.

Detta ger sammanlagt ett resultat för helåret på 179,5 miljoner kronor, vilket är 118,7 miljoner kronor bättre än budget. Det innebär ett resultat på 2,9 procent av skatter och generella statsbidrag.

Budgetavvikelse nämnderna (mnkr)	Bokslut 2023	Prognos augusti
Kommunfullmäktige, revisionen, valnämnden	1,2	0,0
Överförmyndarnämnden	-0,4	-0,4
Kommunstyrelsen inklusive kommunledningskontoret	1,7	-3,4
Räddningsnämnden	0,5	-1,0
Tekniska nämnden	-8,3	-7,7
- varav vatten och avlopp	-6,9	-7,7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,4	0,0
Byggnadsnämnden	-2,5	-2,8
Kultur- och fritidsnämnden	-8,7	-9,0
Barn- och utbildningsnämnden	0,2	6,0
Arbete och välfärdsnämnden	-13,6	-18,0
Omsorgsnämnden	-26,4	-25,0
<b>Budgetavvikelse nämnderna</b>	<b>-55,9</b>	<b>-61,3</b>

Budgetavvikelse finansförvaltningen (mnkr)	Bokslut 2023	Prognos augusti
Skatteintäkter och generella statsbidrag	140,3	112,0
Finansnetto	-7,2	-24,0
Semesterlöneskuld, timlöner	-7,7	20,0
Realisationsvinster och exploatering	-23,1	-20,0
Arbetsgivaravgifter	-1,4	-7,0
Ofördelade anslag	23,2	25,0
Reserverade avskrivningsmedel	39,9	32,0
Avsättningar	0,0	0,0
Pensioner	9,6	8,0
Övrigt	1,0	4,0
Budgetavvikelse finansförvaltningen	174,6	150,0
<b>Budgetavvikelse finansförvaltningen</b>	<b>216,6</b>	<b>341,2</b>

# Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och regioner. Ekonomisk balans handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för överkonsumtionen.

Normalt sett ska ekonomin visa ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

Balanskravet innebär att underskott som uppkommit under enskilt räkenskapsår ska återställas inom de tre påföljande åren. Kommunen har sedan detta infördes år 2000, uppfyllt balanskravet med undantag för år 2004. Enligt kommunens riktlinjer för styrning och god ekonomisk hushållning får reservering till resultatutjämningsreserv göras för den del av årets resultat, efter balanskravsjusteringar, som överstiger 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatutjämningsreserven får uppgå till högst 10 procent av det egna kapitalet.

Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar 2023 uppgår till 2,8 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Kristianstads kommun har en resultatutjämningsreserv på 367,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 6,9 procent av det egna kapitalet. För 2023 görs ingen avsättning till resultatutjämningsreserv.



Balanskravsavstämning	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Årets resultat</b>	<b>77,3</b>	<b>249,0</b>	<b>434,4</b>	<b>453,1</b>	<b>179,5</b>
- samtliga realisationsvinster	-0,7	-0,7	-1,8	-1,5	-3,6
<b>Resultat efter balanskravsjusteringar</b>	<b>76,6</b>	<b>248,3</b>	<b>432,6</b>	<b>451,6</b>	<b>175,9</b>
- medel till resultatutjämningsreserv	0,0	-141,2	0,0	-100,0	0,0
<b>Årets balanskravsresultat</b>	<b>76,6</b>	<b>107,1</b>	<b>432,6</b>	<b>351,6</b>	<b>175,9</b>



## Väsentliga personalförhållanden

Kristianstads kommun har ambitionen att vara en bra och lyhörd arbetsgivare som tillsammans med medarbetarna utvecklar kommunens arbetsplatser där det goda arbetet står i centrum. Genom att skapa attraktiva villkor och erbjuda intressanta uppdrag med en bra arbetsmiljö tryggas kompetensförsörjningen för framtidens välfärd. Detta är ett sätt att möta medborgarnas krav och därmed bidra till att uppfylla andra målsättningar i övriga styrkort.

Om inget annat anges avser uppgifterna nedan endast kommunen då bolagen inte har lika omfattande upplysningskrav avseende medarbetare. Kommunen har inte begärt in dessa uppgifter från bolagen för 2023.

Den totala sjukfrånvaron minskade med en och en halv kalenderdag per medarbetare under 2023. Korttidssjukfrånvaron minskade och påverkade både frisktal och sjuklönekostnader positivt. Anställningstryggheten och personalom-

sättningen förbättrades. Sammantaget bedöms medarbetarmålen ha nåtts för 2023, trots avvikelser för uppfyllelse av målsättningen för vissa resultatindikatorer som sjukfrånvaro och rehabiliteringstid.

### Medarbetarmål

ÖVERGRIPANDE MÅL	RESULTATINDIKATOR	INDIKATORVÄRDE 2023	RESULTAT HELÅR 2023
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	Sammansättning av medarbetare speglar kommuninvånarens sammansättning vad gäller mångfald	0,7	0,9
	Sammansättning av medarbetare speglar kommuninvånarens sammansättning vad gäller kön (andel kvinnor)	77 %	76 %
	Genomsnittlig faktisk sysselsättningsgrad (Tillsvidareanställdas grundanställning – partiell tjänstledighet längre än 2 mån)	89 %	87 %
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	Personalomsättning ledningsarbete	8 %	8 %
	Personalomsättning	8 %	8 %
	Anställningstrygghet	74 %	75 %
Effektivt arbetssätt	Sjukfrånvaro (dagar)	15	23,6
	Sjuklönekostnad (mnkr)	40	58
	Genomsnittlig rehabiliteringstid (dagar)	70	91



## Måluppfyllelse

### SÄKERSTÄLLD KOMPETENS- FÖRSÖRJNING I ALLA VERKSAMHETER

Sammanställning av medarbetare speglar kommuninvånarens sammansättning vad gäller mångfald

Utmaningen att möta medborgares behov med en begränsad tillgång till kompetens kräver flera olika åtgärder inom kompetensförsörjning och en del av lösningen är att bredda rekryteringsbasen. Balanstal som visar om sammansättningen utrikesfödda bland medarbetare speglar kommuninvånarna hamnade på 0,9, vilket var över målsättningen då indikatorvärdet var 0,7. Uppgifterna hämtas från Statistiska centralbyrån via Sveriges kommuner och regioner och det förekommer därför en viss eftersläpning på uppgifterna.

Sammanställning av medarbetare speglar kommuninvånarens sammansättning vad gäller kön. För att bättre spegla kommuninvånarnas sammansättning, har Kristianstads kommun som mål att aktivt arbeta för en jämnare könsfördelning i yrkesgrupper

där det finns mindre än 40 procent av något av könen. Under flera år har andelen kvinnor minskat i kommunens förvaltningar och även 2023 minskade andelen kvinnor något och hamnade totalt på 76 procent. Jämnast könsfördelning återfanns återigen inom personalgrupperna gymnasielärare och befattningar inom fritid, kultur och turism. Inom de tydligt mansdominerade yrkena minskade den procentuella andelen kvinnor i flertalet personalgrupper, exempelvis tekniker och ingenjörer. I de kvinnodominerade personalgrupperna fortsatte andelen män att öka bland undersköterska, vårdbiträde och grundskollärare.

Av kommunens chefer var 68 procent kvinnor, vilket var en ökning jämfört med 2022. Nyckeltalet för ledarskap baserat på kön, där andelen chefer som var kvinnor relaterat till andelen kvinnor bland tillsvidareanställda låg på 0,9 totalt i kommunen. Nivån har varit samma under flera år och är fortsatt nära målvärdet som är 1,0.

Lönekartläggningen 2023 visade på ett Equal Pay Index (EPI) på 99,6 för kommunen som helhet. EPI anger den vägda löneskillnaden mellan kvinnor och män beräknat på medellön. Ju närmare

100 desto mer jämställda löner. Kommunens fortsatt höga värde på EPI ger ett gott betyg till att lönesättningsarbetet sker på ett strukturerat och jämställt sätt.

Genomsnittlig faktisk sysselsättningsgrad  
Heltid för alla tillsvidareanställda har gällt sedan flera år och innebär att alla tillsvidareanställda har rätt till heltid och att deltid ska vara en möjlighet för den som önskar. Rätt till heltid för alla infördes både utifrån jämställdhets- och lika-behandlingsperspektiv men också som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare. För att förbättra kompetensförsörjningen behöver medarbetare arbeta heltid i större omfattning. Detta mäts genom faktisk sysselsättningsgrad där längre partiella tjänstledigheter dras bort från grundanställningen. För 2023 hamnade den faktiska sysselsättningsgraden på 87 procent vilket var en procentenhet högre jämfört med föregående år. Både kvinnornas och männens faktiska sysselsättningsgrad ökade.



### ATTRAKTIV ARBETSGIVARE MED STOLTA OCH ENGAGERADE MEDARBETARE

**Personalomsättning ledningsarbete**  
Att ha en stabil chefsgrupp är en av framgångsfaktorerna till att bli en attraktiv arbetsgivare och personalomsättningen bör ligga på en rimlig nivå. För 2023 hamnade personalomsättningen för ledningsarbete på 8 procent vilket var en minskning med nära fyra procentenheter jämfört med föregående år. Betydligt färre chefer slutade samtidigt som det totala antalet chefer ökade.

**Personalomsättning**  
En förutsättning för kontinuitet i verksamheten och för att kunna säkerställa engagemang hos medarbetare är att personalomsättningen ligger på en hanterbar nivå. För 2023 hamnade personalomsättningen på 8 procent, vilket var en minskning med två procentenheter jämfört med föregående år. Betydligt färre medarbetare slutade både genom pension och genom egen begäran samtidigt som antalet totala medarbetare ökade. Pensionsavgångarna utgjorde en femtedel av avgångarna och över 70 procent av alla som slutade gjorde det på egen begäran.

### Anställningstrygghet

För att framstå som en attraktiv arbetsgivare ingår bland annat att anställningar är ändamålsenliga vad gäller längd och omfattning. Desto högre andel som har en tillsvidareanställning ju större möjlighet till kontinuitet och verksamhetsutveckling. Anställningstryggheten mäts genom att antalet tillsvidareanställda ställs mot antalet tidsbegränsade anställningar både med månadslön och timlön. För 2023 var anställningstryggheten 75 procent vilket var en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. Antalet tidsbegränsade anställningar med månadslön minskade samtidigt som antalet tillsvidareanställda ökade.

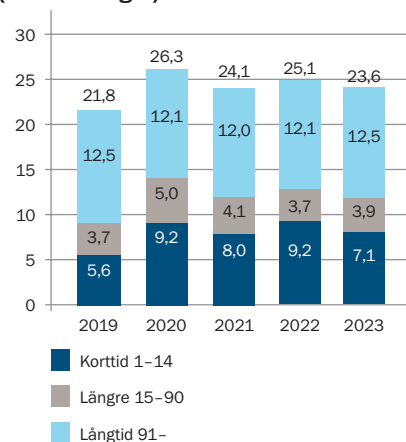
### EFFEKTIVT ARBETSSÄTT

#### Sjukfrånvaro

En förutsättning för kontinuitet och effektivitet i verksamheten är att medarbetare är på plats och att så få medarbetare som möjligt är oplanerat frånvarande på grund av sjukdom. För 2023 hamnade sjukfrånvaron på 23,6 kalenderdagar per medarbetare. Det var en minskning med 1,5 kalenderdag jämfört med föregående år. Minskningen berodde på att de korta sjukskrivningarna under 15 dagar minskade med två kalenderdagar. Övrig

sjukfrånvaro ökade något jämfört med föregående år. Kvinnornas sjukfrånvaro minskade med över två kalenderdagar samtidigt som männens sjukfrånvaro ökade med en kalenderdag. Detta medförde att skillnaden mellan kvinnor och mäns sjukfrånvaro jämnades ut något. Medarbetare under 29 år hade en ökad sjukfrånvaro medan övriga åldersgruppers sjukfrånvaro minskade.

### Sjukskrivning för tillsvidareanställda (Kalenderdagar)\*



\* Exklusive tillfällig sjuksättning, rehabiliterings- och arbetsskadeersättning. Hänsyn tagen till omfattning men inte till sysselsättningsgrad.

I de flesta personalgrupper minskade den korta sjukfrånvaron under 15 dagar under 2023 från att ha ökat under 2022. Undersköterskor och vårdbiträden utgör en stor del av kommunens medarbetare. Gruppen hade den näst högsta sammanlagda sjukfrånvaron av personalgrupperna och detta påverkade även den totala sjukfrånvaron.

Sjukskrivningar i kalenderdagar per tillsvidareanställd*	2023	2022
Omsorgsförvaltningen	32,0	34,0
Barn- och utbildningsförvaltningen	20,1	21,5
Kommunledningskontoret	18,9	20,0
Arbete och välfärdsförvaltningen	17,7	21,4
Tekniska förvaltningen	14,3	13,1
Kultur- och fritidsförvaltningen	12,1	11,5
Räddningstjänsten	12,0	11,7
Miljö- och samhällsbyggnadsförv	5,7	8,0
<b>Hela kommunen</b>	<b>23,6</b>	<b>25,1</b>
<b>Kommunala bolag</b>	<b>8,6</b>	<b>9,7</b>

\* exklusive tillfällig sjukersättning, rehabiliterings- och arbetsskadeersättning. Hänsyn tagen till omfattning men inte till sysselsättningsgrad.

### Sjuklönekostnad

Sjuklönekostnaderna innefattar det som betalas ut i sjuklön till medarbetare, exklusive sociala avgifter och semesterlönekostnader. För 2023 hamnade sjuklönekostnaden på 58 miljoner kronor, vilket var 7,5 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år. Den lägre sjuklönekostnaden hänger samman med minskningen av den kostnadsintensiva korta sjukfrånvaron under 15 dagar. Kostnaderna för ersättare, administration, eventuella produktivitetstförluster, rehabilitering med mera ingår inte i uppgifterna. All sjukfrånvaro räknas in i kostnaderna, även de för tidsbegränsade anställningar.

### Genomsnittlig rehabiliteringstid

Ett sätt att säkerställa kompetens och kontinuitet i verksamheterna är att se till att medarbetare återgår till arbetet så fort som möjligt efter sjukfrånvaro. För 2023 var den genomsnittliga rehabiliteringstiden 91 dagar för rehabiliteringsärenden som pågått under perioden. Detta var en ökning med 4 dagar jämfört med helåret 2022.

## BEMANNING OCH VOLYM

### Tillsvidareanställda

Under 2023 ökade antalet tillsvidareanställda från att ha minskat under 2022. Antalet medarbetare i kommunen som hade en tillsvidareanställning under året omräknat till heltidsanställningar var 6 870 årsarbeten vilket var en ökning med 112 årsarbeten. Förändring i arbetsrätten kopplat till tidsbegränsade anställningar föregående år har påverkat både genom att antalet tillsvidareanställningar har ökat och att antalet tidsbegränsade anställningar har minskat.

### Tidsbegränsade anställningar

Tidsbegränsade anställningar med månadslön omräknade till heltidsanställningar ökade med 15 årsarbeten och hamnade på 538 årsarbeten. Volymen minskar för sjunde året i rad. Av de tidsbegränsade anställningarna med månadslön var största delen vikariat.

Antalet medarbetare som fick timlön under året minskade med 82 personer till 2 194 personer. Resursinsatsen av timavlönade omräknat till årsarbeten ökade med 2 årsarbeten från att under flertalet år ha ökat betydligt mer.

### Fyllnadstjänstgöring och övertid

Fyllnadstiden fortsatte att minska 2023 och följer en lång trend som endast bröts av en tillfällig ökning under 2019. Minskningen 2023 motsvarade 6 årsarbeten och fyllnadstjänstgöringen hamnade på 10 årsarbeten. Övertiden minskade från att ha ökat föregående år och hamnade på 23 årsarbeten, vilket var en bra bit under nivåerna för pandemiåren. Ökningen av fyllnadstid och övertid under och efter pandemin kan kopplas till en av möjligheterna för att lösa bemanningen i verksamheterna på grund av ökad frånvaro.

### OBLIGATORISK SJUKREDOVISNING

Uppgifterna för den obligatoriska sjukredovisningen gör det möjligt att jämföra med andra kommuner. Sjukredovisningen baseras på annat urval än kommunens egna underlag för sjukfrånvaro, men visade i stort på samma utveckling med en minskning av total sjukfrånvaro under 2023. Andelen långtidssjukfrånvaro ökade, vilket kopplas till minskning av den korta sjukfrånvaron.

Obligatorisk sjukredovisning	Kommunen		Kommunala bolag	
	2023	2022	2023	2022
<b>Total sjukfrånvaro*</b>	<b>7,3 %</b>	<b>7,9 %</b>	<b>4,1 %</b>	<b>4,5 %</b>
- varav långtidssjukfrånvaro**	49,4 %	42,7 %	10,5 %	5,8 %
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,9 %	8,8 %	4,1 %	4,6 %
Sjukfrånvaro för män	5,2 %	5,4 %	4,4 %	4,4 %
Sjukfrånvaron i åldersgruppen 29 år eller yngre	6,6 %	7,1 %	5,4 %	5,6 %
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30 – 49 år	6,6 %	6,9 %	2,8 %	3,6 %
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år eller äldre	8,1 %	9,1 %	5,1 %	4,6 %

\* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga medarbetare.

Även tidsbegränsad sjukersättning samt rehabiliterings- och arbetsskadeersättning ingår.

\*\* Den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Andel kvinnor per åldersgrupp av antal årsarbeten*	2023		2022	
	Antal årsarbeten	Varav kvinnor	Antal årsarbeten	Varav kvinnor
29 år eller yngre	1 117	68 %	1 081	68 %
30 – 39 år	1 693	75 %	1 621	75 %
40 – 49 år	1 860	75 %	1 885	76 %
50 – 59 år	2 139	77 %	2 141	77 %
60 år eller äldre	1 026	77 %	972	77 %
<b>Totalt</b>	<b>7 835</b>	<b>75 %</b>	<b>7 700</b>	<b>75 %</b>



## Förväntad utveckling

Under 2023 har inflation, höga räntor och en negativ utveckling på arbetsmarknaden varit högaktuellt. Sammantaget ser även 2024 ut att bli ett ekonomiskt tufft år med fortsatt försvagad arbetsmarknad. Dock visar prognoser på att inflation och ränteläge försiktigt kommer att vända under året.

Trots fortsatta ekonomiska utmaningar under 2024 är Kristianstads kommuns ekonomiska läge stabilt. Efter flera år av höga resultat har kommunen kapacitet att klara år med förväntat lägre resultat. Budget för 2024 innehåller prioriteringar om 81 miljoner kronor och budgeterat resultat har satts till 0 kronor.

Arbetet med strategisk färdplan har fortsatt under året och parallellt med det

har ett nytt förslag till kommunens strategiska färdplan för 2025–2028 arbetats fram. Beslut om ny strategisk färdplan planeras att tas i kommunfullmäktige i början av 2024. Under 2023 har det nya systemstödet, Stratsys, implementerats vilket kommer att möjliggöra att all inrapportering samt framtagning av nya dokument sker på ett mer strukturerat sätt än tidigare.

Under februari månad har kommunens bokslutsberedningar ägt rum. Under beredningarna görs avstämningar av såväl verksamhet som ekonomi. Dessa beredningar utgör en viktig bas för kommande budgetarbete inför 2025. Slutligt beslut om budget för 2025 planeras att tas av kommunfullmäktige i juni 2024.





# 3

## Räkenskaper

Avsnitt tre redogör för det ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamhet (resultaträkning), verksamhetens finansiering (kassaflödesanalys) och den ekonomiska ställningen vid årets slut (balansräkning). Dessutom beskrivs vilka redovisningsprinciper som använts. Här finns också noter som ger ytterligare förklaringar till de poster som återfinns i ovan uppräknade räkenskaper. Därefter redovisas utfallet för drift- och investeringsbudgeten och till sist återfinns förklaringar av relevanta ekonomiska termer. Vad som ska presenteras i årsredovisningen regleras i 4 kap i LKBR (Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning) samt via det normerande organet RKR (Rådet för kommunal redovisning).

### INNEHÅLL

Resultaträkning	42
Balansräkning	42
Kassaflödesanalys	43
Noter	44
Driftredovisning	54
Investeringsredovisning	55
Ord- och begreppsförklaringar	56

**RESULTATRÄKNING (ALLA BELOPP I MNKR)**

	NOT	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2	1 442,5	1 404,4	3 047,6	2 943,4
Verksamhetens kostnader	3,4	-7 126,8	-6 616,7	-8 218,3	-7 677,9
Avskrivningar	5	-368,3	-356,4	-653,5	-681,8
<b>VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER</b>		<b>-6 052,6</b>	<b>-5 568,7</b>	<b>-5 824,2</b>	<b>-5 416,3</b>
Skatteintäkter	6	4 444,1	4 246,6	4 444,1	4 246,6
Generella statsbidrag och utjämning	7	1 823,4	1 762,9	1 823,4	1 762,9
<b>VERKSAMHETENS RESULTAT</b>		<b>214,9</b>	<b>440,9</b>	<b>443,2</b>	<b>593,3</b>
Finansiella intäkter	8	84,1	45,4	54,2	15,0
Finansiella kostnader	9	-119,5	-33,1	-207,5	-76,2
<b>RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER</b>		<b>179,5</b>	<b>453,1</b>	<b>289,9</b>	<b>532,0</b>
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
<b>ÅRETS RESULTAT</b>		<b>179,5</b>	<b>453,1</b>	<b>289,9</b>	<b>532,0</b>

**BALANSRÄKNING (ALLA BELOPP I MNKR)**

	NOT	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2023	2022	2023	2022
<b>TILLGÅNGAR</b>		<b>2023</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Anläggningstillgångar</b>		<b>10 294,8</b>	<b>9 497,1</b>	<b>15 812,1</b>	<b>14 647,6</b>
Immateriella anläggningstillgångar	10	1,0	1,1	1,0	1,3
Materiella anläggningstillgångar		8 937,5	8 282,3	15 727,1	14 580,4
– Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	8 406,5	7 776,3	13 587,5	12 538,7
– Maskiner och inventarier	12	531,0	506,0	2 139,6	2 041,8
Finansiella anläggningstillgångar	13	1 356,3	1 213,7	84,0	65,9
<b>Bidrag till infrastruktur</b>	14	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>		<b>2216,9</b>	<b>1 397,8</b>	<b>2 009,2</b>	<b>1 645,6</b>
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	15	177,4	171,6	270,0	230,4
Kortfristiga fordringar	16	1 233,2	750,5	919,0	937,1
Kassa och bank	17	806,3	475,7	820,2	478,1
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>12 511,6</b>	<b>10 894,9</b>	<b>17 821,3</b>	<b>16 293,2</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		<b>2023</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Eget kapital</b>	18	<b>5 310,1</b>	<b>5 130,5</b>	<b>6 106,0</b>	<b>5 816,0</b>
– Årets resultat		179,5	453,1	289,9	532,0
– Resultatutjämningsreserv		367,6	367,6	367,6	367,6
– Övrigt eget kapital		4 762,9	4 309,8	5 448,5	4 916,4
<b>Minoritetsintresse</b>	19	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>2,6</b>	<b>2,5</b>
<b>Avsättningar</b>		<b>91,2</b>	<b>94,4</b>	<b>396,0</b>	<b>365,8</b>
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	88,7	94,1	96,1	101,7
Andra avsättningar	21	2,5	0,3	299,9	264,2
<b>Skulder</b>		<b>7 110,3</b>	<b>5 670,0</b>	<b>11 316,6</b>	<b>10 108,9</b>
Långfristiga skulder	22	4 784,3	4 220,9	9 382,6	8 664,1
Kortfristiga skulder	23	2 326,0	1 449,1	1 934,0	1 444,8
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		<b>12 511,6</b>	<b>10 894,9</b>	<b>17 821,3</b>	<b>16 293,2</b>
<b>PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER</b>		<b>2023</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Panter och därmed jämförliga säkerheter</b>		<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>Ansvarförbindelser</b>		<b>6 289,1</b>	<b>6 130,4</b>	<b>1 310,8</b>	<b>1 313,7</b>
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar	20	1 279,4	1 280,3	1 279,4	1 280,3
Övriga ansvarförbindelser	24	5 009,7	4 850,1	31,4	33,4

## KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	NOT	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2023	2022	2023	2022
<b>DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN</b>					
Årets resultat		179,5	453,1	289,9	532,0
Justering för av- och nedskrivningar	5	368,3	356,4	653,5	681,8
Justering för gjorda avsättningar	25	-3,2	12,9	30,2	30,4
Justering för övr. ej likviditetspåverkande poster	26	3,6	37,7	-8,2	63,7
<b>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>		<b>548,3</b>	<b>860,2</b>	<b>965,5</b>	<b>1 307,9</b>
Ökning (+) minskning (-) periodiserade anslutningsavgifter	22	0,7	13,5	0,7	13,5
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-482,7	-249,3	18,1	-324,1
Ökning (-)/minskning (+) förråd/varulager		-5,7	-8,4	-39,6	-33,4
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		877,2	-235,9	489,4	-16,9
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>937,8</b>	<b>380,0</b>	<b>1 434,1</b>	<b>947,0</b>
<b>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</b>					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-0,1	-0,4	-0,1	-0,4
Investering i materiella anläggningstillgångar	11,12	-1 031,0	-1 014,8	-1 810,5	-1 566,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	27	4,2	2,6	19,1	12,9
Minskning av långfristiga fordringar	29	-147,5	-58,0	-10,6	0,0
Ökning av långfristiga fordringar	28	13,1	52,1	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	30	-8,2	-6,8	-8,2	-7,4
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	31	0,0	0,0	0,8	5,5
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-1 169,6</b>	<b>-1 025,4</b>	<b>-1 809,6</b>	<b>-1 555,5</b>
<b>FINANSIERINGSVERKSAMHETEN</b>					
Nyupptagna lån	22	500,0	142,0	670,0	142,0
Amortering av skuld	22	-5,4	-4,3	-5,4	-19,1
Förändring av övriga långfristiga skulder	32	34,2	83,3	34,2	83,3
Förändring av leasingskuld	33	33,9	47,4	19,0	8,8
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>562,7</b>	<b>268,4</b>	<b>717,8</b>	<b>215,0</b>
<b>BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR</b>					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	34	-0,2	-1,4	-0,2	-1,4
<b>ÅRETS KASSAFLÖDE</b>					
Likvida medel vid årets början		475,7	854,1	478,1	873,0
Likvida medel vid årets slut		806,3	475,7	820,2	478,1
<b>RÄNTEBÄRANDE TILLGÅNGAR/SKULDER</b>					
Räntebärande tillgångar vid årets slut		1 752,9	1 279,7	831,4	478,6
Räntebärande skulder vid årets slut		-5 046,4	-4 157,9	-8 899,8	-8 216,2



## NOT 1:

# Upplysningar om redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket bland annat innebär att:

- » Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- » Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- » Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

### FINANSIELLA LEASINGAVTAL

Leasingavtal klassificeras som finansiella leasingavtal om det innebär att de ekonomiska fördelarna och de ekonomiska riskerna som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från

leasegivaren till leasetagaren, enligt RKR R5. Detta innebär att finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Vid leasingperiodens början redovisas tillgången och skulden till leasingobjektets verkliga värde eller till nuvärdet av minimileaseavgifterna om detta är lägre. Nuvärdet beräknas utifrån leasingavtalets implicita ränta om denna är känd. I annat fall används leasetagarens marginella låneränta. Leasingavgifterna fördelas på ränta och amortering enligt effektivräntemetoden. Leasingavtal som inte klassificeras som finansiell leasing klassificeras som operationell leasing.

### JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

I kommunens årsbokslut kan det finnas jämförelsestörande poster. I enlighet med RKR R11 ska en post betraktas som jämförelsestörande när posten uppgår

till ett väsentligt belopp och är av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Som jämförelsestörande post betraktas i kommunen poster som överstiger 10 miljoner kronor. Jämförelsestörande poster särredovisas i egen not när dessa förekommer i resultaträkningen. Exempel på jämförelsestörande poster är nedskrivningar, försäljning av anläggningstillgångar och förändringar och omstrukturering av verksamheter.

### SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform med mera. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, Redovisningsrådets rekommendationer samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens

redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen utgår från RKR R16. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade bolaget elimineras vid förvärvstidpunkten, i redovisningen ingår endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i redovisningen ingår endast så stor del av företagens resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

Huvudregeln är att den sammanställda redovisningen omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. Krinova AB har dock undantagits med hänvisning till att bolagets omsättning uppgår till mindre än 5 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Eliminering av koncerninterna mellanhavanden har gjorts enligt väsentlighetsprincipen.

Justering av ingående eget kapital sker vid konsolideringen i de fall där det egna kapitalet skiljer sig åt mellan de preliminära årsredovisningarna i bolagen och de årsredovisningar som slutligen fastställdes för föregående räkenskapsår.

I den sammanställda redovisningen tas 20,6 procent av de obeskattade reserverna upp som uppskjuten skatteskuld i form av en avsättning. Resterande 79,4 procent förs till eget kapital.

### UPPRÄTTAD SÄRREDOVISNING

Kommunen upprättar särredovisning för kommunens vatten- och avloppsverksamhet i enlighet med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

### UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar

och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

### INTÄKTER

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatteintäkter redovisas det år som de skattskyldigas inkomst tas upp till beskattning och den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners decemberprognos i enlighet med RKR R2.

Anslutningsavgifter för VA tas upp som förutbetalda intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Offentliga investeringsbidrag periodiseras på samma sätt.

Resultatföring av intäkter från exploateringsområden bokförs löpande i samband med försäljning. Kostnader för sålda tomter matchas. Fortfarande finns ett fåtal äldre pågående exploateringsprojekt där succesiv övergång till nya redovisningsprinciper görs.

### BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR

I kommunen redovisas bidrag till statlig infrastruktur direkt som en kostnad i resultaträkningen.

### LÖNER

Personalens löner redovisas enligt kontantprincipen. Timanställdas lön för december kostnads- och skuldbokförs i december. Semesterlöneskulden inklusive personalomkostnadspålägg kostnads- och skuldbokförs i december.

### GRÄNSDRAGNING MELLAN KOSTNAD OCH INVESTERINGAR

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod som överstiger 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till

ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal. Samma beloppsgräns används för att bedöma vad som är väsentliga belopp avseende immateriella tillgångar.

### IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Immateriella tillgångar, i form av programvarulicenser har tagits upp till anskaffningsvärde efter avdrag för planerlig avskrivning. Avskrivningstiden är 5 år.

### MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar. Avskrivningstiderna anpassas till anläggningens bedömda nyttjandeperiod och baseras på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde.

Ett ramverk för komponentavskrivning togs fram under 2014 och tillämpas från och med 2015. För fastighetsinvesteringar görs komponentavskrivning avseende anläggningstillgångar över 5 miljoner kronor. För övriga anläggningstillgångar inom vatten och avlopp respektive gator med mera tillämpas inget minimibelopp. Uppdelningen i komponenter baseras på komponenternas bedömda nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider används:

Följande avskrivningstider används:

Mark och konst:	–
Byggnader och tekniska anläggningar:	10, 15, 20, 33, 50, 80 år
Maskiner och inventarier:	3, 5, 10, 15, 20 år

### AKTIVERAD EGEN TID

Kommunen avviker till viss del från RKR R4 vid aktivering av löner för personal kopplat till investeringsprojekt. Kommunen aktiverar arbetstid enligt tidredovisning vilken utgår från en schablonberäkning (uppdateras årsvis) av aktuell lön. Denna utgår från roll och inte exakt lön (det finns ett spann per roll) utifrån bedömningen att det ska vara administrativt försvarbart. Enligt RKR R4 får endast löneutgift för den nedlagda arbetstiden tas med vilket kräver att tidsredovisning sker och används som grund för aktivering.

### AVSKRIVNINGSMETOD

Linjär avskrivningsmetod tillämpas. Avskrivningen påbörjas månaden efter att tillgången har tagits i bruk.

### INTERNRÄNTA

I internredovisningen har verksamheterna belastats med internränta på 1,25 procent (2022 1,0 procent) baserat på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Vatten och avloppsverksamheten har belastats med en internränta på 1,82 procent (2022 0,78 procent) vilket motsvarar den genomsnittliga räntan på kommunens låneskuld.

### LÅNEKOSTNADER

Lånekostnader redovisas normalt enligt huvudmetoden och ingår i årets resultat.

### NEDSKRIVNINGAR

Nedskrivningar hanteras i enlighet med RKR R6. Nedskrivningsbehov bedöms för större anläggningstillgångar om indikation förekommer på att tillgångens verkliga värde understiger redovisat värde.

### PENSIONER

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21.

Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagarare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under året, men som betalas ut först under nästföljande år. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar och innan dess som ansvarsförbindelse. För avtal som inte lösts ut (förtroendevalda som inte har avgått med pension och som omfattas av bestämmelserna för förtroendemannapension) finns uppgifter både för avsättning och för ansvarsförbindelse.

### AVSÄTTNINGAR

Övriga avsättningar hanteras i enlighet med RKR R9. Förpliktelser som uppstår



på grund av inträffade händelser och som finns oberoende av framtida handlande redovisas som avsättningar och har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelserna. Se not 21 för närmare beskrivningar och bedömningar.

### REDOVISNING AV DERIVAT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Derivat- och säkringsredovisning görs i enlighet med RKR R8.

Kristianstads kommun använder ränteswappar på del av långfristiga skulder i syfte att säkra räntenivån på en del av räntekostnaderna. Genom säkringen erhåller kommunen en fast ränta och det

är denna ränta som redovisas i resultaträkningen i posten Räntor på upplåning.

### MOMSERSÄTTNING

Kommuner erhåller momsersättning från staten för den ingående moms som kan dras av på leverantörsfakturer. Momsersättningen är ett bidrag i form av intäkter och intäkter och kostnader får enligt lag inte kvittas mot varandra. Kommuner avviker avseende detta eftersom kommunen bokför nettokostnaden, det vill säga fakturans bruttobelopp minus moms. Skäl eller analys anges inte eftersom detta är en generell avvikelse hos Sveriges kommuner.

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 2 Verksamhetens intäkter</b>				
Försäljningsintäkter	66,0	59,4	1 952,6	1 798,4
Taxor och avgifter	563,6	531,0	563,6	531,0
Hyror och arrenden	147,6	133,5	147,6	133,5
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	484,9	476,8	484,9	476,8
Övriga bidrag	22,8	43,3	22,8	43,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	116,1	114,6	116,1	114,6
Övriga intäkter	30,8	35,4	30,8	91,2
Aktiverade interna intäkter till investeringar	10,7	10,5	10,7	15,0
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	-281,4	-260,4
<b>Summa</b>	<b>1 442,5</b>	<b>1 404,4</b>	<b>3 047,6</b>	<b>2 943,4</b>
<b>Not 3 Verksamhetens kostnader</b>				
Kostnader för arbetskraft exklusive pensionskostnader	-4 016,9	-3 787,8	-4 341,4	-4 091,5
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-538,3	-338,0	-571,8	-354,4
Lämnade bidrag	-252,6	-246,6	-252,6	-246,6
Köp av huvudverksamhet	-938,8	-901,8	-938,8	-901,8
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-423,8	-432,0	-423,8	-432,0
Inköp av material och varor	-489,4	-497,1	-850,0	-851,4
Inköp av tjänster	-436,3	-403,6	-436,3	-403,6
Övriga kostnader	-30,5	-9,8	-648,6	-639,2
Skatt på årets resultat	0,0	0,0	-36,1	-17,6
Minoritetens andel i årets resultat	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	281,4	260,4
<b>Summa</b>	<b>-7 126,8</b>	<b>-6 616,7</b>	<b>-8 218,3</b>	<b>-7 677,9</b>
<b>Not 4 Revisionskostnad</b>				
Revisionskostnad	-1,3	-1,8	-3,3	-2,9
- varav kostnad för räkenskapsrevision	-0,4	-0,3	-1,3	-1,2
<b>Summa</b>	<b>-1,3</b>	<b>-1,8</b>	<b>-3,3</b>	<b>-2,9</b>
<b>Not 5 Avskrivningar</b>				
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5
Avskrivning byggnader och anläggningar	-288,6	-270,7	-451,6	-434,0
Avskrivning maskiner och inventarier	-79,4	-82,9	-214,8	-209,6
Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	0,0	-2,4	13,3	-37,6
<b>Summa</b>	<b>-368,3</b>	<b>-356,4</b>	<b>-653,5</b>	<b>-681,8</b>
<b>Not 6 Skatteintäkter</b>				
Preliminär allmän kommunalskatt	4 353,2	4 117,5	4 353,2	4 117,5
Preliminär skatteavräkning innevarande år	68,3	60,0	68,3	60,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	22,6	69,1	22,6	69,1
<b>Summa</b>	<b>4 444,1</b>	<b>4 246,6</b>	<b>4 444,1</b>	<b>4 246,6</b>

\* Preliminär slutavräkning av skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) decemberprognos och motsvarar för år 2023 787 kr per invånare. Slutavräkning för år 2022 innebär 1 431 kr per invånare jämfört med prognos på 1 171 kr. Mellanskillnaden, +260 kr per invånare resultatredovisas i 2023 års bokslut.

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 7 Generella statsbidrag och utjämning</b>				
Bidrag inkomstutjämning	1 131,9	1 055,9	1 131,9	1 055,9
Avgift/bidrag kostnadsutjämning	134,9	96,6	134,9	96,6
Regleringsavgift/bidrag	202,6	241,1	202,6	241,1
LSS utjämning avgift/bidrag	105,2	112,4	105,2	112,4
Intäkt från fastighetsavgift	206,0	195,1	206,0	195,1
Generella bidrag från staten	42,7	61,8	42,7	61,8
<b>Summa</b>	<b>1 823,4</b>	<b>1 762,9</b>	<b>1 823,4</b>	<b>1 762,9</b>
<b>Not 8 Finansiella intäkter</b>				
Utdelning aktier och andelar	0,0	7,0	0,0	7,0
Ränteintäkter	36,6	2,7	62,9	11,3
Ränta på utlåning till koncernföretag	17,8	7,2	17,8	7,2
Kommunal borgensavgift	28,6	27,4	28,6	27,4
Övriga finansiella intäkter	1,2	1,2	1,2	1,2
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	-56,3	-39,0
<b>Summa</b>	<b>84,1</b>	<b>45,4</b>	<b>54,2</b>	<b>15,0</b>
<b>Not 9 Finansiella kostnader</b>				
Räntekostnader	-109,3	-31,9	-253,6	-114,1
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-9,1	-2,2	-9,1	-2,2
Övriga finansiella kostnader	-1,1	1,0	-1,1	1,0
Elimineringar inom koncernen	0,0	0,0	56,3	39,0
<b>Summa</b>	<b>-119,5</b>	<b>-33,1</b>	<b>-207,5</b>	<b>-76,2</b>
<b>Not 10 Immateriella anläggningstillgångar</b>				
Ingående anskaffningsvärde	4,1	3,7	28,5	28,1
Inköp	0,1	0,4	0,1	0,4
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Utgående anskaffningsvärde</b>	<b>4,3</b>	<b>4,1</b>	<b>28,7</b>	<b>28,5</b>
Ingående ack. avskrivningar	-3,0	-2,6	-27,2	-26,7
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5
<b>Utgående ack. avskrivningar</b>	<b>-3,3</b>	<b>-3,0</b>	<b>-27,6</b>	<b>-27,2</b>
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>1,0</b>	<b>1,1</b>	<b>1,0</b>	<b>1,3</b>
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år
<b>Not 11 Mark, byggnader, tekniska anläggningar</b>				
Ingående anskaffningsvärde	11 506,0	10 622,6	18 989,8	17 811,6
Inköp	924,0	893,0	1 595,5	1 293,6
Överföringar	0,0	0,0	50,9	-24,1
Försäljningar och utrangeringar	-8,5	-9,6	-14,8	-91,3
<b>Utgående anskaffningsvärde</b>	<b>12 421,5</b>	<b>11 506,0</b>	<b>20 621,4</b>	<b>18 989,8</b>
Ingående ack. avskrivningar	-3 605,9	-3 335,2	-6 255,6	-5 883,3
Överföringar	0,0	0,0	-135,7	0,0
Försäljningar och utrangeringar	2,2	5,1	6,4	60,5
Årets avskrivningar	-287,6	-275,8	-451,6	-432,8
<b>Utgående ack. avskrivningar</b>	<b>-3 891,3</b>	<b>-3 605,9</b>	<b>-6 836,5</b>	<b>-6 255,6</b>
Ingående ack. nedskrivningar	-123,7	-121,3	-195,6	-187,0
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar /återföringar	0,0	-2,4	-1,8	-8,6
<b>Utgående ack. nedskrivningar</b>	<b>-123,7</b>	<b>-123,7</b>	<b>-197,4</b>	<b>-195,6</b>
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>8 406,5</b>	<b>7 776,3</b>	<b>13 587,5</b>	<b>12 538,7</b>
Därav finansiell leasing	350,9	334,8	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	30 år	30 år	10-100 år	10-100 år



## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 12 Maskiner och inventarier</b>				
Ingående anskaffningsvärde	1 856,4	1 737,4	5 275,2	5 005,3
Inköp	107,0	121,9	246,2	272,6
Överföringar	0,0	0,0	46,6	23,7
Försäljningar och utrangeringar	-487,7	-2,9	-500,7	-26,4
<b>Utgående anskaffningsvärde</b>	<b>1 475,7</b>	<b>1 856,4</b>	<b>5 067,4</b>	<b>5 275,2</b>
Ingående ack. avskrivningar	-1 350,5	-1 269,1	-3 093,0	-2 905,6
Försäljningar och utrangeringar	486,2	2,8	498,4	21,7
Överföringar	0,0	0,0	3,0	1,7
Årets avskrivningar	-80,4	-84,2	-214,8	-210,9
<b>Utgående ack. avskrivningar</b>	<b>-944,7</b>	<b>-1 350,5</b>	<b>-2 806,4</b>	<b>-3 093,0</b>
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	-140,4	-107,4
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	4,0	0,0
Årets nedskrivningar /återföringar	0,0	0,0	15,1	-33,0
<b>Utgående ack. nedskrivningar</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>-121,4</b>	<b>-140,4</b>
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>531,0</b>	<b>506,0</b>	<b>2 139,6</b>	<b>2 041,8</b>
Därav finansiell leasing	54,1	24,0	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	10 år	10 år	3 –20 år	3 –20 år

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 13 Finansiella anläggningstillgångar</b>				
Aktier i Kristianstads Kommunföretag AB	344,0	344,0	0,0	0,0
Aktier i övriga koncernföretag	11,7	11,7	0,1	0,1
Aktier i Kommunassurans Syd	3,6	3,6	3,6	3,6
Andelar i Kommuninvest ekonomisk förening*	62,5	54,3	62,5	54,3
Övriga aktier och andelar	3,3	3,3	6,6	7,3
<b>Summa värdepapper och andelar</b>	<b>425,1</b>	<b>416,9</b>	<b>72,8</b>	<b>65,3</b>
Utlämnade lån till koncernföretag	930,6	796,2	0,0	0,0
Övriga utlämnade lån	0,6	0,6	11,2	0,6
<b>Summa långfristiga fordringar</b>	<b>931,2</b>	<b>796,7</b>	<b>11,2</b>	<b>0,6</b>
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>	<b>1 356,3</b>	<b>1 213,7</b>	<b>84,0</b>	<b>65,9</b>

\* Insatsemission/andelskapital - Kommuninvest ekonomisk förening: Kristianstads kommun har uppnått full medlemsinsats i Kommuninvest, 1000 kr/invånare baserat på 81 826 st invånare. Antal invånare som bas för beräkningen låstes 2015 och gäller fram till 2024. Insatskapitalet kommer successivt att höjas åren 2021–2024 med 100 kr/invånare och år och ska 2024-12-31 utgöra 1 300 kr/invånare, totalt 106 373 800 kr. Den obligatoriska medlemsinsatsen som inbetalades år 2023 utgjorde 8 182 600 kr.

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 14 Bidrag till infrastruktur</b>				
Kristianstads kommun har inga aktiverade bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Summa</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 15 Förråd, lager och exploateringsfastigheter</b>				
Exploateringsfastigheter	163,1	159,1	163,1	159,1
Övriga förråd	14,2	12,5	106,9	71,3
<b>Summa</b>	<b>177,4</b>	<b>171,6</b>	<b>270,0</b>	<b>230,4</b>

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 16 Kortfristiga fordringar</b>				
Kundfordringar	91,0	87,2	198,0	157,4
Statsbidragsfordringar	202,9	198,8	202,9	198,8
Kortfristig fordran koncernkonto	15,4	7,3	0,0	0,0
Övriga kortfristiga koncernfordringar	529,9	29,9	0,0	0,0
Mervärdesskattefordringar	52,6	59,9	52,6	59,9
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	329,3	340,0	433,0	475,6
Övriga kortfristiga fordringar	12,1	27,5	32,4	45,5
<b>Summa</b>	<b>1 233,2</b>	<b>750,5</b>	<b>919,0</b>	<b>937,1</b>
<b>Not 17 Kassa, bank</b>				
Kristianstads kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Nordea. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 250 mnkr.	806,3	475,7	820,2	478,1
<b>Not 18 Eget kapital</b>				
Ingående balans	5 130,5	4 641,2	5 816,0	5 247,2
Effekter av ändrade redovisningsprinciper:				
- finansiell leasing samt omklassificering obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	0,6
- effekt ändrad princip finansiell leasing fordon	0,0	6,7	0,0	6,7
Direktbokning mot eget kapital				
- rättelse av pensionsskuld från tidigare år	0,0	29,5	0,0	29,5
Årets resultat	179,5	453,1	289,9	532,0
Minoritetsandel årets resultat	0,0	0,0	0,1	0,0
<b>Utgående eget kapital</b>	<b>5 310,1</b>	<b>5 130,5</b>	<b>6 106,0</b>	<b>5 816,0</b>
varav vatten- och avloppsverksamheten	0,0	-4,9	0,0	-4,9
varav resultatutjämningsreserv	367,6	367,6	367,6	367,6
<b>Not 19 Minoritetsintresse</b>				
Kristianstad Airport AB	0,0	0,0	2,6	2,5
<b>Summa</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>2,6</b>	<b>2,5</b>
<b>Not 20 Avsättningar till pensioner*</b>				
Avsättningar pensioner exklusive ÖK-SAP**	62,1	68,4	62,1	68,4
Avsättning pensioner avseende ÖK-SAP**	0,0	0,1	0,0	0,1
Avsättning pensioner avseende förtroendevalda	9,3	7,2	9,3	7,2
Andra pensionsavsättningar	0,0	0,0	7,4	7,6
Avsättning särskild löneskatt	17,3	18,4	17,3	18,4
<b>Summa</b>	<b>88,7</b>	<b>94,1</b>	<b>96,1</b>	<b>101,7</b>
<b>Antal visstidsförordnanden</b>				
Politiker	2	2	-	-
Tjänstemän	0	0	-	-
<i>Villkoren avviker inte från avtalspraxis på området.</i>				

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

Not 20 Avsättningar till pensioner, fortsättning	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Ingående avsättning pensioner</b>	<b>94,1</b>	<b>81,2</b>	<b>101,7</b>	<b>89,7</b>
Nyintjänad pension	1,4	21,2	1,4	21,2
Ränte- och basbeloppsförändring	7,3	1,8	7,3	1,8
Pension till efterlevande	2,2	0,0	2,2	0,0
Övrig post	-10,9	-8,9	-11,0	-9,8
Pensionsutbetalningar	-4,4	-3,7	-4,4	-3,7
Förändring av löneskatt	-1,1	2,5	-1,1	2,5
<b>Summa avsatt till pensioner</b>	<b>88,7</b>	<b>94,1</b>	<b>96,1</b>	<b>101,7</b>
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %

\* Pensionsavsättning för kommunens aktiva förtroendevalda ingår. Beräkning gjord av KPA.

\*\* ÖK-SAP = Överenskommen särskild avtalspension.

## Pensionsförpliktelser i form av ansvarsförbindelse \*\*\*

<b>Ingående ansvarsförbindelse</b>	<b>1 280,3</b>	<b>1 350,7</b>	<b>1 280,3</b>	<b>1 350,7</b>
Ränte- och basbeloppsförändring	81,8	32,8	81,8	32,8
Pensionsutbetalningar	-81,6	-77,6	-81,6	-77,6
Nyintjänande	0,1	-1,3	0,1	-1,3
Övrig post	-1,1	-10,5	-1,1	-10,5
<b>Summa pensionsförpliktelser</b>	<b>1 279,6</b>	<b>1 294,0</b>	<b>1 279,6</b>	<b>1 294,0</b>
Förändring av löneskatt	-0,2	-13,7	-0,2	-13,7
<b>Utgående ansvarsförbindelse</b>	<b>1 279,4</b>	<b>1 280,3</b>	<b>1 279,4</b>	<b>1 280,3</b>

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21.

Förpliktelse minskad genom försäkring: förmånsbestämd ålderspension och efterlevandepension försäkrat hos KPA.

Överskottsmedel i försäkringen uppgår till 0,0 mnkr (2022 0,0 mnkr).

\*\*\* Ansvarsförbindelse för kommunens aktiva förtroendevalda ingår. Beräkning gjord av KPA.

Visstidsförordnanden för förtroendevalda som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Dessförinnan redovisas de som ansvarsförbindelse.

Not 21 Andra avsättningar	2023	2022	2023	2022
Avsättning för Kristianstad Tennisklubb	0,0	0,3	0,0	0,3
Avsättning Nosaby IF	2,5	0,0	2,5	0,0
Avsättning uppskjuten skatt	0,0	0,0	297,4	263,9
<b>Summa övriga avsättningar</b>	<b>2,5</b>	<b>0,3</b>	<b>299,9</b>	<b>264,2</b>

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

Not 22 Långfristiga skulder	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
Lån i banker och kreditinstitut, ingående låneskuld	3 420,3	3 282,6	8 178,1	8 055,2
Nyupplåning under året	500,0	142,0	670,0	142,0
Amortering under året	-5,4	-4,3	-5,4	-19,1
<b>Summa låneskuld</b>	<b>3 914,9</b>	<b>3 420,3</b>	<b>8 842,7</b>	<b>8 178,1</b>
<i>Löptid t.o.m. 5 år</i>	<i>3 486,9</i>	<i>3 138,3</i>	<i>7 657,7</i>	<i>7 270,1</i>
<i>Löptid längre än 5 år</i>	<i>428,0</i>	<i>282,0</i>	<i>1 185,0</i>	<i>908,0</i>
<i>Genomsnittlig upplåningsränta, %</i>	<i>1,86</i>	<i>0,77</i>	<i>1,87</i>	<i>0,89</i>
<i>Genomsnittlig räntebindningstid, år</i>	<i>2,55</i>	<i>2,62</i>	<i>3,34</i>	<i>3,15</i>
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	236,5	223,0	236,5	223,0
Nya anslutningsavgifter under året	10,0	24,1	10,0	24,1
Resultatförda avgifter	-9,3	-10,7	-9,3	-10,7
<b>Summa förutbetalda anslutningsavgifter VA</b>	<b>237,2</b>	<b>236,5</b>	<b>237,2</b>	<b>236,5</b>
<i>Återstående antal år</i>	<i>16-30</i>	<i>17-30</i>	<i>16-30</i>	<i>17-30</i>
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	211,4	128,1	211,4	128,1
Nya investeringsbidrag under året	41,9	90,1	41,9	90,1
Resultatförda investeringsbidrag	-7,7	-6,8	-7,7	-6,8
<b>Summa förutbetalda investeringsbidrag</b>	<b>245,6</b>	<b>211,4</b>	<b>245,7</b>	<b>211,4</b>
<i>Återstående antal år</i>	<i>22-33</i>	<i>23-33</i>	<i>22-33</i>	<i>23-33</i>
Leasingskuld fordon	57,0	38,0	57,0	38,0
Leasingskuld byggnad	329,5	314,6	0,0	0,0
<b>Summa skuld finansiell leasing</b>	<b>386,5</b>	<b>352,7</b>	<b>57,0</b>	<b>38,0</b>
<b>Summa långfristiga skulder totalt</b>	<b>4 784,3</b>	<b>4 220,9</b>	<b>9 382,6</b>	<b>8 664,1</b>
<b>Finansiella leasingavtal, fordon</b>				
Totala minimileaseavgifter	34,5	20,8	-	-
Nuvärde minimileaseavgifter	34,5	20,8	-	-
Därav förfall inom ett år	13,3	9,9	-	-
Därav förfall inom 2-5 år	21,2	10,9	-	-
Därav förfall senare än 5 år	0,6	0,0	-	-
<b>Operationella leasingavtal överstigande 3 år</b>				
Minimileaseavgifter:	1,5	0,1	-	-
Med förfall inom 1 år	0,8	0,1	-	-
Med förfall inom 2-5 år	0,7	0,1	-	-
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	-	-

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 23 Kortfristiga skulder</b>				
Leverantörsskulder	283,3	292,0	432,4	437,0
Kortfristig skuld koncernkonto	745,0	384,9	0,0	0,0
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter*	511,8	516,8	657,7	719,8
Preliminärskatt och övriga löneavdrag	60,1	58,2	60,1	58,2
Skuld till staten avseende bidrag till infrastrukturell investering	33,8	34,1	33,8	34,1
Övriga skulder till staten	67,2	47,8	67,2	47,8
Övriga kortfristiga skulder	624,8	115,2	682,7	147,8
<b>Summa</b>	<b>2 326,0</b>	<b>1 449,1</b>	<b>1 934,0</b>	<b>1 444,8</b>
*varav beräknad upplupen pensionskostnad på avgiftsbestämd del	112,8	123,0	112,8	123,0
*varav beräknad upplupen semesterlön och okompenserad tid	269,8	255,4	269,8	255,4

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 24 Övriga ansvarsförbindelser, borgensåtaganden</b>				
Kommunala bostadsbolag	3 538,6	3 368,6	0,0	0,0
Övriga kommunala bolag	1 440,1	1 448,1	0,0	0,0
Bostadsrättsföreningar	22,2	23,4	22,2	23,4
Föreningar och organisationer	1,4	2,2	1,4	2,2
Övriga åtaganden*	7,4	7,8	7,8	7,8
<b>Summa</b>	<b>5 009,7</b>	<b>4 850,1</b>	<b>31,4</b>	<b>33,4</b>

\*Övriga åtaganden: Borgensförbindelse avseende Stiftelsen Regionmuseet i Skånes pensionsskuld, 7,4 mnkr. Åtagandet delas lika mellan Kristianstads kommun och Region Skåne.

**Solidarisk borgen – Kommuninvest ekonomisk förening**

Kristianstads kommun förlängde genom beslut i KF 2018-11-13, §217 sitt åtagande gällande solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Åtagandet gäller tom 2028-12-31.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Kristianstads kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1,66 % och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1,67 %.

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 25 Justering för gjorda avsättningar</b>				
Förändring avsättning pensioner	-4,3	10,4	-4,5	11,9
Skuldförändring löneskatt avseende pensioner	-1,1	2,5	-1,1	2,5
Förändring andra avsättningar	2,2	0,0	35,8	16,0
<b>Summa</b>	<b>-3,2</b>	<b>12,9</b>	<b>30,2</b>	<b>30,4</b>

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 26 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster</b>				
Realisationsvinst/förluster materiella anläggningstillgångar	3,6	1,5	-8,2	26,8
Effekt av ändrade redovisningsprinciper	0,0	36,2	0,0	36,8
<b>Summa</b>	<b>3,6</b>	<b>37,7</b>	<b>-8,2</b>	<b>63,7</b>

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 27 Försäljning av materiella anläggningstillgångar</b>				
Försäljningspris övriga materiella anläggningstillgångar	4,2	2,6	19,1	12,9
<b>Summa</b>	<b>4,2</b>	<b>2,6</b>	<b>19,1</b>	<b>12,9</b>

## NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS (ALLA BELOPP I MNKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2023	2022	2023	2022
<b>Not 28 Ökning av långfristiga fordringar</b>				
Utlåning till koncernföretag	147,5	58,0	0,0	0,0
Övrig ökning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	10,6	0,0
<b>Summa</b>	<b>147,5</b>	<b>58,0</b>	<b>10,6</b>	<b>0,0</b>
<b>Not 29 Minskning av långfristiga fordringar</b>				
Amortering avseende lån till övriga koncernföretag	13,1	52,1	0,0	0,0
<b>Summa</b>	<b>13,1</b>	<b>52,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>Not 30 Investering i finansiella anläggningstillgångar</b>				
Andelar Kommuninvest	8,2	5,8	8,2	5,8
Andelar Trygghetscentralen	0,0	1,0	0,0	1,0
Förvärv av övriga andelar	0,0	0,0	0,1	0,6
<b>Summa</b>	<b>8,2</b>	<b>6,8</b>	<b>8,2</b>	<b>7,4</b>
<b>Not 31 Försäljning av finansiella anläggningstillgångar</b>				
Försäljning övriga andelar	0,0	0,0	0,8	5,5
<b>Summa</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,8</b>	<b>5,5</b>
<b>Not 32 Ökning av övriga långfristiga skulder</b>				
Förutbetalda investeringsbidrag	34,2	83,3	34,2	83,3
<b>Summa</b>	<b>34,2</b>	<b>83,3</b>	<b>34,2</b>	<b>83,3</b>
<b>Not 33 Förändring av leasingskuld</b>				
Förändring av leasingskuld avseende fordon	19,0	8,8	19,0	8,8
Förändring av leasingskuld avseende byggnad	14,8	38,6	0,0	0,0
<b>Summa</b>	<b>33,9</b>	<b>47,4</b>	<b>19,0</b>	<b>8,8</b>
<b>Not 34 Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur</b>				
Betalning till Trafikverket för medfinansiering av GC-vägar	0,2	1,4	0,2	1,4
<b>Summa</b>	<b>0,2</b>	<b>1,4</b>	<b>0,2</b>	<b>1,4</b>

## DRIFTREDOVISNING – KOMMUNEN (ALLA BELOPP I MNKR)

	REDOVISNING		BUDGET	AVVIKELSE
	2023	2022	2023	2023
<b>Kommunfullmäktige, revisionen, valnämnden</b>	<b>10,8</b>	<b>10,5</b>	<b>12,0</b>	<b>1,2</b>
- varav fullmäktige	7,3	5,9	8,6	1,3
- varav revisionen	2,9	2,7	2,8	-0,1
- varav valnämnden	0,6	1,8	0,6	0,0
<b>Gemensamma nämnden</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>Överförmyndarnämnden</b>	<b>12,6</b>	<b>11,1</b>	<b>12,1</b>	<b>-0,4</b>
<b>Kommunstyrelsen</b>	<b>251,4</b>	<b>243,4</b>	<b>253,0</b>	<b>1,7</b>
- varav styrelsen	10,9	14,8	12,7	1,8
- varav kommunledningskontoret	240,5	228,7	240,3	-0,2
<b>Räddningsnämnden</b>	<b>76,4</b>	<b>73,7</b>	<b>76,9</b>	<b>0,5</b>
<b>Barn- och utbildningsnämnden</b>	<b>2 564,0</b>	<b>2 356,2</b>	<b>2 564,2</b>	<b>0,2</b>
<b>Omsorgsnämnden</b>	<b>1 984,0</b>	<b>1 814,0</b>	<b>1 957,6</b>	<b>-26,4</b>
<b>Arbete och välfärdsnämnden</b>	<b>564,1</b>	<b>555,5</b>	<b>550,5</b>	<b>-13,6</b>
<b>Tekniska nämnden</b>	<b>201,2</b>	<b>201,5</b>	<b>193,0</b>	<b>-8,3</b>
- varav gator, parker, fastigheter	194,4	191,6	193,0	-1,4
- varav vatten och avloppsverksamheten	6,9	9,9	0,0	-6,9
<b>Kultur- och fritidsnämnden</b>	<b>265,8</b>	<b>242,2</b>	<b>257,1</b>	<b>-8,7</b>
<b>Byggnadsnämnden</b>	<b>28,5</b>	<b>24,8</b>	<b>26,0</b>	<b>-2,5</b>
<b>Miljö- och hälsoskyddsnämnden</b>	<b>14,1</b>	<b>13,0</b>	<b>14,5</b>	<b>0,4</b>
<b>SUMMA NÄMNDER</b>	<b>5 972,9</b>	<b>5 545,8</b>	<b>5 917,0</b>	<b>-55,9</b>
<b>Finansförvaltning</b>	<b>-6 152,5</b>	<b>-5 998,9</b>	<b>-5 977,9</b>	<b>174,6</b>
<b>ÅRETS RESULTAT</b>	<b>-179,5</b>	<b>-453,1</b>	<b>-60,9</b>	<b>118,7</b>

## INVESTERINGSREDOVISNING – KOMMUNEN (ALLA BELOPP I MNKR)

	ÅRETS INVESTERINGAR			TOTALT SEDAN PROJEKTENS START		
	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse	Utfall ack	Total budget	Avvikelse
<b>Kommunstyrelsen inkl. förvaltningarna</b>	<b>197,5</b>	<b>185,6</b>	<b>-11,9</b>			
- varav Pynten pumpstation	72,4	69,8	-2,6	153,9	329,0	175,1
- varav skyddsvall Hammarslund	13,7	6,8	-7,0	22,1	296,0	273,9
- varav skyddsvall Norra Hedentorp	0,6	5,2	4,7	1,2	135,3	134,1
- varav skyddsvall Nordöstra Vilan	0,8	2,3	1,5	1,6	127,7	126,2
- varav skyddsvall Södra Hedentorp	1,2	3,8	2,6	1,2	162,3	161,1
- varav skyddsvall Alevägsvallen	2,3	4,6	2,3	2,3	198,7	196,4
- varav Galleria Boulevard del C	61,4	0	-61,4	61,4	0	-61,4
<b>Överförmyndarnämnden</b>	<b>0,2</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,2</b>			
<b>Räddningsnämnden</b>	<b>1,3</b>	<b>11,4</b>	<b>10,1</b>			
<b>Barn- och utbildningsnämnden</b>	<b>25,7</b>	<b>40,7</b>	<b>15,0</b>			
<b>Omsorgsnämnden</b>	<b>10,2</b>	<b>10,4</b>	<b>0,2</b>			
<b>Arbete och välfärdsnämnden</b>	<b>0,7</b>	<b>0,8</b>	<b>0,0</b>			
<b>Tekniska nämnden</b>	<b>726,4</b>	<b>1 257,9</b>	<b>531,5</b>			
- varav Hjärtebackens förskola	0,0	0,2	0,2	95,0	108,0	13,0
- varav Helgedal skola/förskola	0,1	0,0	-0,1	168,6	160,0	-8,6
- varav Hammar fsk	0,5	44,7	44,2	2,9	75,0	72,1
- varav Fröknegårdsskolan	0,1	0,0	-0,1	120,1	110,0	-10,1
- varav Allöskolan	2,3	154,5	152,2	8,0	398,0	390,0
- varav Österslövs skola och Kämpaställets fsk	23,3	143,3	120,0	33,9	198,0	164,1
- varav Milnerskolan ombyggnad	45,4	51,7	6,3	85,6	126,0	40,4
- varav Kristianstads badrike	10,2	19,3	9,1	503,0	510,0	7,0
- varav Centralt reningsverk	218,1	225,0	6,9	631,6	800,0	168,4
- varav CRV pumpstationer	55,3	68,2	12,9	114,8	180,0	65,2
- varav vattenverk Gärds Köpinge	4,3	8,8	4,5	114,7	118,0	3,3
<b>Kultur- och fritidsnämnden</b>	<b>3,8</b>	<b>10,2</b>	<b>6,4</b>			
<b>Byggnadsnämnden</b>	<b>0,7</b>	<b>1,5</b>	<b>0,8</b>			
<b>Miljö- och hälsoskyddsnämnden</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>			
<b>Finansiella leasingtillgångar</b>	<b>64,5</b>	<b>0,0</b>	<b>-64,5</b>			
<b>Summa kommunen</b>	<b>1 031,0</b>	<b>1 518,4</b>	<b>487,4</b>	-	-	-
<b>AB Kristianstadsbyggen</b>	<b>573,4</b>	<b>553,0</b>	<b>20,4</b>	<b>1 077,9</b>	<b>1 782,3</b>	<b>704,4</b>
- varav nyproduktion Dammylckan	20,0	15,0	5,0	84,1	78,9	-5,2
- varav nyproduktion eget snickeri	46,9	53,0	-6,1	65,0	72,5	7,5
- varav renoveringar fasad, fönster och ventilation	81,7	76,0	5,7	117,8	130,3	12,5
- varav nyproduktion Östermalmspark	148,6	159,0	-10,4	286,1	856,8	570,7
- varav vård- och omsorgsboende Almen	92,1	95,0	-2,9	103,0	166,8	63,8
<b>C4 Energi AB</b>	<b>191,4</b>	<b>307,1</b>	<b>-115,7</b>			
<b>Kristianstads Renhållnings AB</b>	<b>19,0</b>	<b>32,7</b>	<b>13,7</b>			
<b>Kristianstad Airport AB</b>	<b>21,9</b>	<b>34,0</b>	<b>12,1</b>			
<b>Åhus Hamn &amp; Stuveri AB</b>	<b>2,6</b>	<b>10,7</b>	<b>8,1</b>			
<b>Summa bolagen</b>	<b>808,3</b>	<b>937,5</b>	<b>129,2</b>	-	-	-
<b>TOTALT KOMMUNKONCERNEN</b>	<b>1 839,3</b>	<b>2 455,9</b>	<b>616,6</b>	-	-	-

# Ord och begrepp

## Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande bruk till exempel byggnader, mark, aktier, inventarier och maskiner.

## Avskrivning

Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar där avskrivningen sker utifrån förväntad nyttjandetid.

## Avsättning

Utgörs av de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin förekomst, men där osäkerhet föreligger beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning.

## Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen per den 31 december samt hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har anskaffats (skulder och eget kapital).

## Drift- och investeringsredovisning

Redovisar utfallet i förhållande till budgeterade intäkter och kostnader på olika ansvars- och verksamhetsområden.

## Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar respektive skulder och avsättningar. Kommunens egna kapital består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar för stadigvarande bruk) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

## Finansiell leasing

Äganderätten kan övergå till leasetagaren (kommunen), vilket innebär att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippat med ägandet också övergår.

## Finansnetto

Finansiella intäkter (till exempel utdelningar, ränteutgifter) minus finansiella kostnader (till exempel räntekostnader).

## Jämförelsestörande poster

Ekonomiska händelser som inte är extraordinära men som ändå är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan olika år.

## Kapitalkostnader

Samlingsbegrepp för planmässig avskrivning och intern ränta.

## Kassaflödesanalys

Beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats under året och hur likvida medel har förändrats.

## Kortfristig fordran/skuld

Kortfristigt lån, fordran eller skuld som förfaller till betalning inom ett år.

## Kommunalt koncernföretag

En juridisk person där kommunen har ett varaktigt bestämmande eller betydande inflytande.

## Kommunalt uppdragsföretag

En juridisk person som utför en kommunal angelägenhet utan att kommunen har ett betydande inflytande. Delas upp i andra företag med ägarintresse (röstandelar under 20 procent) samt i privata utförare.

## Kommunens samlade verksamhet

Den verksamhet kommunen bedriver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

## Kommunkoncernen

Den kommunala förvaltningsorganisationen och kommunens koncernföretag.

## Komponentavskrivning

En uppdelning av en anläggningstillgång i ett antal komponenter med olika livslängder (avskrivningstider).

## Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar samt värdepapper.

## Långfristig fordran/skuld

Långfristigt lån, fordran eller skuld som förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsårets utgång.

## Nettokostnadsandel

Beskriver hur stor andel av skatteintäkter och statsbidrag som använts för att finansiera verksamhetens nettokostnader.

## Nettokostnader

Driftkostnader inklusive avskrivningar efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.

## Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

## Nettoomsättning

Intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i ett företags normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, moms med mera.

## Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är en anläggningstillgång. Dessa tillgångar kan på kort tid omsättas i likvida medel, till exempel förråd, fordringar, kassa och bank.

## Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till rätt redovisningsperiod.

## Resultaträkning

Sammanfattar intäkter och kostnader samt visar årets förändring av det egna kapitalet (årets resultat).

## Realisationsvinst/realisationsförlust

Försäljningspris för en anläggningstillgång minus tillgångens bokförda värde.

## Ränteswap

Ett finansiellt instrument som används i syfte att säkra nivån på framtida räntebetalningar och minska den finansiella risken på lång sikt.

## Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar den finansiella styrkan på kort sikt.

## Självfinansieringsgrad

Beskriver hur stor andel av årets investeringar som finansieras av kassaflödet från den löpande verksamheten.

## Skuldsättningsgrad

Beskriver hur stor del av tillgångarna som är finansierade genom lån och övriga skulder.

## Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Beskriver den långsiktiga betalningsförmågan.

## Årsarbetare

Antal anställda omräknade till heltidsanställningar.



# 4

## Verksamhetsberättelser

I det fjärde och sista avsnittet beskrivs kommunens verksamhet lite mer utförligt sektorsvis. De tio sektorerna; ledning och styrning, förvaltning och tillsyn, risk och säkerhet, barn och utbildning, vård och omsorg, arbete och välfärd, teknik och infrastruktur, kultur och fritid, planering och samhällsbyggande samt miljö och hälsa beskriver sitt uppdrag, kommenterar årets händelser, redovisar måluppfyllelse i både text och styrkort samt ger sin syn på framtida utveckling. Även de kommunala bolagen kommenterar året på ett snarligt, men lite mer förenklat sätt.

### INNEHÅLL

Kommunen	58–93	Kommunala bolag	94–100
Ledning och styrning	58	AB Kristianstadsbyggen	94
Förvaltning och tillsyn	62	C4 Energi AB	95
Risk och säkerhet	65	Kristianstads Renhållnings AB	96
Barn och utbildning	68	Åhus Hamn och Stuveri AB	97
Vård och omsorg	72	Kristianstad Airport AB	98
Arbete och välfärd	76	Krinova AB	99
Teknik och infrastruktur	80	Kristianstads Industribyggnads AB	100
Kultur och fritid	84		
Planering och samhällsbyggande	88		
Miljö och hälsa	91		

# Ledning och styrning

## Uppdrag

Kommunstyrelsen har det politiska ansvaret att leda och samordna den totala kommunala verksamheten. Det innebär att nämnden driver strategiska frågor, har kontroll på den övergripande ekonomin och har uppsikt över nämnder och bolag. Kommunstyrelsen är både stödjande och styrande i den övergripande utvecklingen av kommunkoncernens verksamheter.

## Årets händelser

Året inleddes med en ny politisk majoritet efter valet hösten 2022. I januari anordnade Kristianstad ett av gruppspelen i handbolls-VM, vilket blev en succé.

Arbetet med Levande stadskärna har pågått under några år och under 2023 beslutades dokumentet Vision för levande stadskärna. Visionen ska ge en riktning och en målbild av hur kommunen vill att stadskärnan utvecklas.

Arbete med skyddsvallar pågår och huvudfokus låg under året på två projekt, Pyntens pumpstation och Hammarlundsvallen. Pyntens pumpstation följer nuvarande plan och beräknas vara driftsatt under år 2025. Hammarlundsvallen är den första vall som kommer att byggas om och en ansökan är inlämnad till mark- och miljödomstolen.

Trygghet har varit ett fokusområde för kommunledningskontoret. Polisens trygghetsmätning 2023 visade på en tydlig förbättring för Kristianstad. En viktig händelse var att Kristianstad gick från två utsatta områden, enligt polisens definition, till ett, där Charlottesborg togs bort från listan. Det är glädjande samtidigt som fortsatt arbete är viktigt för att säkerställa en långsiktig förbättring.

Hållbarhet är ett av våra prioriterade mål. En topp-placering i Aktuell hållbarhets miljöranking av kommuner är glädjande och arbetet fortsätter. Under året har bland annat lokala klimatkontrakt undertecknats inom projektet Viable cities. Flera insatser för att öka biologisk mångfald har genomförts och en strategi för hållbar utveckling har arbetats fram.

Näringslivsrankingen som görs av Svenskt näringsliv visade på en försämrning för Kristianstad. I denna undersök-

ning är vi i det absoluta bottenskiktet i Skåne. Andra undersökningar visade på mer positiva resultat, men ett förbättringsarbete påbörjades, vilket landade i ett beslut om att ta fram ett näringslivsprogram.

Kommunledningskontoret har under året haft omsättning på en del nyckelpositioner och ett nödvändigt förändringsarbete har påbörjats, bland annat genom en organisationsöversyn.

## Måluppfyllelse

Kommunstyrelsens mål under 2023 har fokuserat på hållbarhet, trygghet och attraktivitet, samt medarbetare och ekonomi. Resultaten har varit både positiva och negativa.

Analysen visar att vi lyckats att nå antalet insatser för att stärka den biologiska mångfalden, med insatser främst inom arbetet med biosfär och naturum. Andelen fossilfritt drivmedel har inte nått upp till den målnivån som satts för 2023. Främst beror detta på att en infrastruktur för laddstolpar saknas. En ny kommunövergripande riktlinje för fordon arbetades fram och gick ut på remiss under slutet av 2023.

Trygghetsarbetet i Kristianstads kommun bedrivs på flera olika fronter och arbetet sker i gott samarbete med flera andra förvaltningar. Polisens trygghetsmätningens totala problemindeks visade för 2023 en avsevärd förbättring jämfört med år 2022, från 2,35 till 1,86. Trygghetsarbetet fortsätter och det återstår att se om siffran för 2023 var en tillfällig förbättring eller början på en långsiktig trend.

Resultaten för attraktiviteten har inte förbättrats i den omfattning som förväntats. Tillgängligheten för bredband och hanterade e-tjänster visar att Kristianstad är en kommun med digitala möjligheter.

## MEDARBETARE

Sammanfattningsvis har kommunledningskontoret en bra måluppfyllelse för medarbetarmålen med tillhörande resultatmått. Kommunledningskontoret uppnår inte målet för sjukfrånvaro som landar på i genomsnitt 19 kalenderdagar







per medarbetare. Sjukfrånvaron har dock minskat en dag jämfört med föregående år och målvärdet får ses som en långsiktig strävan. Gemensam service arbetar aktivt med åtgärder för att minska sjukfrånvaron inom de aktuella verksamheterna. Bland annat genom tidiga insatser och arbetslivsinriktad rehabilitering.

## EKONOMI

### Driftanalys

Budgetavvikelsen för kommunstyrelsen visar ett överskott på 1,7 miljoner kronor. Gemensam service har en negativ avvikelse på 5,3 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen förklaras till största del genom ett intäktsunderskott för bemanningsenheten, att antalet serverade luncher har varit fler än budgeterat samt ökade kostnader för livsmedel, drivmedel och förbrukningsmaterial. Underskottet möts av överskott inom andra avdelningar på kommunledningskontoret, vilket främst förklaras av vakanser, intäkter för skogsavverkning samt att

rivning av Tivolibadet inte genomförts under året.

### Investeringsanalys

Investeringarna inom kommunstyrelsen redovisar en negativ differens på 11,9 miljoner kronor. Förvärvet av Galleria Boulevard del C genererar en avvikelse på 61,5 miljoner kronor. Beslutet angående budgeten för förvärvet fattades vid kommunfullmäktige 2021 men har, på grund av ett administrativt misstag, inte förts med till årets budget. Utöver gallerian uppvisar kommunstyrelsen ett överskott på 49,6 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av exploateringsverksamheten där projekt har skjutits fram i tid på grund av förseningar i framtagandet av detaljplaner.

### FRAMTIDEN

Kommunstyrelsen har flera prioriterade förbättringsområden under 2024. Ett huvudfokus är att utforma ett nytt näringslivsprogram för att stärka Kristianstads företagsklimat. Även trygghet är i fokus

och flera insatser påbörjade, där Stadsutveckling Näsby är ett av de viktigaste. En vision för en levande stadskärna är framtagen, och AB Kristianstadsbyggens förvärv av Galleria Boulevard öppnar nya möjligheter för stadens utveckling. Den pågående organisationsöversynen av kommunledningskontoret ser till att öka effektiviteten genom tydligare organisation, bättre samverkan och tydligare uppdrag.

Kommunstyrelsen		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	523,0	447,9
Kostnader	-774,3	-721,3
<b>Årets resultat</b>	<b>251,4</b>	<b>243,4</b>
Budget	253,0	238,3
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>1,7</b>	<b>-5,1</b>
<b>Investering</b>	<b>197,5</b>	<b>107,1</b>
Antal årsarbetare	623	599
Personalkostnadsandel	50,3 %	49,3 %

## Kommunens övergripande styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Öka andel fossilfritt drivmedel</i>	Andel fossilfritt	65 %	62 %	Uppnås ej
	<i>Bidra med insatser för att stärka den biologiska mångfalden</i>	Antal insatser	14	61	Uppnås
Trygghet	<i>Öka upplevd trygghet</i>	Gamlegårdens resultat i polisens trygghetsmätning	3	3,7	Uppnås ej
		Kommunens resultat i polisens trygghetsmätning	2,3	1,86	Uppnås
		Stadskärnans resultat i polisens trygghetsmätning	3,5	2,92	Uppnås
Attraktivitet	<i>Stärka arbetet med attraktiviteten</i>	Andel som kan rekommendera andra att flytta till vår kommun	65	*	Ej mätt
		Andel som anger en positiv upplevelse om vår kommun som en plats att leva och bo på	63	*	Ej mätt
		Tendensor	50	49	Uppnås ej
	Hanterade ärenden e-tjänster	30 000	43 906	Uppnås	
	Bredbandstillgänglighet	98 %	98,5 %	Uppnås	
	<i>Verka för företagsetableringar</i>	Nettoökning nystartade företag	2,4 %	0,9 %	Uppnås ej

\* Medborgarundersökning görs vartannat år, varpå utfall för 2023 saknas.

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	<i>Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter</i>	Sammansättning av medarbetare speglar kommuninvånarens sammansättning vad gäller kön (andel kvinnor)	60 %	71 %	Uppnås ej
		Genomsnittlig faktisk sysselsättningsgrad (tillsvidareanställdas grundanställning - partiell tjänstledighet längre än 2 mån)	89 %	90 %	Uppnås
	<i>Kristianstads kommun arbetar utifrån ett gemensamt arbetssätt aktivt och systematiskt för att säkerställa kompetensförsörjningen</i>	Andel förvaltningar som arbetar aktivt med kommunövergripande metodstöd för arbetet med strategisk kompetensförsörjning	100	50	Uppnås ej
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare</i>	Personalomsättning ledningsarbete	8 %	3 %	Uppnås
		Personalomsättning	8 %	7 %	Uppnås
		Anställningstrygghet	82 %	83 %	Uppnås
Effektivt arbetssätt	<i>Effektivt arbetssätt</i>	Sjukfrånvaro	15	19	Uppnås ej
		Sjuklönekostnader	3,5	4,1	Uppnås ej
		Genomsnittlig rehabiliteringstid	70	98	Uppnås ej
	<i>Effektivare arbetssätt med hjälp av digitalisering, automatisering och/eller förändrat arbetssätt</i>	Frigjord tid med hjälp av digitalisering, automatisering och/eller förändrat arbetssätt	18 000	18 313	Uppnås

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll över tiden	<i>Budgetavvikelse &gt;0</i>	Resultatavvikelse >0	0	1,7 mnkr	Uppnås

# Förvaltning och tillsyn

## Uppdrag

Överförmyndarnämnden har det politiska ansvaret att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Nämnden ska se till att myndiga personer eller barn som inte själva kan tillvarata sin rätt eller sköta sin ekonomi får den hjälp och det stöd de behöver. Uppdraget regleras i föräldrabalken.

## Årets händelser

I juni 2023 beslutade Kristianstads kommun att teckna samverkansavtal med tre andra kommuner gällande överförmyndarverksamheten. Överförmyndarnämnden har det övergripande ansvaret för att genomföra arbetet. Verksamhetsmässigt tillhör överförmyndarenheten kommunledningskontoret. Samverkansavtal med berörda kommuner tecknades. Rekrytering av handläggare samt tillsättande av enhetschef skedde under hösten för att möjliggöra starten på samverkan från och med den 1 december.

Överförmyndarverksamheten utövade tillsyn och kontroll av cirka 1 650 ställföreträdare, varav cirka 1 038 avser Kristianstad och resterande Osby, Östra Göinge och Hörby. Ungefär hälften är ställföreträdare för vuxna och hälften för barn. Efter samverkansbeslutet består verksamheten av tio överförmyndarhandläggare, två administratörer, en samordnare och en verksamhetschef. I snitt hanteras 220 ärende per handläggare och år. Totalt hanterade verksamheten 2 390 ärenden under 2023.

För överförmyndarens verksamhet är det av vikt att arbeta för nöjda huvudmän och nöjda ställföreträdare. Stort fokus ligger på rekryteringen av nya

ställföreträdare och stöd och utbildning till förvaltningens nuvarande ställföreträdare. Under året har verksamheten träffat ställföreträdare vid två temakvällar. Utvärderingar visar att arbetet varit mycket uppskattat, med högt betyg från ställföreträdarna. Arbetet med att förbättra rekryteringsprocessen och matchningen mellan ställföreträdare och huvudmän har fortsatt.

## Måluppfyllelse

Verksamheten har levererat flera genomförda mål men det finns mål som bara delvis eller inte alls är genomförda. Utökningen av verksamhetens personalstyrka har påverkat förutsättningarna för att genomföra nämndens mål för 2023. Periodvis har verksamheten fått prioritera de grundläggande uppgifterna så som godmanskap, förvaltarskap, förmyndarskap samt granskning av årsräkningar.

## Framtiden

Den nya gemensamma överförmyndarverksamheten startade i december 2023 och för 2024 ligger fokus på att få till ett bra arbetssätt för verksamheten. Samarbetet skapar möjligheter till en tryggare och mindre sårbar överförmyndare.

Överförmyndarnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	0,9	0,3
Kostnader	-13,5	-11,4
<b>Årets resultat</b>	<b>-12,6</b>	<b>-11,1</b>
Budget	12,1	11,7
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>-0,5</b>	<b>0,5</b>
<b>Investering</b>	<b>0,2</b>	<b>0,0</b>
Antal årsarbetare	6	6
Personalkostnadsandel	96,9 %	91,3 %





## Överförmyndarnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Minska låg ekonomisk standard, barn</i>	Ställföreträdare ska uppmärksamma rätten till ekonomiskt stöd eller försörjning åt huvudmän som har barn	Ja	Nej	Uppnås ej
Arbetsmarknad	<i>Ge möjlighet åt alla kommuninvånare att etablera sig på arbetsmarknaden</i>	Ställföreträdare ska uppmärksamma huvudmannens behov av arbete och sysselsättning	Ja	Ja	Uppnås
Trygghet	<i>Öka trygghetskänslan och förbättra trygghetsindikatorn</i>	Arbeta för att huvudmän känner sig trygga med sina ställföreträdare	Ja	Ja	Uppnås
Attraktivitet	<i>Skapa livskvalitet</i>	Ställföreträdare ska uppmärksamma huvudmannens behov av sociala kontakter, fritidsverksamhet och rekreation	Ja	Ja	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	<i>Säkerställd kompetensförsörjning</i>	Sammansättning av medarbetare speglar kommuninvånarens sammansättning vad gäller kön (andel kvinnor)	<60 %	80 %	Uppnås ej
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare</i>	Personalomsättning	<12,5 %	0 %	Uppnås
		Anställningstrygghet	>82 %	88 %	Uppnås

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Hålla den ekonomiska ramen</i>	Minskad budgetavvikelse	0 kr	-0,5 mnkr	Uppnås ej

GRUNDUPPDRAG					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Grunduppdrag	<i>Nöjda huvudmän</i>	Referensgrupp ska träffas	Utfört	Utfört	Uppnås
		Informationskvällar ska genomföras	Utfört	Utfört	Uppnås
		Effektivisera granskningsprocessen	Utfört	Ej utfört	Uppnås ej
		Bibehålla tillgängligheten	Utfört	Utfört	Uppnås
		Översyn av arvodesreglerna för ställföreträdare	Utfört	Utfört	Uppnås
	<i>Fler och nöjda ställföreträdare</i>	Öka antalet ställföreträdare	Utfört	Utfört	Uppnås
		Öka antal ställföreträdare som använder e-tjänsten (Wärna)	Utfört	Ej utfört	Uppnås ej





## Risk och säkerhet

### Uppdrag

Räddningstjänsten arbetar för att ge säkerhet, trygghet och stöd. Det säkerställs genom att utveckla och bibehålla arbetsmetoder samt riskminimera skadeverkningar på människor, djur, egendom och miljö. Fortsatt strategiskt arbete avseende säkerhets-, trygghets- och beredskapsfrågor sker för att bättre förebygga och hantera sociala risker, kommande planering för civilt försvar, skydd av samhällsviktig verksamhet, resiliens och informationssäkerhet. Medborgarna erbjuds en hög servicenivå genom flexibilitet, hög personell kompetens och bra standard när det gäller teknik, fordon och materiel.

### Årets händelser

Totalförsvarsplaneringen är återupp-

tagen och många centrala myndigheter ställer i ökande takt större krav på kommunerna. Under våren genomfördes en totalförsvarsdag för chefer och politiker i Skåne Nordost. Ett av dagens syften var att förbereda kommunerna på händelser kopplade till höjd beredskap. Övningsverksamhet är i fokus både avseende krisberedskap och civilt försvar. Ett konkret exempel på krisberedskap är hur hantering av utspisning inom skolverksamhet och äldreomsorg ska skötas.

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) kapitel 8, räddningstjänst under höjd beredskap aktualiserades i samband med Rysslands invasion av Ukraina och har medfört ett utökat uppdrag för förvaltningen. Initialt 2023 planerades det för bemanning, utbildning och anskaffning av utrustning för att vara rustade om

höjd beredskap skulle bli gällande i landet.

Renoveringen av deltidsbrandstationen i Åhus färdigställdes i maj. Bland annat har arbetsmiljön förbättrats genom en bättre hantering av kontaminerad skyddsutrustning efter bränder. Lokalerna har också anpassats för både kvinnliga och manliga deltidsbrandmän.

I maj genomfördes även en omfattande utbildning i tung räddning. Förvaltningen är nu bättre rustad kunskapsmässigt och har bättre utrustning och metoder för att möta olyckor med lastbilar, bussar och större arbetsmaskiner. Utbildningen genomfördes tillsammans med Hässleholms kommun. All heltidspersonal är nu utbildade teoretiskt och praktiskt i dessa moment.

Räddningstjänstens utvecklingsarbete tillsammans med det kommunala bola-

get, Trygghets- och Räddningscentralen i Skåne Nordost AB, har också varit i fokus under året. Bolaget var tidigare en avdelning inom förvaltningen. Nu har den avknoppats till ett gemensamt ägt bolag inom Skåne Nordosts sex kommuner.

## Måluppfyllelse

Strategisk färdplan

Räddningstjänsten har under 2023 haft god måluppfyllelse gällande:

Förbättrad hantering av sociala, klimatrelaterade och digitala risker i kommunen. Förvaltningen har påbörjat riskinventering av övriga förvaltningar och bolag i syfte att hitta och tidigt förhindra att olyckor, incidenter eller övrig påverkan sker.

Bidragit till kommunkoncernens ökade motståndskraft, anpassningsförmåga och återhämtningsförmåga mot och efter påfrestningar. Förvaltningen har utbildat kommunens krisledning i hanteringen av sambandsmedlet RAKEL, som används vid kris eller annan påverkan. Nämnden har även varit drivande i säkerhetsfrågor genom samverkan vid utbildningar med andra kommuner och länsstyrelsen, ökat Frivilliga resursgruppens (FRG) förmåga samt påbörjat stegringsplaner för att öka kommunens gemensamma förmåga att hantera kriser.

Anpassning har gjorts av övningsverksamheten till förändrade risker. Förvaltningen har utvecklat arbetsmetoder och materiel för att optimera det skadeavhjälpande arbetet i samband med bränder i olika typer av byggnadskonstruktioner. Nybyggnation i kommunen förändrar riskbilden och medför att räddningstjänsten kontinuerligt ser över operativa och förebyggande åtgärder. Övningsverksamheten för operativ personal fortsätter att anpassas till aktuell riskbild i kommunen.

Nämndens förvaltning leder kommunens lägesbildsgrupp som träffas digitalt varje fredag. Räddningstjänsten bidrar också genom att delta i brottsförebyggande rådet, BRÅ, samt andra konstellationer så som interreligiösa rådet och landsbygdsrådet för att både ge och ta emot information.

Under våren har arbetet med att implementera föreskrift om tillsyn fortsatt. Detta är en del av vidareutvecklingen av nämndens grunduppdrag. Verksamheter enligt framtagen tillsynsplan har katego-



riserats och frister för tillsyn har satts. Arbetsätt för tydligare myndighetsutövning och rättssäkerhet vid tillsyn har tagits fram och utvecklas kontinuerligt.

### MEDARBETARE

Förvaltningen har under lång tid haft en låg personalomsättning. Under 2023 har förändringar i arbetstidsreglerna för dygnsvila skapat utmaningar för vissa arbetsgrupper. Förvaltningen behöver därför arbeta vidare med strategisk kompetensförsörjning för att trygga framtida personalförsörjning och kompetens.

### EKONOMI

Kollektivavtalets skärpta regler avseende dygnsvila har fått effekt från oktober 2023 och framåt. Det har påverkat förvaltningen negativt på grund av schemaförändringar för medarbetarna, exempelvis reducerad effektiv arbetstid då jourtiden ökar. I övrigt har förvaltningen en god ekonomisk balans. Den ekonomiska differensen mot 2022 beror främst på att larmcentralen har övergått till att bli ett kommunalt bolag.

## Framtiden

Den framtagna planeringen gällande räddningstjänst under höjd beredskap är framöver beroende av framtida statlig finansiering.

Projektering av Tollarps deltidbrandstation kommer slutföras under 2024. Arbetet kommer därefter att fortsätta med Degeberga och Arkelstorps deltidbrandstationer.

En ökad rörlighet på arbetsmarknaden ställer högre krav på förvaltningen att utveckla nya metoder för att attrahera och rekrytera olika personalkategorier.

Räddningsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	20,6	30,6
Kostnader	-97,0	-104,3
<b>Årets resultat</b>	<b>-76,4</b>	<b>-73,7</b>
Budget	76,9	73,8
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>0,5</b>	<b>0,1</b>
<b>Investering</b>	<b>1,3</b>	<b>8,6</b>
Antal årsarbetare*	66,8	85,0
Personalkostnadsandel	91,3 %	91,7 %

\* exklusive brandmän i beredskap

## Räddningsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Omvärldsanpassad funktion för hantering av sociala, klimatrelaterade och digitala risker</i>	Organisation färdigställd och resurstillsatt (Omvärldsanpassad funktion)	Ja	Ja	Uppnås
	<i>Bidra till kommunkoncernens ökade motståndskraft, anpassningsförmåga och återhämtningsförmåga mot och efter påfrestningar</i>	Analys och planer påbörjade (Ökad anpassningsförmåga)	Ja	Ja	Uppnås
Arbetsmarknad	<i>Nöjd kundindex</i>	SKR Öppna jämförelser gällande företagsklimat	>78	81	Uppnås
Utbildning	<i>Behovsanpassad utbildningsplan för operativ personal</i>	Plan framtagen utifrån förmågebeskrivning (Utbildningsplan för operativa avdelningen)	Ja	Nej	Uppnås ej
Trygghet	<i>Samordnat trygghetsarbete för kommunkoncernen</i>	Konkret känsla av otrygghet (LPO)	2,4	2,25	Uppnås
		Utsatta områden, enligt polisens definition	1	1	Uppnås
Attraktivitet	<i>Ökad kvalitet via digitalisering</i>	Införa e-tjänster	Ja	Ja	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	<i>Strategisk kompetensförsörjning med fokus på livscykelkategorierna "Attrahera" och "Introducera"</i>	Implementering genomförd avseende medarbetare brandmän, brandingenjörer (Kompetensförsörjning)	Ja	Ja	Uppnås
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare</i>	Antal kvinnor ska öka	Ja	Nej	Uppnås ej
		Deltidsmedarbetare enkät svarsfrekvens (%)	>70 %	75 %	Uppnås
		Personalomsättning deltid tv (%)	<5 %	3,2 %	Uppnås
		Personalomsättning tv (%)	<9 %	9,7 %	Uppnås ej
Effektivt arbetssätt	<i>Effektivt arbetssätt</i>	Sjukfrånvaro (dagar)	<7 dagar	12 dagar	Uppnås ej
		Sjuklönekostnader	<0,5 mnkr	0,3 mnkr	Uppnås

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll över tiden	<i>Avvikelse mot budgeterat resultat över tid</i>	Budget i balans angivet 2022 års utfall	0 mnkr	0,1 mnkr	Uppnås
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Avvikelse mot budgeterat resultat verksamhetsåret</i>	Budget i balans	0 mnkr	0,5 mnkr	Uppnås

GRUNDUPPDRAG					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Grunduppdrag	<i>Minskad sårbarhet för verksamhetskritiska uppgifter och kompetenser</i>	Skapad redundans för identifierade sårbarheter	Ja	Ja	Uppnås
	<i>Uppstartad planering gällande civilförsvarsarbete</i>	Organisation färdig och resurstillsatt (Civilförsvarsarbete)	Ja	Ja	Uppnås
	<i>Fortsatt implementering av enhetligt ledningssystem för räddningstjänst (ELS)</i>	Organisation färdigställd och resurstillsatt (ELS)	Ja	Ja	Uppnås
	<i>Omvärldsanpassad säkerhets-skyddsfunktion</i>	Organisation färdigställd och resurstillsatt (Säkerhets-skyddsfunktion)	Ja	Nej	Uppnås ej
	<i>Omvärldsanpassad informations-säkerhetsfunktion</i>	Organisation färdigställd och resurstillsatt (Informationssäkerhetsfunktion)	Ja	Nej	Uppnås ej



## Barn och utbildning

### Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden har det politiska ansvaret för kommunal utbildningsverksamhet från förskola till vuxenutbildning. Det innebär ansvar för förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, anpassad skola, vuxenutbildning, yrkeshögskola och musikskola. Totalt finns det cirka 20 000 barn, elever och studerande och 2 800 tillsvidareanställda (+800 visstidsanställda) i drygt 100 olika befattningar inom verksamheterna.

### Årets händelser

Under året som gick påbörjades många processer. Utgångspunkten har varit att nå längre i nämndens övergripande mål om högre måluppfyllelse och då har förutsättningar identifierats som avgörande. En organisationsgenomlysning beställdes och påbörjades. Genomlysningen fokuserar på chefsroller, stödfunktioner, skolområden och kommunikationsvägar. Ett samlat grepp togs av förvaltningsledningen kring ledarutveckling. Detta som en del av handlingsplanen för chefsförutsättningar. Ett långsiktigt arbete

med normutveckling påbörjades i syfte att bland annat öka psykologisk trygghet. Arbetet påbörjades i den förvaltningsövergripande ledningsgruppen. Nästa steg är att arbeta vidare ut i skolområdets ledningsgrupper och på avdelningar. En översyn och revidering av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete påbörjades med syftet att tydliggöra, förbättra och förenkla.

Under året invigdes den nya Milnerskolan efter ombyggnad från att tidigare ha varit en gymnasieskola till att nu vara en mellan- och högstadieskola. Under



året syntes effekterna av färre födda barn 2022 och lägre grad av inflyttning till kommunen. Det innebar att omställningar av verksamheter påbörjades för bättre lokal- och resursnyttjande.

## Måluppfyllelse

### STRATEGISK FÄRDPLAN

Förskolor och skolor ska utgöra en trygg plats för barn och elever. Stora insatser görs för att säkerställa trygghet och studiero, där skolornas elevhälsoarbete är av stor betydelse. Årliga trygghetsenkäter visar på goda resultat, dock nås inte uppsatta mål fullt ut. Ett stort behov finns hos en mindre andel utsatta elever. Arbetet kring kränkande behandling betonades under året, vilket gav stor

medvetenhet och agerande hos medarbetarna. Samverkansmodellen SSPF har utvecklats i samarbete med skola, socialtjänst, polis och fritid. Samtliga skolor har arbetat fram en handlingsplan mot hot och våld. Ett pilotprojekt har inletts kring ett kommunikationsverktyg som kan användas vid en krissituation.

Förskolor och skolor med god kvalitet är en viktig faktor för en kommuns attraktivitet. Med stöd av ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete skapas och revideras strategier för att utveckla skolverksamheterna. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare. Inom läraravtalet HÖK 21 har insatser gjorts för en god arbetsmiljö, vilket gynnar rekrytering och för att bibehålla medarbetare.

Utvecklingsarbetet Framgångsrik undervisning har fortsatt att ge en god utveckling av undervisningen med ökad måluppfyllelse för eleverna som övergripande mål. Rutiner och åtgärder för att komma till rätta med oroande frånvaro har accentuerats. Elevhälsans funktion för ökad måluppfyllelse och tillgänglig lärmiljö har getts och ges stöd att utvecklas. Samarbetsskolor har utsetts i samarbete med Högskolan Kristianstad. Dessa skolor får ett särskilt ansvar att ge lärarstudenter en kvalitativ praktik. Digitala samarbetsverktyg ska bidra till att underlätta det vardagliga arbetet och ge en insyn i elevernas utveckling och lärande samt säkerställa dokumentation.



## MEDARBETARE

Förvaltningen arbetar aktivt med arbetsmiljön, som är en avgörande faktor för god hälsa och hög arbetstillfredsställelse. Arbetet utifrån handlingsplan för strategisk kompetensförsörjning och handlingsplan för chefers förutsättningar fortgår.

Sjukfrånvaron minskade under 2023 till 20,1 dagar i snitt per medarbetare, vilket innebär att målet inte nås. Personalomsättningen minskade till 6,8 procent, vilket innebär att målet uppnås. Andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskolan uppnås inte då andelen minskade något till 75 procent.

## EKONOMI

### Driftanalys

Resultatet för nämnden visade på ett överskott om 0,2 miljoner kronor. Barn- och elevvolymerna inom förskola och grundskola minskade markant under höstterminen, medan de inom fritidshem och anpassad grundskola ökade något.

Volymjusteringarna genererade ett överskott centralt om 15 miljoner kronor. Skolorådena hade ett underskott om 20 miljoner kronor då de inte hann ställa om verksamheten till de minskade volymerna, framför allt kopplat till bemanningen.

### Investeringsanalys

Investeringsbudgeten uppgick till 40,7 miljoner kronor. Budgetramen avsåg investeringar i inventarier, utrustning samt mindre fastighetsförändringar i verksamheterna. De större projekten som tekniska förvaltningen ansvarade för utgjordes primärt av förskolor och grundskolor för att klara det ökade behovet av platser.

Överskottet uppgick till 15 miljoner kronor och förklaras främst av beslutade men ännu ej genomförda fastighetsförändringar och försenade leveranser av inventarier.

## Framtiden

Verksamhetens fokus kommer fortsatt att vara att höja barn och elevers kunskapsresultat. Arbetet fortgår genom satsningen på framgångsrik undervisning som innebär att utveckla undervisningen utifrån respektive verksamhets lokala behov. Organisationsgenomlysningen och översynen av det systematiska kvalitetsarbetet kommer att färdigställas och eventuella förändringar i organisationen kommer att få en genomförandeplan. Verksamheterna ska ges goda förutsättningar att lyckas med grunduppdraget.

Barn- och utbildningsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	496,6	480,6
Kostnader	- 3060,6	- 2 846,9
<b>Årets resultat</b>	<b>-2 564</b>	<b>-2 356,3</b>
Budget	2 564,2	2 398,6
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>0,2</b>	<b>42,4</b>
<b>Investering</b>	<b>25,7</b>	<b>15,0</b>
Antal årsarbetare	2 727	2 712
Personalkostnadsandel	57,8 %	56,9 %

## Barn- och utbildningsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Utbildning	<i>Höga kunskapsresultat</i>	Genomsnittligt meritvärde grundskolan	221	216	Uppnås ej
		Genomsnittlig betygspoäng gymnasieskolan	14,8	14,2	Uppnås ej
		Genomsnittlig residual för grundskolan	2	-7	Uppnås ej
		Andel gymnasiebehörighet till yrkesprogram (>föreg. år)	>84 %	84 %	Uppnås
		Andel gymnasieexamen från högskoleförberedande program (>föreg. år)	>90 %	89 %	Uppnås ej
		Andel gymnasieexamen från yrkesprogram (>föreg. år)	>86 %	85 %	Uppnås ej
		Slutförda vuxenstudier	4 000	3 120	Uppnås ej
Trygghet	<i>Trygga barn och elever med lust och motivation</i>	Nöjdhetsindex förskola	3,7	3,6	Uppnås ej
		Nöjdhetsindex grundskola	3,5	3,3	Uppnås ej
		Nöjdhetsindex gymnasieskola	3,3	3,2	Uppnås ej
Attraktivitet	<i>Hög arbetstillfredsställelse</i>	Personalomsättning	9 %	6,8 %	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	<i>Hög kompetens</i>	Andel behöriga lärare i grundskolan	80 %	75 %	Uppnås ej
	<i>God hälsa</i>	Sjukfrånvaro	18 dgr	20 dgr	Uppnås ej

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Budget i balans</i>	Budgetavvikelse	0,7 %	0 %	Uppnås



## Vård och omsorg

### Uppdrag

Omsorgsnämnden tillhandahåller individanpassad och professionell vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning utifrån gällande lagstiftning.

### Årets händelser

Årets arbete har fokuserat på att stärka och etablera pågående utvecklingsprocesser i syfte att stärka den personcentrerade vården och omsorgen. Flera digitala verktyg har införts och implementering av digitala verksamhets-system har skett under året, vilket kräver fortlöpande utvecklingsarbete för att kvalitetssäkra användandet och nyttan.

De stora förändringarna rörande dygns- och veckovilan i förvaltningens avtal har haft stor påverkan under 2023

och har påverkat förvaltningens schemaläggning i hög utsträckning. Ny lag om skyddad titel för undersköterskor har trätt i kraft och fast omsorgskontakt är införd i hemtjänsten. Ny kompetensförsörjningsplan är fastställd och fokus har varit på de prioriterade aktiviteterna utifrån denna.

Vård- och omsorgsboende har under året utökats med 23 korttidsplatser för att möta kundernas behov och öka tillgängligheten. I hemtjänsten har ett serviceteam startats upp som utför serviceinsatser kommunövergripande och i samband med det har en omstrukturering av hemtjänstenheter skett.

Funktionsstöd har startat tre nya dagliga verksamheter, vilket lett till en utökning med 45 deltagare. Det har även startats två nya gruppboendestäder samt korttidsvistelse och korttidsstillsyn för

vuxna, en utökning med 11 boendeplatser och 4 korttidsplatser.

Det pågår ett aktivt kvalitetsarbete utifrån avvikelser, Lex Sarah och tillsyn av IVO, bland annat gällande skyddsåtgärder och efter tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre.

### Måluppfyllelse

#### STRATEGISK FÄRDPLAN

Inom målområdet hållbarhet är målet att börja etablera arbetssätt för att kontinuerligt utveckla den ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarheten. Plan för hållbarhet är fastställd och ligger till grund för det fortsatta arbetet. Ny mall för tjänsteutlåtande som beaktar hållbarhet har tagits fram. Samarbete med kom-





munledningskontoret har etablerats för att få kraft i hållbarhetsarbetet.

Målet gällande införande av att digital teknik ska vara förstahandsalternativet för den enskildes självständighet och ökad patientsäkerhet är delvis uppnått. Andelen digitala tillsyner är 116 per dygn, målet på 120 uppnås ej. Totalt finns 29 läkemedelsautomater i verksamheten, målet på 90 uppnås ej. Digital signering av läkemedel är införd, målet uppnås.

Inom trygghetsområdet är överlag resultatet från brukarundersökningen Vad tycker äldre om äldreomsorgen förbättrat jämfört med 2022, dock inte under området trygghet. Utfallen är lägre än bästa resultatet för jämförelsekommunerna, målen uppnås därmed inte. För brukarundersökningen inom funktionsstöd var resultatet överlag bättre jämfört med tidigare mätning 2021, men lägre under området trygghet.

Inom målområdet attraktivitet uppnås målet att förvaltningen ska etablera innovation som ett strategiskt verktyg

för att möta framtida utmaningar. Två innovationsplattformar har etablerats, en för kompetensförsörjning och en för att motverka ensamhet. Vidare synliggörs, struktureras och styrs projekten i Stratsys projektmodul, målet uppnås

#### MEDARBETARE

Högre sysselsättningsgrad för medarbetarna är en viktig åtgärd för att säkerställa förvaltningens kompetensförsörjning. Den faktiska sysselsättningsgraden har ökat med 1,4 procent från 82,1 till 83,5. Dock uppnås inte målet på 90 procent.

Under året har totalt 46 chefer genomgått utbildningen i utvecklande ledarskap. Totalt har 84 av förvaltningens 106 chefer gått utbildningen, men målet på 90 procent uppnås ej.

Anställningstryggheten uppgår till 84,4 procent, målet på 90 procent uppnås ej.

Förvaltningen står i startgropen att testa digitala verktyg för att frigöra tid, men arbetet har försenats av olika

skäl. Vid årsskiftet hade 2 264 timmar frigjorts, målet uppnås ej.

#### EKONOMI

Omsorgsnämndens resultat för 2023 slutade på en negativ avvikelse om 26,4 miljoner kronor vilket motsvarar 1,4 procent av budget som uppgick till 1 958 miljoner kronor för 2023.

Underskottet beror främst på ökade kostnader i samband med förändrad organisation inom hemtjänsten, där service och omsorg har delats upp. Sjukfrånvaron minskar, men är fortsatt på en hög nivå. Förvaltningen påverkas av ökade priser på förbrukningsmaterial, livsmedel och drivmedel. Under året har det varit svårt att rekrytera legitimerad personal, vilket gjort att kostnaderna för inhyrning av personal ökat kraftigt. Även kostnader för köp av externa platser för boende inom funktionsstöd, kostnader för färdtjänst samt betalningsansvaret för färdigbehandlade kunder från Region Skåne har ökat.



## Framtiden

Kompetensförsörjning är en av de stora utmaningarna. Efterfrågan på utbildad arbetskraft är större än tillgången för flera yrkesgrupper.

Inom såväl äldreomsorg som funktionsstöd bedöms volymerna öka och det bedöms komma fler kunder med komplexa behov.

Fortsatt digitalisering och utveckling inom välfärdsteknologi kommer att medföra förändrande arbetssätt som kräver kompetensutveckling.

Befintliga lokaler behöver få en högre standard både vad gäller inomhus- och utemiljön. Nya lokaler behövs för volymökningar och förändrade målgrupper.

Omsorgsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	341,6	320,1
Kostnader	-2 325,6	-2 134,1
<b>Årets resultat</b>	<b>-1 984,0</b>	<b>-1 814,0</b>
Budget	1 957,6	1 808,4
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>-26,4</b>	<b>-5,6</b>
<b>Investering</b>	<b>10,2</b>	<b>8,8</b>
Antal årsarbetare	2 952	2 886
Personalkostnadsandel	64 %	63 %

Hjälpmedelcentralen Östra Skåne		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	103,4	98,2
Kostnader	-103,4	-98,2
<b>Årets resultat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Budget	0	0
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Investering</b>	<b>0,04</b>	<b>1,6</b>
Antal årsarbetare	41	40
Personalkostnadsandel	23,6 %	22,2 %

## Omsorgsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Förvaltningen ska börja etablera arbetssätt för att kontinuerligt utveckla den ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarheten</i>	Förvaltningen har infört arbetssätt för att beakta och dokumentera hållbarhet i beslutsprocesser	Ja	Ja	Uppnås
		Förvaltningen har etablerat rutiner och mått för att följa upp vilken påverkan våra verksamheter har på hållbarhet	Ja	Ja	Uppnås
	<i>Digital teknik ska vara första handsalternativet för den enskildes självständighet och ökad patientsäkerhet</i>	Nya kunder som beviljas nattlig tillsyn ska i första hand få det genomfört genom digital tillsyn	120 st	116 st	Uppnås ej
		Antal läkemedelsautomater hos kunder	90 st	29 st	Uppnås ej
		Digital signering av läkemedel är införd för alla kunder där vi har ansvar för medicindelning	Ja	Ja	Uppnås
Trygghet	<i>Medborgare ska uppleva tillit och trygghet i varje möte med oss</i>	Tryggt på äldreboendet	94 %	89 %	Uppnås ej
		Trygg med hemtjänstens insatser	90 %	85 %	Uppnås ej
		Trygg i gruppboenden	85 %	81 %	Uppnås ej
		Trygg på den dagliga verksamheten	88 %	81 %	Uppnås ej
Attraktivitet	<i>Förvaltningen ska etablera innovation som ett strategiskt verktyg för att möta framtida utmaningar</i>	Innovationsplattformar har etablerats	Ja	Ja	Uppnås
		Vi synliggör, strukturerar och styr våra projekt i en projektportfölj	Ja	Ja	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	<i>Säkerställ kompetensförsörjning i alla verksamheter</i>	Genomsnittlig faktisk sysselsättningsgrad	80 %	83,5 %	Uppnås
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare</i>	Erbjuda utvecklande ledarskap (UL) till alla chefer	90 %	79,3 %	Uppnås ej
		Anställningstrygghet	90 %	84,4 %	Uppnås ej
Effektivt arbetssätt	<i>Effektivt arbetssätt</i>	Digital teknik har frigjort tid för personalen	10 000 tim	2 264 tim	Uppnås ej

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Avvikelse mot budgeterat resultat</i>	Budget i balans	0	-1,35%	Uppnås ej



## Arbete och välfärd

### Uppdrag

Arbete och välfärdsnämnden har det politiska ansvaret för individ- och familjeomsorg samt för att skapa förutsättningar för enskildas delaktighet i samhället genom arbete, sysselsättning och utbildningsinsatser för vuxna. Arbete och välfärdsförvaltningen utför nämndens uppdrag och möter medborgare i livets alla skeden.

### Årets händelser

Trots den tuffa ekonomiska situationen i omvärlden får färre medborgare försörjningsstöd år 2023. Däremot har antalet medborgare som söker budget- och skuldrådgivning från förvaltningen ökat. Antalet ärenden där hyresvärdar

informerar socialtjänsten om risk för att medborgare förlorar sina hem har också ökat. Inga barn har blivit utan bostad.

I april startade projektet Gemensam kraft med målet att aktivt närma deltagarna till arbetsmarknaden. Projektet strävar också efter att utveckla mätbara metoder för stegförflyttning och parallella aktiviteter enligt BIP. BIP är en studie som undersökt vad som leder till att personer med komplexa behov, utan egen försörjning, kommer ut i arbete eller till studier. Finansieringen av projektet kommer från samordningsförbundet med Skåne Nordost.

Under det senaste året har projektet Sociala insatser i utsatta områden fokuserat på att implementera sina arbetsätt i den ordinarie verksamheten. För att

förbereda för arbete med SSPF (samverkansmodell mellan skola, socialtjänst, polis och fritid) inrättades under 2023 en tjänst, SSPF-kordinator, som börjar med sitt arbete under 2024.

Avtalet med Stadsmissionen Skåne har förlängts, med en tydlig förväntan om att vi gemensamt ansvarar för att medborgare ska få kontakt med socialtjänsten. Detta syftar till att främja ett drogfritt liv och aktivt deltagande i samhället. Café David, som drivs av Stadsmissionen, har utökat sina öppettider på vardagarna. Denna förändring har lett till önskade resultat, såsom en ökad trygghetskänsla i de centrala delarna av Kristianstad.



## Måluppfyllelse

Under året har förvaltningen deltagit i en nationell brukarundersökning för att säkerställa att hållbarhetsmålen kopplade till klienternas upplevelse av verksamheten uppfylls. Resultatet för 2023 visar på ett i stort sett oförändrat resultat vad gäller helhetssynen på förvaltningen.

Uppföljningen av åtgärder för att öka anställningsbarhet och självförsörjning visar att andelen positiva avslut når det uppsatta målet.

Målet att korta tiden i försörjningsstöd för kategorin arbetslösa uppnås inte. Det pågår arbete med en väg mot självförsörjning med särskilt fokus på Gamlegården. Det långsiktiga målet är att år 2026 ska 50 procent av de som bor i området och erhåller försörjningsstöd vara självförsörjande.

Inom vuxenutbildningen har antalet positiva avslut för deltagare 6 måna-

der efter avslutad utbildning uppnåtts. Dessutom har alla elever på Svenska för invandrare (SFI) avslutats med godkänt betyg, vilket innebär att målet har uppnåtts.

Projektet Sociala insatser i utsatta områden har ökat antalet serviceinsatser, beviljade insatser och samverkansmöten. De fastställda målen har uppnåtts.

Ett samarbete pågår med ABK, Kronofogden, budget- och skuldrådgivare, omsorgsförvaltningen, psykiatri och personliga ombud för att förebygga vräkningar. Samarbetet har resulterat i ökad kunskap och samverkan i enskilda ärenden. Målet att förebygga vräkningar har uppnåtts vid årets slut, med en andel kvarboende på 98,5 procent.

Vuxenvården har utvecklat en metod för att mäta baslinjen för grundintervjuer, med förhoppning att kunna påvisa avsevärd förbättring avseende missbruk och psykisk hälsa efter insatser. Det har

dock visat sig att det statistiska underlaget under året inte varit tillräckligt omfattande för att användas i det avsedda syftet.

## MEDARBETARE

Antalet tillsvidareanställda och tidsbegränsade anställningar har minskat jämfört med föregående år. Förvaltningen har lyckats uppnå det fastställda målet för personalomsättning under 2023. Det är positivt att sjuktalen har minskat jämfört med föregående år och snittet ligger nu på 17,7 sjukdagar per anställd, vilket är lägre än innan pandemins utbrott. Dessutom har sjuklönekostnaderna minskat jämfört med föregående år.

År 2023 minskade rekryteringen något. Precis som andra kommuner står vi inför utmaningar när det gäller att fylla tjänster som socialsekreterare på grund av bristen på sökande med rätt kvalifikationer.



## EKONOMI

För samtliga verksamheter visar förvaltningen ett totalt överskott avseende personalkostnader och övrig drift för året. Överskottet är resultatet av faktorer som vakanser, minskade kostnader för VNR (våld i nära relation) och fortsatta utbetalningar av tilläggsbelopp, vilket minskar utbetalt försörjningsstöd. Även antalet hushåll som erhåller försörjningsstöd har minskat. Trots detta har de höga kostnaderna för placering av barn och ungdomar resulterat i en total negativ avvikelse om 13,6 miljoner kronor för nämnden.

## Framtiden

Regeringen planerar att presentera en ny socialtjänstlag under 2024 som kommer att tydliggöra behovet av socialtjänstens förebyggande arbete. Socialdepartementet kommer att redovisa resultaten av utredningen om aktivitetsplikt som kan påverka insatser för medborgare med ekonomisk bistånd.

Staten har initierat stora förändringar av yrkesutbildningen med mål att alla medborgare, oavsett vilken kommun de bor i, ska ha samma tillgång till yrkesutbildning. Dessa planerade förändringar kan ha inverkan på hur verksamheten

inom socialtjänsten och andra relaterade områden organiseras och genomförs.

Arbete och välfärdsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	121,6	138,7
Kostnader	-685,7	-694,1
<b>Årets resultat</b>	<b>-564,1</b>	<b>-555,4</b>
Budget	550,5	534,6
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>-13,6</b>	<b>-20,9</b>
<b>Investering</b>	<b>0,7</b>	<b>1,0</b>
Antal årsarbetare	419	420
Personalkostnadsandel	51 %	49 %

## Arbete och välfärdsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Hållbarhet: Uthållig, långsiktig verksamhet som verkar för minskad segregation och ökad social hållbarhet Samverkan och kunskapsutbyte såväl internt som externt</i>	Helhetssyn, resultat på nationell brukarundersökning.	80 %	88 %	Uppnås
Arbetsmarknad	<i>Arbetsmarknad: Effektiva, individ- och marknadsanpassade åtgärder som leder till anställningsbarhet och självförsörjning</i>	Korta vägen till arbetsmarknaden, arbetsmarknadsåtgärder	70 %	72 %	Uppnås
		Korta vägen till arbetsmarknaden, tid i försörjningsstöd	Ja	Nej	Uppnås ej
Utbildning	<i>Utbildning: En effektiv, individ och marknadsanpassad vuxenutbildning som i förlängningen leder till anställningsbarhet och självförsörjning</i>	Andel med godkända betyg efter avslutad SFI-kurs	100 %	100 %	Uppnås
		Yrkesutbildningar som leder till arbete eller vidare studier	80 %	80 %	Uppnås
Trygghet	<i>Trygghet: Effektivt förebyggande arbete för att minska missbruket. En effektiv myndighetsutövning som förebygger och med tidiga insatser motverkar kriminalitet.</i>	Förhindrade vräkningar	80 %	98,5 %	Uppnås
		Förbättring av klienters problem avseende missbruk och psykisk hälsa (Psykisk hälsa)	25 %		Ej mätt
		Förbättring av klienters problem avseende missbruk och psykisk hälsa (Alkohol)	5 %		Ej mätt
		Förbättring av klienters problem avseende missbruk och psykisk hälsa (Narkotika)	20 %		Ej mätt
		Riktade insatser för medborgare i kommunens utsatta områden. Tillgänglig socialtjänst, brukarundersökningen	85 %	91 %	Uppnås
		Riktade insatser för medborgare i kommunens utsatta områden. Korta tiden i försörjningsstöd, nya	20 %	40 %	Uppnås
		Riktade insatser för medborgare i kommunens utsatta områden. Korta tiden i försörjningsstöd, pågående	20 %	31 %	Uppnås
		Riktade insatser för medborgare i kommunens utsatta områden. Projektet, beviljade insatser	45 %	63 %	Uppnås
		Riktade insatser för medborgare i kommunens utsatta områden. Projektet, serviceinsatser	45 %	44 %	Uppnås ej
		Riktade insatser för medborgare i kommunens utsatta områden. Projektet, samverkansmöten	55 %	49 %	Uppnås ej

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>En attraktiv arbetsgivare som lockar till sig, utvecklar och behåller skickliga och kompetenta chefer och medarbetare.</i>	Personalomsättning	11 %	10 %	Uppnås
		Rekryteringstillsättning	90 %	77 %	Uppnås ej
		Frisktal	60 %	62,9 %	Uppnås
		Sjuktal	18 dagar	17,7 dagar	Uppnås

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll över tiden	<i>Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret och över tiden</i>	Budgetavvikelse	+/-2 %	-3 %	Uppnås ej





# Teknik och infrastruktur

## Uppdrag

Tekniska nämnden svarar genom tekniska förvaltningen för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser och byggnader. Nämnden har även uppdraget att ordna vatten- och avloppsförsörjning (VA) och är väghållningsmyndighet för de kommunala vägarna.

## Årets händelser

Stormen Babet gick hårt åt stränder och badbryggor. Plankorna på Åhusbryggan slets upp och bryggan beräknas vara helt återställd först den 1 juni 2024.

Under större delen av året pågick projekt Vattentornsvägen. Projektet innefattar bland annat ombyggnad av gata, gång- och cykelvägar, ledningsförnyelse, planteringar och belysning.

Ett stort beläggningsarbete genomfördes på både vägar och gång- och cykelvägar i Vä och Öllsjö. Seriebyte av gatubelysningsarmaturer har skett i bland annat Färlöv, Viby och på Ivö.

Renoveringen av Milnerskolan blev klar och skolan invigdes när höstterminen startade. Även trafikmiljön till och från skolan förbättrades. Utöver detta utfördes flertalet trafiksäkerhetsåtgärder och flera föreslagna åtgärder i trafikplanen på exempelvis Slättängsvägen, Starvägen och Kavrövägen.

Under året fortsatte byggnationen av Pyntens nya pumpstation och av det nya centrala reningsverket. Reningsverket ska testköras under 2024 för att vara i full drift under 2025.

Norra dammen i Tivoliparken renoverades och blev ett rejält lyft för parken. Genom park- och lekplatsprogrammet rustades totalt fem lekplatser upp. Det var två i Hammarlund, två i Norra Åsum och en på Åsumtorp. I Hammarlund fick lekplatsen kommunens första kapphästbana.

Ett stort röjningsarbete gjordes av Kanalön för att öka tryggheten. Gångstråket från Galleria Boulevard till Bastionsparken fick dessutom belysning. Parkstadens parkstråk, Ljunggrens plan samt torget i Gärds Köpinge byggdes om och renoverades under året.

Spänger från Jamboreen i Norra

Åsum 2022 återanvändes och skapade en tillgänglighetsanpassad grillplats på Snickarhaken på Åspet. Gågatornas brunnslock i centrala Kristianstad byttes ut till profillock med kommunvapnet i relief.

Förvaltningens projekt Smart VA var finalist i DI Tech Excellence Awards i kategorin "Årets hållbarhetsinitiativ". Förvaltningen såg sig besegrade av ICA-gruppen men både branschaktörer och media har visat stort intresse för projektet.

## Måluppfyllelse

### STRATEGISK FÄRDPLAN

Av de medborgarförslag som lämnas in till kommunen hanteras en majoritet av tekniska förvaltningen. Förvaltningen nådde målet att ta beslut om minst 95 procent av förslagen inom ett år efter det att förslagen togs emot.

För vattenverken uppnåddes målet om 100 procent tjänliga dricksvattenprov under året. Ett av de elva reningsverken klarade tyvärr inte utsläppskraven. Därmed nåddes inte målet på 100 procent godkänd avloppsrening.

Förnyelsen av vattenledningsnätet fortsatte i hög takt genom ett effektivt samarbete mellan anläggnings- och VA-avdelningarna. Målet för ledningsförnyelsen uppnåddes.

Belysningsplanen, som beskriver hur förvaltningen driver och underhåller belysningsanläggningen samt hur den ska utformas på landsbygden, blev klar i december 2023. Målet uppnåddes.

Fastighetsteknik och VA-avdelningen lyckades minska sina inköp av el. Däremot lyckades inte anläggningsavdelningen infria målet om att byta ut 1000 armaturer till led. Framst leveransproblem ligger bakom att målet inte uppfylldes. Alla tre avdelningarna har arbetat målmedvetet för att stärka den biologiska mångfalden och uppfyllde sina uppsatta mål.

Under året har förvaltningen fortsatt att arbeta med att förbättra avtalsföljsamheten genom utbildningar, referensgruppsarbete och leverantörsuppföljningar. Förvaltningen uppnådde sitt mål.



## MEDARBETARE

Förvaltningens frisktal, andelen medarbetare med högst fem sjukskrivningsdagar per år, förbättrades under året, från 57 till 61,4 procent. Förvaltningen ligger dock fortfarande långt ifrån målet på 70 procent.

Åtgärder efter medarbetarundersökning 2022 genomfördes i enlighet med handlingsplanen.

## EKONOMI

### Driftanalys

Resultatet för förvaltningens skattefinansierade verksamhet blev 1,4 miljoner kronor sämre än budget. Resultatet påverkades av höga kostnader för bland annat vinterväghållning, drivmedel, material samt skötsel- och underhållskostnader. Vakanta tjänster och ökade parkeringsintäkter bidrog positivt till resultatet. Verksamheten erhöll under året statligt stöd för elkostnader med 14,4 miljoner kronor.

VA-verksamhetens resultat blev ett

underskott på 6,9 miljoner kronor som balanseras i resultatfonden. Resultatet påverkades framför allt av det höga ränteläget samt biogasskatten som inte var känd innan årets början. Vakanta tjänster och ökade intäkter från industriavtal bidrog positivt till resultatet. Verksamheten erhöll under året statligt stöd för elkostnader med 4,4 miljoner kronor.

### Investeringsanalys

Total genomförandegrad för tekniska nämndens egna investeringar var 77 procent i förhållande till budget. I den skattefinansierade verksamheten flyttades flera stora projekt mellan budgetåren. Detta gäller exempelvis nybyggnationerna av Allöskolan, Österslövs skola, Kämpaställets förskola, Hammar förskola samt ombyggnationerna av Prästallén och Kanalgatan. I VA-verksamheten hade byggnationen av centrala reningsverket god framfart medan överföringsledningarna mellan Gärds Köpinge vattenverk och Åhus vattenverk försenades.

## Framtiden

Det nya centrala reningsverket kommer att tas i provdrift för att vara i full drift under våren 2025. Det kommer då att vara ett av Europas modernaste reningsverk. Det blir en nyckelfaktor i stadens framtida tillväxt. Politiken har beslutat om en ny VA-taxa som börjar gälla 2024 och som sträcker sig fram till och med år 2030. Under den perioden kommer tekniska förvaltningen att följa utvecklingen mycket noggrant för att VA-taxan löpande ska matchas mot kostnadsläget.

Tekniska nämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	1 154,5	1 026,8
Kostnader	-1 355,7	-1 228,3
<b>Årets resultat</b>	<b>-201,2</b>	<b>-201,5</b>
Budget	192,9	193,2
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>-8,3</b>	<b>-8,3</b>
<b>Investering</b>	<b>726,4</b>	<b>798,0</b>
Antal årsarbetare	339	329
Personalkostnadsandel	16,0 %	16,4 %

## Tekniska nämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Hållbar verksamhet</i>	Minskad mängd inköpt elenergi, anläggning	1 000	600	Uppnås ej
		Minskad mängd inköpt elenergi, fastighetsteknik	Ja	Ja	Uppnås
		Minskad mängd inköpt elenergi, VA	Ja	Ja	Uppnås
		Godkänt dricksvatten	100 %	100 %	Uppnås
		Godkänd rening av avloppsvatten	100 %	91 %	Uppnås ej
		Reinvestering av befintligt ledningsnät	90 %	92 %	Uppnås
		Insatser för att stärka den biologiska mångfalden, anläggning	3	8	Uppnås
		Insatser för att stärka den biologiska mångfalden, fastighetsteknik	2	2	Uppnås
		Insatser för att stärka den biologiska mångfalden, VA	1	1	Uppnås
Arbetsmarknad	<i>Bidra till en tillgänglig arbetsmarknad som möter morgondagens behov</i>	Samarbete med högskolor, universitet, KY-utbildningar och företag	3	7	Uppnås
Trygghet	<i>Säkra och trygga allmänna platser</i>	Belysningsplan avseende befintlig allmän platsmark	Ja	Ja	Uppnås
Attraktivitet	<i>Nöjda medborgare, företagare och andra kunder</i>	Beslut om medborgarförslag inom ett år från att förslaget har lämnats in till TN (procent av 2022 års medborgarförslag)	95 %	100 %	Uppnås
		Skapa effektivare medborgarprocesser	Ja	Ja	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Nöjda och friska medarbetare</i>	Medarbetarenkät 2022	Ja	Ja	Uppnås
		Frisktal, andelen medarbetare med högst 5 sjukskrivningsdagar per år	70	61,4	Uppnås ej

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Affärsmässighet och ekonomisk kontroll</i>	God avtalsföljsamhet	0,75	0,76	Uppnås
		Genomförandegrad för investeringar. Följs upp på de egna investeringsanslagen i budgeten +/- 10 %	90	77	Uppnås ej
		Skattefinansierad driftbudgetföljsamhet - +/- 0,2 %	0,2	-0,13	Uppnås
		Taxefinansierat resultat (VA) som nettomarginal +/- 0,2 %	0,2	-2,7	Uppnås ej



## Kultur och fritid

### Uppdrag

Kultur- och fritidsverksamheten spelar en viktig roll för tillväxt och attraktivitet samt har ett starkt medborgarperspektiv utifrån social hållbarhet, där barn och unga är en prioriterad målgrupp.

Med bas i människors behov av sammanhang, stimulans och skapande ger kultur- och fritidsverksamheten rika möjligheter till delaktighet, eget utövande och skapande genom hela livet.

### Årets händelser

Kristianstads teater fylldes åter, efter pandemiären, med föreställningar och publik genom de kritikerrosade musikalerna *The Phantom of the Opera* och *My Fair Lady*. Kristianstads bokfestival och biblioteken lockade publik med välbesökta föreläsningar och författarbesök. Bland annat arrangerades mångkulturkvällar med tema Iran och Ukraina för att spegla världsaktuella frågor. Kulturkvarterets breda utbud av konserter,

föreställningar och familjeaktiviteter skapade, tillsammans med biblioteket, en viktig mötesplats för publik och kultur.

På Kulturgalan hyllades kulturpristagaren Maglehems kulturförening för mångårig konst- och kulturgärning och harpisten Malin Olsson fick kulturstipendiet för vidare studier. Kulturgalan samarrangerades med Kristianstadsbladet, som delade ut sitt kultur- och nöjespris, och Sparbanken Skåne och Sparbankstif-



telsen 1826, som delade ut två stipendier till unga kulturtalanger.

Fritidsbanken fyllde ett år, ökade mängden utlån och tilldelades miljöpriset för "positiva insatser för hållbar utveckling, såväl miljömässiga som sociala". Även Kristianstads badrike firade ettårsdag med badgäster, föreningar och andra aktörer med verksamhet i badrieket.

Kommunens första friluftspan antogs som ett led i att stärka friluftskommunen. Naturlekplatsen Skåneleken, vid Skåneleden i Åhus, invigdes och friluftsdagen, Friluftskul, arrangerades på Ekenabben i samverkan med flera aktörer. Friluftskul

planeras bli årligen återkommande för att lekfullt lyfta vikten av friluftsliv.

Inom ramen för Kulturnyckeln arbetade Kulturhuset Barbacka aktivt med delaktighet genom referensklasser. I samarbete med Kulturkvarteret och Musik i Syds kammarorkester Musica Vitae fick eleverna i årskurs 2 uppleva orkestermusik i Stora salen.

Kommunens konstsamling presenterades i en unik utställning, Din konst! på Kristianstads konsthall. En "bakom kulisserna"-utställning för allmänheten, med insamling och inventering samt en ständig omhänkning av den pågående utställningen.

## Måluppfyllelse

### STRATEGISK FÄRDPLAN

Inom målområde hållbarhet har After School, för barn i årskurs 3-5, anordnats på stadsbiblioteket, Gamlegårdens och Tollarps bibliotek med konst, drama, läsning och digitala aktiviteter.

Lov i Kristianstad, avgiftsfria lovaktiviteter, arrangerades med stor bredd av totalt 19 aktörer, både från föreningar och kommunala verksamheter. Flest deltagare fanns i åldern 6-12 med jämn fördelning tjejer och killar. En extra satsning för att nå tonåringar gjordes i samverkan



med fritidsgårdar genom Barbacka Take Over-turné och föreningen Youngstival.

C4-lägret 2023 anordnades med 412 deltagande barn för årskurs 2–6 samt 191 feriearbetande ungdomar. Barnen fick möjlighet att prova på 18 olika aktiviteter som anordnades av 19 föreningar samt Kristianstads Renhållnings AB.

Den genomförda enkätundersökningen bland högstadieungdomar, i samverkan med forskningsgruppen Ung livsstil, visar bland annat att barn- och ungdomsverksamhet inom föreningslivet är jämställt men inte jämlikt. 86 procent av kommunens högstadieungdomar nås och deltar i de offentliga satsningarna varje månad. Resultaten bearbetas och beaktas i kommande utvecklingsprocesser.

Inom trygghetsområdet har Kristianstads Fritidsgårdsforum ökat öppetider fredagskvällar, helger och lov med anpassningar utifrån målgruppen. För att nå EPA-intresserade unga genomfördes ett event på Åsum ring med god uppslutning.

Kommunens andra meröppna bibliotek invigdes i Degeberga. Gamlegårdens bibliotek nyinvigdes efter om- och tillbyggnad. Där har barn och unga varit delaktiga i utformningen.

Inom målområde attraktivitet genomförde Kristianstads badrike, efter sitt första helår, en brukarundersökning som visade att besökare tycker att personalen

är professionell, synlig, håller ordning och reda och framförallt har ett trevligt bemötande. Fokus har lagts på innehåll, bemötande, marknadsföring och besöksanalys. Sedan öppningen hösten 2022 har samhället präglats av ekonomisk oro och utmaningar, vilket påverkat besökstal och intäkter.

#### MEDARBETARE

Förvaltningens nya organisation med tre avdelningar och kansli implementerades under året med rutiner och dialog samt nya kommunikationsvägar, där centraliseringen av kommunikatörerna var en viktig pusselbit.

Frisktalet 59 procent för korttidsfrånvaro påvisade en fortsatt svag återhämtning sedan pandemin. Sjukfrånvaron landade på 12,1 dagar per anställd.

#### EKONOMI

##### Driftanalys

Resultatet blev ett underskott om 8,7 miljoner kronor mot budget utifrån ej uppnått intäktskrav på 7,9 miljoner kronor för Kristianstads badrike samt underskott i budget för friluftsbaden med 0,9 miljoner kronor. Övriga verksamheter genererade totalt 0,1 miljoner kronor i överskott, främst genom goda intäkter för Kristianstads teater. Detta trots underskott för bokbussen och för Kulturhuset Barbackas personalbudget.

#### Investeringsanalys

Investeringsbudgetens överskott på 6,4 miljoner kronor inklusive ombudgetering, beror på projekt som slutförs först 2024. 1 procent-regeln för konst med ombudgetering 1,5 miljoner kronor beror på flerårsprocesser.

#### Framtiden

Kultur- och fritidsverksamheten är ett fundament för social hållbarhet, demokratiproceser, inkludering och delaktighet, där barnkonventionen är en given utgångspunkt. Föreningslivets förutsättningar och utmaningar är fortsatt en nyckelfråga. Kultur- och fritidsnämndens budget har sammantaget ett högt intäktskrav, där Kristianstads badrikes intäkter är centrala för en budget i balans. 2024 ska en ny kultur- och fritidspolitisk strategi för åren 2025-2031 arbetas fram. Resurser och prioriteringar är viktiga framtidsfrågor.

Kultur- och fritidsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	43,8	32,2
Kostnader	-309,6	-274,4
<b>Årets resultat</b>	<b>-265,8</b>	<b>-242,2</b>
Budget	257,1	243,4
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>-8,7</b>	<b>1,2</b>
<b>Investering</b>	<b>6,4</b>	<b>6,9</b>
Antal årsarbetare	113,5	100,8
Personalkostnadsandel	27 %	26 %

## Kultur- och fritidsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Ett brett deltagande i kultur- och fritidslivet</i>	Antal utlån Fritidsbanken	2 000	3 249	Uppnås
		Antal deltagare After school	1 100	1 270	Uppnås
		Unika deltagare sommarlovsaktiviteter av totala målgruppen	30 %	27,2 %	Uppnås ej
		Andel elever som deltar i Kulturnyckeln av totala målgruppen	75 %	75 %	Uppnås
Arbetsmarknad	<i>Bidra till en inkluderande arbetsmarknad</i>	Nöjda feriearbetare	3,5	4,3	Uppnås
		Handha platser för arbetsmarknadspolitiska åtgärder	2 %	6,7 %	Uppnås
Utbildning	<i>Bidra till god förmåga att kunna leva och verka i samhället</i>	Simkunnighet årskurs 5	90 %	93 %	Uppnås
Trygghet	<i>Bidra till trygga mötesplatser</i>	Totala öppettimmar fritidsgårdar, fredagskvällar, helger och lov	3 500	4 193	Uppnås
		Totala antal öppettimmar bibliotek, bemannat och meröppet	0	15 206	Uppnås
Attraktivitet	<i>Ett rikt, brett och tillgängligt kultur- och fritidsliv</i>	Publikmängd arrangemang	292 500	244 842	Uppnås ej
		Besökstal kultur- och fritidsanläggningar	1 500 000	1 266 877	Uppnås ej
		Ranking friluftskommun, topp 5	5	12	Uppnås ej
		Antal aktiva meröppet användare	150	194	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter	<i>Säkerställd kompetensförsörjning i alla verksamheter</i>	Personalomsättning	15 %	7,6 %	Uppnås
		Sjukfrånvaro	14	12,1	Uppnås
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare</i>	Frisktal	70 %	59 %	Uppnås ej
Effektivt arbetssätt	<i>Effektivt arbetssätt</i>	Förvaltningsövergripande kompetensutveckling	80 %	80 %	Uppnås

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret</i>	Resultat driftbudget	0 %	-3 %	Uppnås ej



# Planering och samhällsbyggande

## Uppdrag

Byggnadsnämnden innehar det politiska ansvaret för plan- och byggfrågor, mätverksamhet, kartframställning och geografisk information inom kommunen. Dessutom har nämnden ansvar för den kommunala lantmäterimyndigheten. Byggnadsnämnden har ansvar för samarbetet med kommunala organ, samhällsorgan, myndigheter, enskilda och intressegrupper inom sitt område. Uppdraget omfattar även främjande av god byggnadskultur och estetiskt tilltalande miljö. Nämnden följer kommunens utveckling, tar initiativ inom planering och byggande samt ger råd och upplysningar.

## Årets händelser

### PROJEKTAVSLUT

Under året har förvaltningen på nämndens uppdrag arbetat med och avslutat flera viktiga projekt; Tätorternas vardagsrum, Digital samhällsbyggnadsprocess Kristianstad samt Levande stadskärna. Projekt som bidrar positivt till kommunens stadsutveckling och medborgarnas livsmiljö.

### DIGITAL UTVECKLING

Kommunens interna karta (iKarta) har framgångsrikt lanserats, baserad på tekniskt samarbete med andra kommuner. Det har även skett en omfattande genomgång av avdelningarnas innehåll

på kommunens webbplats. Den genomfördes i samband med övergången till en ny teknisk plattform för websidan. Förvaltningen har dessutom fortsatt utveckla verksamhetsstödet "Visuell styrning" under året, vilket effektiviserar beredningen av ärenden inför nämnd.

### TID FÖR TILLSYN

Vid slutet av året hade bygglovsavdelningen arbetat i kapp den ärendekö avseende lov- och anmälningsärenden, som bildats av en längre tid av ovanligt högt ärendeinflöde. Verksamheten har under året fokuserat på att ytterligare snabba på uppstarten av inkommande ärenden. Utöver kortare uppstartstider, har tillsynsarbete påbörjats, bland annat

genom en omfattande tillsynskampanj om strandskydd kring Råbelövssjön.

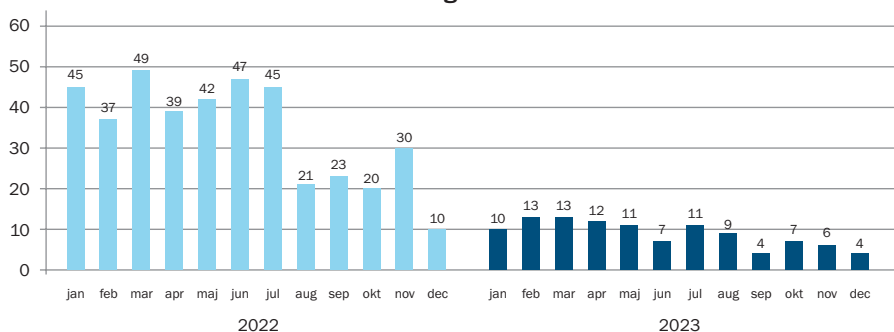
### NY ÖVERSIKTSPLAN

Inom den strategiska planeringen har planavdelningen tagit fram en planeringsstrategi som antogs av kommunfullmäktige hösten 2023. Avdelningen har också påbörjat arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan och tagit fram förslag till ändring av översiktsplanen för Åhus.

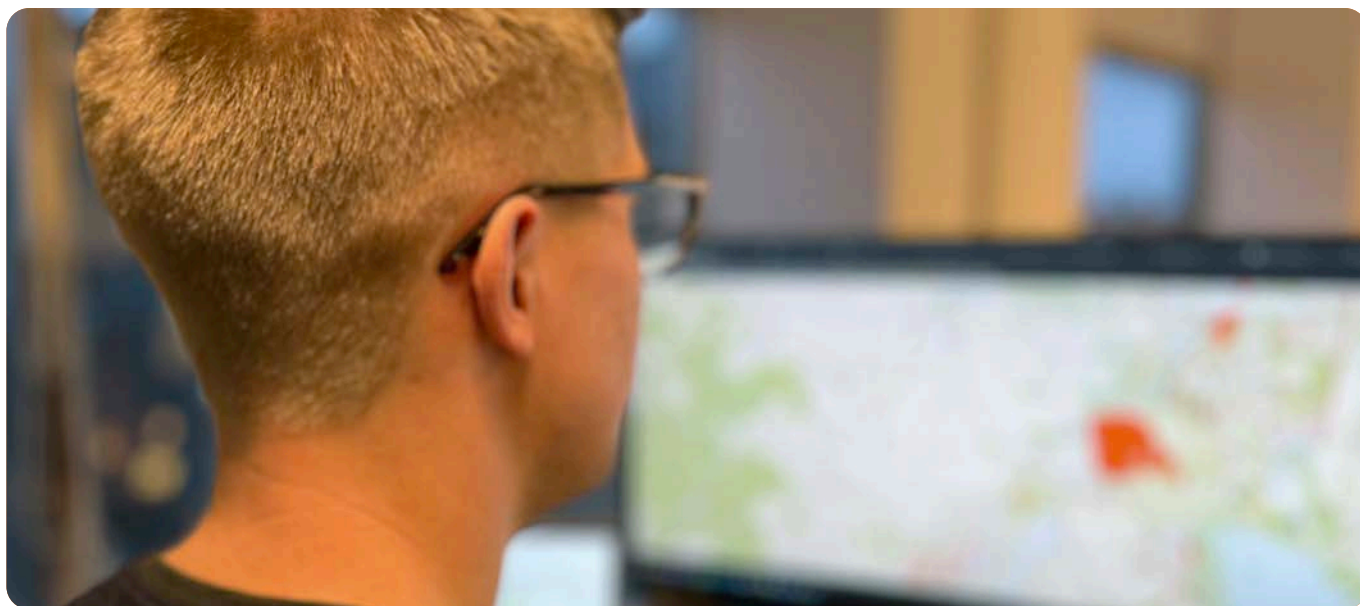
### OMORGANISATION

Analys- och utvecklingsavdelningen bildades med personal från staben och GIS-och digitaliseringsavdelningen. Den nya avdelningen har som syfte till att stödja i förvaltnings- och kommunövergripande frågor.

Fördelningstid







## Måluppfyllelse

### STRATEGISK FÄRDPLAN

Nämnden har inom sitt verksamhetsområde prioriterat målområdena hållbarhet, trygghet och attraktivitet. Inom hållbarhet har fokus varit på att stärka hållbarhetsarbetet inom miljö- och samhällsbyggnadsprocessen. Inom trygghet innebär det att öka förståelsen för miljö- och samhällsbyggnadsprocessen samt stärka tilliten till myndighetsutövningen. Arbetet syftar till att skapa förutsättningar för invånare, näringsliv och organisationer att växa och utvecklas.

I arbetet med detalj- och översiktsplaner ingår ständiga avvägningar med koppling till hållbarhet, attraktivitet och trygghet. Särskilda insatser har gjorts för att hitta en metod för balansering och förstärkning av grönblå värden i planprocessen. Inom målområdet attraktivitet inleddes visionsprojektet Tätorternas vardagsrum, vars syfte är att visa hur fyra platser i tätorter med olika förutsättningar kan skapa attraktiva livsmiljöer. Även projektet Levande stadskärna inleddes, som ska ge förutsättningar att skapa en attraktiv innerstad.

Under året har förvaltningen på uppdrag av nämnden arbetat med att stärka tilliten till myndighetsutövningen och skapa bättre förutsättningar för invånare vid beställning av tjänster och vid tillståndsprocesser. Detta har skett genom informationsmaterial, enkäter, nytt utformande av verksamhetssidorna

på webbplatsen samt genom att delta på Hus och Hem-mässan.

Flera medarbetare på förvaltningen har påbörjat en utbildning kallad "Svåra och utmanande möten" för att öka kunskapen och tryggheten i att hantera svåra och utmanande möten och samtal i yrkesutövningen

För att skapa förutsättningar för invånare och organisationer att växa och utvecklas, samt stärka tilliten för myndighetsutövningen, startades projektet Digital samhällsbyggnadsprocess Kristianstad. I projektet arbetas det med kvalitetssäkring av fastighetsgränser, utveckling av synpunktskarta för att öka dialogen med medborgarna, samt vidareutveckling av kommunens interna karta (iKarta) för att göra informationen mer tillgänglig.

### MEDARBETARE

Nämnden fokuserar strategiskt på att rekrytera och behålla kompetent personal, främja utveckling och identifiera karriärvägar. En digital introduktion har nyligen slutförts som en del av detta arbete.

### EKONOMI

#### Driftanalys

Årets resultat är minus 28,5 miljoner kronor, vilket är ett underskott mot budget om 2,5 miljoner kronor. Underskottet beror på intäktsbortfall inom bygglov samt kart- och mätverksamheten där antalet inkomna ärenden blev lägre än budgeterat. Till viss del har de lägre intäkterna balanserats av lägre kostnader genom vakanshållning av tjänster

och generell återhållsamhet gällande förvaltningens övriga kostnader.

### Investeringsanalys

Årets investeringskostnader visar ett överskott om 0,8 miljoner kronor mot budget på grund av att planerad upphandling av mätbil inte kunde fullföljas.

## Framtiden

Baserat på nuvarande ekonomiska läge och övergripande mål har tre prioriterade områden identifierats: administrativ effektivisering, digitalisering och en hållbar samhällsbyggnadsprocess. Nämndens verksamheter är konjunkturkänsliga och påverkar i högsta grad intäkterna. Drygt 58 procent av byggnadsnämndens budget intäktsfinansieras och påverkas av byggkonjunkturen. Under 2024 kommer nämnden att fortsätta bevaka konjunkturen. Det finns ett behov av att kunna möta efterfrågan med full personalkapacitet när det vänder upp igen, vilket är nödvändigt för en positiv näringslivsutveckling i kommunen.

Byggnadsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	30,0	29,4
Kostnader	-58,5	-54,2
<b>Årets resultat</b>	<b>-28,5</b>	<b>-24,8</b>
Budget	26,0	22,5
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>-2,5</b>	<b>-2,3</b>
<b>Investering</b>	<b>0,7</b>	<b>2,3</b>
Antal årsarbetare	67,1	69,4
Personalkostnadsandel	80,5 %	81,3 %

## Byggnadsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Stärka hållbarhetsarbetet inom miljö- och samhällsbyggnadsprocessen</i>	Framtagen strategi för kommunal vattenplanering	Utfört	Utfört	Uppnås
		Utreda hur vi kan utveckla användningen av synpunktskarta och medborgardialog	Utfört	Utfört	Uppnås
Trygghet	<i>Stärka tilliten till myndighetsutövningen</i>	Utreda förutsättningarna att genom interna kartanta del av data ifrån förvaltningens olika verksamhetssystem	Utfört	Utfört	Uppnås
		Stärkt bild av oss utåt genom aktiviteter och insatser	Utfört	Utfört	Uppnås
Attraktivitet	<i>Skapa förutsättningar för invånare, näringsliv och organisationer att växa och utvecklas</i>	Översyn av webbplats för att förbättra användarvänligheten	Utfört	Utfört	Uppnås
		Projektet Digital samhällsbyggnad slutrapporterat	Utfört	Utfört	Uppnås
		Hitta verktyg och modell för utvärdering och uppföljning av planprocesser.	Utfört	Utfört	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare med stolta, nöjda och engagerade medarbetare</i>	Utreda hur förvaltningen ska arbeta för att medarbetare ska kunna göra karriär tre olika spår (linjär, utvidgande och expert)	Utfört	Ej utfört	Uppnås ej

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Optimerad resursanvändning</i>	Införande och påbörjad användning av nya beslutsstöd	Utfört	Utfört	Uppnås
		Framtaget processtöd för att utveckla rutiner	Utfört	Utfört	Uppnås



## Miljö och hälsa

### Uppdrag

Miljö- och hälsoskydds nämnden har det politiska ansvaret för kommunens miljö- och hälsoskyddsarbete med fokus på hållbar samhällsutveckling. Verksamhetsområden inkluderar livsmedel, serveringstillstånd, miljö- och hälsoskydd, naturvård, miljöövervakning samt gemensamma stödfunktioner. Nämnden utför prövning och tillsyn av verksamheter enligt rådande lagar, hanterar strategiska miljö- och naturvårdsfrågor, samt samarbetar med andra kommunala organ och företag inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

### Årets händelser

Det finns en tydlig tendens att den nationella styrningen ökar avseende prioriteringar i myndighetsutövningen. Det är möjligen en naturlig följd av att beslut inom miljö- och livsmedelslagstiftningen i allt högre grad fattas på EU-nivå. Det tydligaste exemplet under året har varit införandet av ett nytt riskklassningssystem inom livsmedel tillsammans med krav på efterhandsdebitering. Arbetet med omklassning av de 850 registrerade livsmedelsverksamheterna har närmast dominerat miljö- och hälsoskyddsåret 2023.

Ett annat exempel är den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken, som tydligare fastställer de lagstadgade prioriteringarna inom områden som rör miljö- och hälsoskydd på lokal nivå under de kommande åren.

Det administrativa arbetet har ökat till följd av krav på större informations säkerhet, mer utvecklad service och rapporteringsskyldigheter till statliga verk.

Lågkonjunkturen märks genom en minskad mängd inkommande ärenden om nya och ändrade verksamheter. Trenden är tydlig inom livsmedel, industri, hälsoskydd och mark samt massor, vilket har påverkat intäkterna negativt



och i viss mån andelen tid som läggs på inkommande ärenden. Hittills har den minskande delen debiterbara ärenden i stort kompenseras av skattefinansierade ärenden, exempelvis förfrågningar.

## Måluppfyllelse

### STRATEGISK FÄRDPLAN

Inom målområdet hållbarhet hade miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2023 som mål att stärka hållbarhetsarbetet inom miljö- och samhällsbyggnadsprocessen. Detta gjordes genom att ta fram en strategi för kommunal vattenplanering. Strategin är förankrad och ett fortsatt planeringsarbete för en kommunal vattenplan är i full gång inför 2024.

Inom trygghetsområdet hade miljö- och hälsoskyddsnämnden som mål att stärka tilliten till myndighetsutövningen. För att uppnå detta har möjligheterna utforskats att genom den interna kartan iKarta samla in data från olika verksamhetssystem och därmed kunna ge en bättre helhetsbild och information till sökande eller verksamheter. Vidare har olika aktiviteter och insatser genomförts för att stärka bilden utåt. Dessa åtgärder syftar till att öka öppenheten och förtroendet för nämndens arbete både internt och externt. Dessutom har förebyggande

kommunikationsarbete genomförts, till exempel information till verksamheter inför förändringar inom livsmedelsområdet, informationsspridning på event för medborgare och genom utveckling av webbplatsen. De större kommunikationsinsatser som planerats, har dock inte hunnits med på grund av vakant kommunikatörstjänst under större delen av året liksom hög arbetsbelastning i verksamheten.

Inom målområdet attraktivitet har miljö- och hälsoskyddsnämnden haft som mål att skapa förutsättningar för invånare, näringsliv och organisationer att växa och utvecklas. Som ett led i detta gjordes en översyn av webbplatsen för att förbättra användarvänligheten för medborgare och kunder.

### MEDARBETARE

Nämnden fokuserar strategiskt på att rekrytera och behålla kompetent personal, främja utveckling och identifiera karriärvägar. En digital introduktion har nyligen slutförts som en del av detta arbete.

### EKONOMI

#### Driftanalys

Årets resultat är minus 14,1 miljoner kronor, vilket är ett överskott mot budget om drygt 0,4 miljoner kronor. Under

året blev intäkterna lägre än budgeterat vilket till största del beror på en viss nedgång i inkommande ärenden till följd av rådande lågkonjunktur. Generellt lägre kostnader inom flera områden samt vakanta tjänster inom staben resulterade att intäktsbortfallet kunde täckas helt och årets resultat blev positivt.

## Framtiden

Baserat på förvaltningens nuvarande ekonomiska läge och övergripande mål har tre prioriterade områden identifierats: administrativ effektivisering, digitalisering och en hållbar samhällsbyggnadsprocess. Det nya riskklassnings-systemet inom livsmedel behöver även följas, då det finns viss osäkerhet kring resursbehov och intäkter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Intäkter	10,7	9,8
Kostnader	-24,8	-22,8
<b>Årets resultat</b>	<b>-14,1</b>	<b>-13,0</b>
Budget	14,5	13,1
<b>Driftbudgetavvikelse</b>	<b>0,4</b>	<b>0,1</b>
<b>Investering</b>	<b>0,0</b>	<b>0,5</b>
Antal årsarbetare	30,0	28,3
Personalkostnadsandel	85,7 %	85,2 %

## Miljö- och hälsoskyddsnämndens styrkort 2023

STRATEGISK FÄRDPLAN					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Hållbarhet	<i>Stärka hållbarhetsarbetet inom miljö- och samhällsbyggnadsprocessen</i>	Framtagen strategi för kommunal vattenplanering	Utfört	Utfört	Uppnås
Trygghet	<i>Stärka tilliten till myndighetsutövningen</i>	Utreda förutsättningarna att genom interna kartan ta del av data ifrån förvaltningens olika verksamhetssystem	Utfört	Utfört	Uppnås
		Stärkt bild av oss utåt genom aktiviteter och insatser	Utfört	Utfört	Uppnås
Attraktivitet	<i>Skapa förutsättningar för invånare, näringsliv och organisationer att växa och utvecklas</i>	Översyn av webben för att förbättra användarvänligheten för medborgare och kunder	Utfört	Utfört	Uppnås

MEDARBETARMÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare	<i>Attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare</i>	Utreda hur förvaltningen ska arbeta för att medarbetare ska kunna göra karriär tre olika spår (linjär, utvidgande och expert)	Utfört	Ej utfört	Uppnås ej

EKONOMISKA MÅL					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomisk kontroll under verksamhetsåret	<i>Optimerad resursanvändning</i>	Införande och påbörjad användning av nya beslutsstöd	Utfört	Utfört	Uppnås
		Framtaget processtöd för att utveckla rutiner	Utfört	Utfört	Uppnås

GRUNDUPPDRAG					
MÅLOMRÅDE	RESULTATMÅL	RESULTATMÅTT	MÅLVÄRDE	UTFALL	MÅLUPPFYLLELSE
Grunduppdrag	<i>Genomföra grunduppdraget enligt verksamhetsplan och i riktning mot nationella mål</i>	Genomförd planerad tillsyn, kontroll och inventering till minst 90%	90 %	90 %	Uppnås
		Implementerad kemikalieplan	Utfört	Utfört	Uppnås
		Färdigställd naturvårdsplan och påbörjat genomförande	Utfört	Utfört	Uppnås



## Uppdrag

AB Kristianstadsbyggen (ABK) är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag vars uppgift är att bygga och förvalta hyresbostäder för alla boendegrupper. Målet är att erbjuda hyresgästerna ett tryggt och trivsamt boende med god service till en rimlig hyra. ABK äger och förvaltar 9 273 bostäder i kommunen och är ett av Sveriges 20 största kommunala bostadsbolag. ABK förvaltar även 229 kommersiella lokaler, vilka främst är belägna i centrala Kristianstad. ABK är moderbolag i en koncern som omfattar sex helägda dotterbolag, AB Allön som förvaltar vård- och omsorgsboende i Kristianstads kommun, Specialfastigheter i Kristianstad AB som förvaltar fastigheter för kommunal verksamhet, C4 Parkerings AB som förvaltar fastigheter för parkeringsrörelse och C4 Kabel TV AB som är vilande. I december 2023 bildades två nya dotterbolag, Galleria Boulevard AB och Boulevardfastigheter AB. Galleria Boulevard AB och Boulevardfastigheter AB har som verksamhet att inom Kristianstads kommun förvärva och förvalta fastigheter för kommersiella ändamål.

## Årets händelser

ABK:s verksamhet har påverkats av effekterna av hög inflation, höjda räntor och energikris. Översyn av arbetsätt och effektiviseringar har genomförts för att möta kostnadsökningarna. Omvandlingen av Östermalms Park till ett modernt bostadsområde med 300 bostäder fortgick. I Tollarp och Åhus färdigställdes 12 respektive 32 bostäder. Arbetet med översyn och ombyggnation av Gamlegårdens centrum och fritidsgård har fortsatt. Som ett led i att öka attraktiviteten i stadskärnan renoverades och byggdes kommersiella lokaler om.

AB Allön färdigställde under året

nyproduktionen av gruppboendet Hagtornen 2 i Åhus, som efter inflyttningen i april bedrivs i kommunens regi. Nyproduktion av ett vård- och omsorgsboende i Tollarp fortgick. Boendet i Tollarp kommer att förhyras av Kristianstads kommun och inflyttning sker under andra halvåret 2024.

Specialfastigheter i Kristianstad AB tecknade i december ett avtal om förvärv av fastigheten Kristianstad Domus 2. Fastigheten överläts därefter, innan årsskiftet, till det nybildade dotterbolaget Galleria Boulevard AB.

ABK bildade i december bolagen Galleria Boulevard AB och Boulevardfastigheter AB efter beslut i kommunfullmäktige i Kristianstads kommun. Bolagen bildades med syfte att förvärva fastigheterna Kristianstad Domus 2 som omfattar galleria och parkeringshus i centrala Kristianstad och Kristianstad Domus 4. Galleria Boulevard AB tillträdde fastigheten Kristianstad Domus 2 den 2 januari 2024. Båda bolagen har förlängt räkenskapsår och första årsbokslutet upprättas 31 december 2024.

## Måloppfyllelse

ABK:s resultat efter finansiella poster uppgick till 20,5 miljoner kronor, vilket översteg budget med 5 miljoner kronor. Enligt gällande ägardirektiv finns ett avkastningskrav på 4 procent, detta krav uppfylls inte för 2023. Hyresjusteringen som gjordes 2023 för bostäder har inte täckt ökade kostnader avseende el, värme, vatten och räntor. Goda arbetsinsatser av personalen, god uthyrningsgrad för bostäder och lokaler bidrog dock till att förbättra resultatet. Bolaget har haft ett aktivt förebyggande hälsoarbete för personalen och gemensamma aktiviteter som gav nöjda medarbetare med hög frisknärvaro.

Verksamheten har genomsträvs av

hållbarhetsperspektivet och ett fortsatt arbete med att ta fram prioriterade relevanta hållbarhetsmål. ABK är en viktig samhällsaktör med ansvar för bostads-sociala frågor såsom trygghet, trivsel och integration samt för bostadsförsörjning och stadsutveckling som kommer kommunen och medborgarna till godo. Under året tillförde bolaget nya bostäder och renoverade samt färdigställde nya publika ytor för gemenskap och rekreation. ABK satsade även på att utveckla stadskärnan och dess attraktivitet genom hållbara renoveringar och attraktiva kommersiella lokaler.

## Framtiden

ABK kommer fortsatt att arbeta för nöjda hyresgäster och en positiv utveckling inom flera områden i Kristianstads kommun. Bolagets ambition är att aktivt delta i utvecklingen och att vara en viktig samhällsaktör med allmännyttigt ansvar för bostadssociala frågor som trygghet, trivsel och integration, samt för bostadsförsörjning och stadsutveckling som kommer hela kommunen och dess medborgare till godo. Galleria Boulevard ABs förvärv av Kristianstad Domus 2 förväntas bidra ytterligare till utvecklingen av stadskärnan. Bolaget vill bidra till en positiv utveckling i Kristianstads kommun och värnar om att kommunen ska fortsätta att växa. ABK:s personal är en mycket viktig resurs för bolagets framtida utveckling.

AB Kristianstadsbyggen (koncernen)		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	876,6	842,5
Resultat efter fin. poster	24,6	33,7
Soliditet %	15,7 %	16,3 %
Nettoinvesteringar	573,4	379,5
Antal anställda	235	234



## Uppdrag

C4 Energi säkerställer hållbar energi- och effektförsörjning i Kristianstads kommun och arbetar ständigt för att leverera samhällsnyttiga produkter och tjänster till både privatpersoner och företag. Målet är att skapa en hållbar utveckling som gynnar samhället och de som bor och verkar i Kristianstad.

Bolaget ska bidra till kommunens tillväxt och attraktionskraft samt vara hållbart när det gäller miljö, personal, sociala förhållanden och ekonomi.

C4 Energis affärsmodell har fokus på kundernas nuvarande och framtida behov av el, fjärrvärme, fjärrkyla, biogas och fibernät. Bolaget erbjuder även bland annat tjänster och lösningar för solceller, elbilsladdning och energieffektivisering.

De vinster som C4 Energis verksamheter genererar återinvesteras i utveckling av koncernens verksamheter. Detta inkluderar bland annat utveckling av stabil infrastruktur i samhället. Vinsterna går också tillbaka till kommuninvånarna i form årliga koncernbidrag till Kristianstads kommun samt stöd till föreningsliv och ungdom genom sponsring.

## Årets händelser

Under 2023 slog konsekvenserna av Ukrainakriget igenom fullt ut på bio-bränslemarknaden. Ökad efterfrågan i kombination med minskat utbud ledde till en bristmarknad och priserna steg kraftigt. För att ta höjd för kostnadsökningen skulle C4 Energis pris till kund behövs höjas med 35 – 40 procent. C4 Energi valde att täcka ungefär halva kostnaden och ändå blev det en historiskt hög höjning på 15 procent. Trots prisjusteringar förblir fjärrvärme ett hållbart och konkurrenskraftigt alternativ för uppvärmning.

C4 Energi har under 2023 ökat antalet

elhandelskunder med 858 avtal. Solcellsinstallationer har under året genomförts i hög takt.

Under 2023 har vi sett en väldigt kraftig utveckling av nya och tidigare etableringar och efterfrågan på el ökar i vårt område. Utvecklingen är mycket positiv för Kristianstads kommun men innebär också en stor utmaning eftersom effektsituationen är ansträngd.

Fibernätet når nu nästan 99 procent av hushållen. Projektet Smart VA avslutades i början av 2023 och arbetet med Smart VA 2.0 har fortsatt under året. Ambitionen med projektet är att arbeta förebyggande med kommunens vatten- och avloppssystem för att kunna planera kommande underhållsarbeten.

På biogasanläggningen i Karpalund producerades 54 GWh biogas, varav 42 GWh såldes som fordonsgas och 7 GWh levererades via gasledning till HKScan för att ersätta fossil gasol vid ångproduktion. Biogas är viktigt för det lokala kretsloppet men även för att motverka effektbristen. En snabb elektrifiering av busstrafiken riskerar att förvärra läget.

Den 31 december överläts fiberverksamheten inklusive tillhörande fastighet samt personal, avtal och andra tillgångar från C4 Elnät AB till C4 Energi AB. Detta i enlighet med ändring av ellagen (1997:857) som innebär ett förbud för elnätsföretag att bedriva annan verksamhet än elnätsdistribution.

C4 Energi förvärvade i december, 50 procent av andelarna i det nybildade företaget Effektbolaget i Kristianstad 4 AB.

## Måloppfyllelse

C4 Energi bidrar med förnybar energi och insatser för energibesparing, vilket är avgörande för att uppnå klimatmålen. Indirekt bidrar också C4 Energi till övriga koncernövergripande mål.

C4 Energi styrs också av Kristianstads kommuns klimat- och miljöplan, som ska bidra till minskad miljö- och klimatpåverkan och säkrad energiförsörjning. Kommunen har bland annat målet om en fossilbränslefri fordonsflotta, där vår leverans av biogas och el är viktigt. Bland åtgärderna i planen nämns också främjande av fjärr- och kraftvärme för värmeproduktion samt främjande av sol- och bioenergi för elproduktion från förnybara källor. Ett mål är att de kommunala solenergianläggningarnas samlade effekt ska uppgå till minst 5 MW år 2025. I detta spelar C4 Energi en viktig roll.

C4 Energis mål baseras på tre perspektiv, ökat kundfokus, generera pengar för investeringar samt fokus på att våra medarbetare trivs, utvecklas och presterar.

## Framtiden

Utvecklingen inom nya produkter och tjänster i branschen går fort. Marknaden ser också nya kundbeteenden med tydligare besparing och planering av sin förbrukning. Ökad elektrifiering medför att energi- och effektförsörjning blir avgörande för tillväxten i kommunen. Rådande effektbrist kräver ökade investeringar i solceller, batterilagring och effektstyrning. Samtidigt ska det skapas förutsättningar för att utveckla och göra innovativa förflyttningar inom bastjänsterna såsom fjärrvärme- och elproduktion. Framtida utveckling kommer att präglas av innovation, kundfokus och samverkan.

C4 Energi AB (koncernen)		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	822,0	807,0
Resultat efter fin. poster	149,9	76,3
Soliditet %	48,7 %	46,6 %
Nettoinvesteringar	191,4	198,3
Antal anställda	114	101



## Uppdrag

Kristianstads Renhållnings AB har som huvuduppdrag att på ett effektivt sätt samla in och omhänderta kommuninvånarnas kommunala avfall med fokus på bästa service, miljö- och kundnytta.

## Årets händelser

Under 2023 har Renhållningen fortsatt att utveckla verksamheten på olika sätt för att vara en aktör som leder vägen inom avfallshantering. Året inleddes med att bolaget deltog i hållbarhetsarbetet för handbolls-VM i Kristianstad. Detta i samverkan med andra aktörer i kommunen.

Ett annat samverkansprojekt är Matraddarna. Den ekonomiska tid vi lever i har lett till lågt inflöde av mat, men trots det har Matraddarna kunnat hålla öppet två gånger i veckan varannan vecka under året, med uppehåll under sommaren.

På maskinsidan har bolaget investerat i en ny eldriven lastbil. 1,4 miljoner tömningar har gjorts under året. Avfallsmängderna ligger kvar på ungefär samma nivåer som tidigare. Det som sticker ut är en minskning av tidningspapper som gått från 1 962 ton till 1 237 ton på bara två år. Insamlat matavfall minskar också, vilket går hand i hand med den ekonomiska utvecklingen vi ser i hela Sverige.

För att öka servicen till kommuninvånarna ändrade Renhållningen återvinningscentralernas öppettider under våren. Nu öppnar de flesta centralerna redan klockan 09.00 på morgonen. Även öppettider under storhelger utökades. Ändringen har tagits emot positivt från besökarna.

2023 var ett jubileumsår för Renhållningen som fyllde 130 år. Det firades med kalas för kommunens invånare på Returum. Många besökare var på plats denna soliga dag i maj och fick möjlighet att se

Returum från sin allra bästa sida. Kort därefter tillkännagavs också att Kristianstads kommun behåller sin tredjeplats i Avfall Sveriges tävling, Årets avfallskommun.

Inom miljöpedagogiken har boken Mika & Humlan delats ut till alla kommunens förskoleklasser och femteklassarna har erbjudits studiebesök med workshop på Returum. Hela 3 400 personer har Renhållningen nått genom miljöpedagogiska aktiviteter under året. Under Framtidsveckan arrangerade bolaget en återvinningsshow med Sopkommissionen för kommunens förskolor och lågstadielklasser i Tivoliparken. I slutet av juni var det full fart på Returum när Renhållningen tog emot cirka 450 barn och ungdomar från C4-lägre som fick tävla sig till kunskap kring avfall och sopsortering.

Utöver det här, har stort fokus legat på att förbereda inför den nya lagstiftningen kring fastighetsnära insamling av förpackningar och övertagandet av återvinningsstationer som trätt i kraft vid årsskiftet 2023/2024.

## Måluppfyllelse

Utifrån bolagets värdegrunder, Alla tillsammans, framåtanda och kundfokus, har bolaget arbetat med delaktighet, engagemang och ansvarstagande med sina medarbetare för att fortsatt vara en attraktiv och modern arbetsgivare. Ekonomin har fortsatt planerats långsiktigt och kostnader har löpande setts över. Bolaget har under året haft fortsatt ökade kostnader och redovisade ett negativt resultat på 3,8 miljoner kronor efter finansiella poster. Under 2023 var investeringsvolymen cirka 20 miljoner kronor.

## Framtiden

För att kunna leda vägen inom avfallshandling pågår en ständig utveckling i bolaget. Med utbildning och miljöpedagogik som grundstomme vill bolaget inspirera och engagera för att nå en mer hållbar utveckling. Som ett led i detta förbereder Renhållningen vidare för utbyggnad av Returum. Fokus är att utveckla verksamheten utifrån lagstiftningen som styr mot ökad återvinning, återanvändning och förebyggande av avfall.

Stort fokus 2024 kommer att ligga på förpackningsinsamlingen. Från och med 1 januari 2024 gäller kommunalt insamlingsansvar genom fastighetsnära insamling av hushållens förpackningsavfall. Här i Kristianstad finns ett visst försprång då fyrfack och väl utbyggd insamling för lägenheter redan införts. Förändringen innebär också att kommunerna övertar ansvaret för alla återvinningsstationerna från och med 1 januari 2024.

Enligt den nya lagstiftningen ska kommunerna till den 1 januari 2026, även ha ordnat separat insamling av förpackningar på torg, i parker samt andra populära platser där kommunen har renhållningsansvar. Från och med 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar från verksamheter, som är samlokaliserade med hushåll och som anmält att man vill ha kommunal insamling, ha ordnats. Dessutom ska lättillgängliga samlingsplatser för skrymmande förpackningar, liksom återvinningsstationer som finns idag, ordnas.

Renhållningen Kristianstad		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	140,9	129,0
Resultat efter fin. poster	-3,8	0,0
Soliditet %	3,5 %	4,7 %
Nettoinvesteringar	18,6	8,9
Antal anställda	83	81





## Uppdrag

Åhus Hamn & Stuveri AB är ett hamnbolag med delat ägarskap mellan Kristianstads kommun, 54 procent och Åhus Stuveriintressenter AB, 46 procent. Företaget ska direkt eller indirekt genom dotterföretag eller intresseföretag äga och förvalta byggnader, anläggningar och andra anordningar i Åhus hamn, förvalta vattenområden samt bedriva hamnverksamhet vari ingår stuveri, godshantering, mäkleri- och speditjonsverksamhet samt därmed förenlig verksamhet.

## Årets händelser

2023 har varit ett ekonomiskt utmanande år för bolaget av flera anledningar. En stor påverkande faktor är den underhållsmuddring som genomfördes i slutet av 2022 och början av 2023. Underhållsmuddringen genomförs var 4 till 5 år och har under året belastat bolagets resultat med 3,2 miljoner kronor. Energipriserna har varit fortsatt höga och förmågan att ta ut dessa kostnadsökningar mot kund har varit viktiga. Under året har företaget erhållit energikompensation från staten för de ökade energikostnaderna. Den höga inflationen under året har påverkat godsvolymer negativt samtidigt som 2023 även var ett år där stora delar av skörden, som vi är beroende av volymmässigt, gick förlorat på grund av ogynnsamma väderförhållanden.

Under juni månad tillträdde en ny verkställande direktör för Åhus Hamn AB och dotterbolaget Lindéns. Under hösten har en omorganisering genomförts, bland annat för att höja kundens betydelse och att organisationen ska arbeta mer teambaserat.

Hamnbolaget har under året lyckats attrahera containerrederiet MSC att anlöpa med egna fartyg. Detta ökar

Åhus Hamns konkurrensförmåga inom segmentet och ger kunderna större möjligheter att importera och exportera sina varor i container. Hamnbolaget har även ökat sina marknadsandelar inom skogsprodukter med ett par tillkommande kunder.

Under året har bolaget ställt ut en kapitaltäckningsgaranti till det helägda dotterbolaget G. Lindéns, Fritz Nilssons Efr. AB med löptid till och med årsstämman 2028. Detta med anledning av att förstärka dotterbolagets betalningsförmåga till Tullverket.

Under hösten har ett stort projekt kopplat till dagvattenrening påbörjats. Med denna investering kommer bolaget ha möjlighet att ta hand om och rena mycket utav det regnvatten som idag släpps direkt ut i hamnbassängen. Detta projekt är ett steg i hamnens utveckling av miljöarbetet och för att upprätthålla vårt verksamhetstillstånd. Projektet beräknas vara i drift under slutet av 2024.

Styrelsen har beslutat att Åhus Hamn ska göra en behovsanalys inom sin kundstock kring en eventuell utbyggnad av hamnen. Detta för att utreda kundernas framtida behov vad gäller bland annat kajlängd och vattendjup.

## Måluppfyllelse

Bulksegmentet har minskat under året inom den befintliga kundstocken men samtidigt ökat inom skogsprodukter, vilket medför att tonnaget inom bulksegmentet har likvärdiga volymer totalt mot tidigare år. Även inom containersegmentet har bolaget likvärdiga volymer mot tidigare år.

Bolagets verksamhet ska bedrivas med inriktning att uppnå en god ekonomisk avkastning.

Under 2023 uppnådde bolaget 4,4 procent i avkastning, beräknad som avkastning på eget kapital. Enligt ägar-

direktivet bör avkastningsmålet årligen uppgå till minst 7 procent.

Bolaget skall över tid upprätthålla en soliditet på minst 20 procent och för år 2023 blev resultatet 37,7 procent. Bolagets energiförbrukning har minskat med 4,1 procent sedan 2021.

## Framtiden

Det fortsatt låga konsumtionsläget samt ränteutvecklingen påverkar bolaget negativt. Åhus Hamn kommer att omsätta lån om 48 miljoner kronor under 2024. Dessa lån har en väsentligt lägre räntesats än hur ränteläget ser ut idag. Reinvesteringsbehovet för de kommande fyra åren beräknas uppgå till 86,7 miljoner kronor. Tidigare genomförda investeringar och långa avskrivningar samt kommande investeringbehov tynger bolagets resultat ytterligare.

Framåt prioriteras affärsutveckling, kostnads- och produktionseffektivitet samt satsningar på personal. I slutet av 2023 påbörjades arbetet med att förstärka vårt IT-system inom godshantering.

Bolaget har stort fokus på att öka godsvolymer som hanteras över kaj samt en ökning av kringtjänster. Åhus Hamn ska utvecklas till att vara ett logistikcentrum. I hamnområdet arbetar cirka 350 personer som är beroende av vår infrastruktur. Det finns goda möjligheter för nyetablering av fler företag inom hamnområdet som kan dra nytta av den goda infrastruktur och service som finns.

Åhus Hamn & Stuveri AB		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	74,2	61,8
Resultat efter fin. poster	4,1	11,8
Soliditet %	37,7 %	35,0 %
Nettoinvesteringar	13,9	6,3
Antal anställda	24	25



## Uppdrag

Kristianstad Airport AB startade sin verksamhet 1984 och bedriver flygplatsverksamhet på Kristianstads Österlen Airport i Everöd. Huvudinriktningen för bolaget, vilket också speglar trafiken, är att säkerställa en linje till och ifrån Stockholm.

## Årets händelser

Reguljär linjetrafik mellan Kristianstad och Stockholm återuppstod den 28 mars 2022, då det nybildade bolaget Skåneflyg AB startade upp linjen. Utmaningarna, som ledde till att Skåneflyg slutade flyga efter midsommarhelgen 2023, handlade framför allt om exceptionellt höga bränslepriser i kombination med en svag valuta.

Arbetet med att kontraktera en ny operatör påbörjades omedelbart och som resultat av det återupptog BRA linjen

Kristianstad-Bromma med mellanlandning i Växjö, den 27 augusti 2023.

Det samhällsviktiga flyget blir alltmer närvarande på flygplatsen. Under 2023 hade flygplatsen med bred marginal mer än 200 samhällsviktiga flyg, vilket innebär ett genomsnitt på mer än ett flyg varannan dag. Med det nuvarande omvärldsläget och det ökade behovet av såväl beredskap som civilt försvar ser bolaget att detta kommer fortsätta öka under kommande år.

## Måluppfyllelse

Bolaget redovisade ett negativt resultat efter finansiella poster med 13,9 miljoner kronor vilket är en förbättring i förhållande till föregående år med 0,3 miljoner kronor.

Under 2023 var investeringsvolymen 21,9 miljoner kronor varav 20,3 miljoner kronor avsåg renovering av flygplatsens landningsbana. Merparten var investe-

ringar som på kort sikt ger miljö- och energivinster samt på längre sikt även ger ekonomiska vinster.

## Framtiden

Bolaget har tecknat avtal med Trafikverket om att vara beredskapsflygplats även under 2024. Detta innebär att bolaget på en timmes varsel ska kunna öppna flygplatsen för att ta emot samhällsviktigt flyg, dygnet runt. Bolaget har en tydlig och rimlig förhoppning om att under året få beslut om att vara permanent beredskapsflygplats.

Kristianstad Airport AB		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	10,7	8,7
Resultat efter fin. poster	-13,9	-14,2
Soliditet %	70,1	76,0
Nettoinvesteringar	21,9	5,3
Antal anställda	22	23



## Uppdrag

Med basen i det lokala näringslivet har Krinova Incubator & Science Park ett uppdrag att öka attraktionskraften och tillväxten för Kristianstad och nordöstra Skåne. Parallellt har Krinova utvecklat en unik regional och nationell position inom livsmedelsområdet och har ett uppdrag som omfattar utveckling av livsmedelsområdet i hela Skåne och även nationellt. Krinova har även en inkubator med nationellt intag.

## Årets händelser

Närmare 85 nya företag sökte sig till Krinova för stöd i innovations- och utvecklingsarbete under 2023. Genom programmen Krinova Start, Incubator och Scale erbjöd Krinova ett skräddarsytt stöd. Finansiering är för många nystartade bolag en utmaning. Tillsammans med de tre andra skånska inkubatorerna Minc, Ideon Innovation och Hetch bildade Krinova en ny investeringsstruktur, Skåne Ventures, för att främja investeringar i tidiga startups i hela regionen.

Krinova drev och var partner i ett antal utvecklingsprojekt som bidrar till att skapa hållbar tillväxt och attraktivitet. De flesta projekt var kopplade till Krinovas profilområde livsmedel. Krinova har även varit engagerade i lokala projekt för att öka attraktionskraften och tillväxten för Kristianstad och nordöstra Skåne.

Närmare hundra företag hade sina kontor på Krinova vid årsskiftet. I december lanserades Kristianstads första co-working miljö på Krinova. Miljön erbjuder flexibla arbetsplatser med erfarenhetsutbyte och utveckling i fokus.

Flera uppgraderingar av den fysiska miljön har gjorts i fastigheten och nya konferensmöjligheter har skapats.

De event och aktiviteter som arrangerades på Krinova lockade drygt 15 700 deltagare. Innovationstävlingen Food Hack by Krinova genomfördes återigen; denna gång med 200 deltagare från 30 olika länder. Temat var Data-driven food systems och vinnare blev en lösning som förebygger matfattigdom.

I samarbete med Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad och LRF Skåne arrangerades Vattenveckan med fokus på framtidens vatten.

I samband med Guldjubilagan i Kristianstad fick Malmberg ta emot Krinovas Innovationspris.

## Måloppfyllelse

Krinova strävar efter att befästa sin position som Nordens ledande innovationsaktör inom livsmedel samt agera som en lokal branschöverskridande tillväxtmotor. Samarbeten med Malmö stad, Region Skåne och Sweden Food Arena har fördjupats och nya partners så som Food & Bio cluster Denmark och JAMK University of Applied Sciences, Finland har inkluderats för att stärka positionen nationellt och internationellt. Företaget har även fördjupat sitt samarbete med Windham Global Partners, Vermont, USA.

Krinovas övergripande mål är att främja hållbar tillväxt och skapa arbetsmöjligheter i de bolag de stödjer, snarare än att sträva efter vinst. Företagen som erhöll stöd genererade 590 nya arbetstillfällen 2022 och erhöll en 50 procentig ökning i omsättning över de senaste fem

åren. År 2023 uppgick Krinova AB:s omsättning till 25,6 miljoner kronor. Varje offentligt investerad krona resulterade i en avkastning på 39 gånger pengarna över fem år, mätt i form av nya skatteintäkter.

## Framtiden

Krinova kommer fortsatt arbeta för att koppla ihop livsmedelssystemet regionalt, nationellt och internationellt. Regionala och nationella projekt kring hållbarhet, digitalisering, beredskap och resiliens prioriteras. Lokalt kommer Krinova öka sitt fokus och sin närvaro för att vara den lokala tillväxtmotorn genom samarbete med kommuner, ägare och fler gemensamma projekt.

Co-working miljön kommer lanseras fullt ut och konceptet utvecklas vidare med ytterligare erbjudanden till hyresgäster.

Ett antal större event planeras. Vattenveckan återkommer, internationella eventet, Spot on Food, med fokus på resiliens inom livsmedel arrangeras för första gången i oktober. Food Hack by Krinova blir en del av detta event.

Ett arbete med ISO 26000 självdeklaration och verifiering av Krinovas verksamhet kommer genomföras under 2024.

Krinova AB		
Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	25,6	23,7
Resultat efter fin. poster	2,0	2,7
Soliditet %	47,1 %	36,8 %
Nettoinvesteringar	1,2	0,1
Antal anställda	18	20

# Kristianstads Industribyggnads AB

## Uppdrag

Bolaget har som syfte att uppföra, köpa och förvalta fastigheter för beredande av lokaler för hantverk, småindustri och därtill hörande kollektiva anordningar i arbetsbefrämjande syfte samt att bedriva annan därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ägs till 100 procent av Kristianstads Kommunföretag AB (KKF).

## Årets händelser

Samtliga fastigheter är avyttrade och det bedrevs därför ingen uthyrningsverksamhet i bolaget under det gångna året.

## Måluppfyllelse

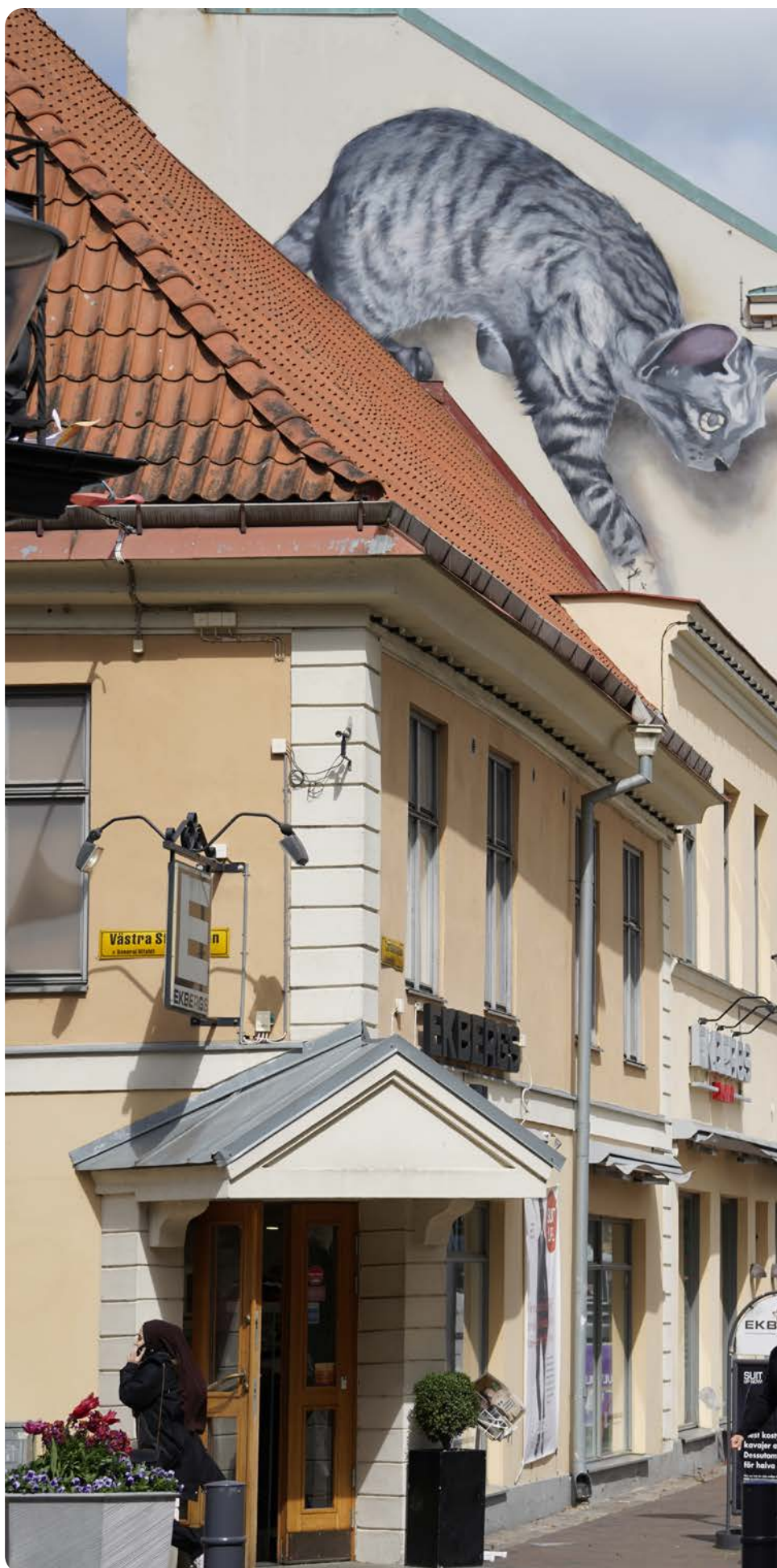
Bolagets verksamhet är vilande.

## Framtiden

I dagsläget är bolagets framtid oklar. Om verksamheten inte återupptas kan det bli aktuellt med avveckling av bolaget.

### Kristianstads Industribyggnads AB

Ekonomi (mnkr)	2023	2022
Nettoomsättning	0,0	0,0
Resultat efter fin. poster	0,0	0,0
Soliditet %	99,8 %	99,8 %
Nettoinvesteringar	0,0	0,0
Antal anställda	0	0







Kristianstads  
kommun

Postadress: 291 80 Kristianstad

Telefon växel: 044-13 50 00

[kommun@kristianstad.se](mailto:kommun@kristianstad.se) | [www.kristianstad.se](http://www.kristianstad.se)